Súd:	Okresný súd Zvolen
Spisová značka:	19C/23/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu:	6724201665
Dátum vydania rozhodnutia:	17. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Michal Tagaj
ECLI:	ECLI:SK:OSZV:2025:6724201665.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudcom JUDr. Michalom Tagajom, v spore žalobcu: A. B., C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt D.
XXXX/XX, E. E., občan SR, v konaní zast. Advokátska kancelária BUGRI s. r. o., so sídlom Námestie SNP 14/23, 960 01 Zvolen, IČO 56 434 995, proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom
Pribinova 2, 821 72 Bratislava mestská časť Staré Mesto, IČO 00 151 866, o zaplatenie 5.808,18 Eur, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je povinný z a p l a t i ť žalobcovi sumu 5 808,18 Eur, a to v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

II. Žalovaný je povinný z a p l a t i ť žalobcovi náhradu trov prvoinštančného konania a odvolacieho konania v rozsahu 100 %, a to v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o určení výšky náhrady trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 09.04.2024 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 5 808,18 Eur a náhradu trov konania.

2. Prostriedky procesného útoku žalobcu:
2.1 skutkové tvrdenia:
2.1.1 Žalobca sa zaplatenia predmetnej sumy domáha titulom náhrady škody spôsobenej porušením smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo dňa
04. 11. 2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času (ďalej len „Smernica“), ktorá bola žalovaným nesprávne implementovaná, resp. nebola v časti implementovaná do vnútroštátneho právneho poriadku Slovenskej republiky; škoda tak vznikla žalobcovi ako jednotlivcovi, porušením únioného práva žalovaným, ako členským štátom Európskej únie;
2.1.2 žalobca je príslušníkom hasičského a záchranného zboru, štátnu službu vykonáva
v služobnom pomere v súlade so zákonom č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o HaZZ“), v služobnej hodnosti podpráporčík, vo funkcii hasič záchranár v čate B s miestom výkonu služobnej činnosti na hasičskej stanici vo Zvolene, ktorá organizačne patrí pod Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru vo Zvolene; škoda vznikla žalobcovi v takto určenom mieste výkonu služobnej činnosti; v období mesiacov apríl 2021 až apríl 2022 pôsobil v čate „A“;
2.1.3 pracovný čas hasiča je rozvrhnutý tak, že každý tretí deň odslúži minimálne 24 hodín a následne má dva dni voľna; každá hasičská zmena mesačne odslúži 10, resp. 11 pracovných zmien; hasiči tak odslúžia dve až tri zmeny týždenne; pri takto nastavenom rozvrhnutí služobného času má hasič

stráviť v službe mesačne 240 hodín (pri 10 zmenách za mesiac) až 264 hodín (pri 11 zmenách za mesiac); do tohto rozsahu nie sú zahrnuté hodiny nadčasov; služobný čas hasiča je potom rozdelený tak, že každý hasič v zmenovej službe má pri naplánovanej 24 hodinovej službe na každý tretí deň za rok odpracovať 121,67 zmenových služieb, čo je v priemere 2920 odpracovaných hodín ročne; služobný (pracovný) čas príslušníka hasičského a záchranného zboru je rozvrhnutý nerovnomerne, a to tým spôsobom, že jedna 24 hodinová pracovná zmena hasiča sa skladá z výkonu služby, po ktorom nasleduje určená služobná pohotovosť na pracovisku; do konca roku 2021 boli pracovné zmeny rozvrhnuté na 17 hodín výkonu služby a 7 hodín určenej služobnej pohotovosti, a to v čase 22:30 – 05:30 hod, teda v pomere 17:7; s účinnosťou od 01. 01. 2022 boli pracovné zmeny rozvrhnuté na 16 hodín výkonu služby a 8 hodín služobnej pohotovosti, a to v čase 22:00 – 06:00 hod, teda v pomere 16:8; v rámci jednej pracovnej zmeny tak žalobca strávi na pracovisku sústavne minimálne 24 hodín; mimo rozvrhu služobného času hasičovi môže byť a žalobcovi aj pravidelne býva nariadená služobná pohotovosť. Určená služobná pohotovosť, ako aj nariadená služobná pohotovosť sa pritom do pracovného času žalobcu nezapočítavajú a ich výkon nie je rozlíšený ani na výplatnej páske, na ktorej je uvedený len súhrnný počet odpracovaných hodín služobnej pohotovosti. Výkon služobnej pohotovosti je rozdelený na aktívnu časť, teda na časť, v ktorej sa služobná pohotovosť mení na prácu nadčas ak je nahlásený výjazd a na neaktívnu časť. F. sa pritom počas celého trvania služobnej pohotovosti musí zdržiavať na hasičskej stanici, výjazd sa vykonáva do jednej minúty od nahlásenia, a preto musí byť oblečený v služobnej rovnošate a musí byť fyzicky aj psychicky pripravený okamžite vykonať výjazd na miesto určenia;

2.1.4 za vykonávanie určenej služobnej pohotovosti je žalobca odmeňovaný za každú hodinu pohotovosti peňažnou náhradou vo výške 15% zo sumy, ktorou je príslušná časť jeho služobného platu (teda z hodinovej mzdy), ak je služobná pohotovosť vykonávaná v bežný služobný deň (tzv. 15%-ná pohotovosť) a peňažnou náhradou vo výške 30% z hodinovej mzdy, ak je služobná pohotovosť vykonávaná v deň služobného pokoja, teda v deň štátneho sviatku (tzv. 30%-ná pohotovosť);

2.1.5 žalobca v rámci určenej služobnej pohotovosti odpracoval od apríla do decembra 2021 (vrátane) 466,19 hodín, od januára do decembra 2022 (vrátane) 664,46 hodín, od januára do decembra 2023 (vrátane) 717,66 hodín a v mesiacoch január a február 2024 (vrátane) 143,58 hodín, teda celkovo 2134,97 hodín služobnej pohotovosti (z toho 1991,89 hodín určenej služobnej pohotovosti a 143,08 hodín nariadenej služobnej pohotovosti), pričom žiadna z týchto odpracovaných hodín mu nebola započítaná do pracovného času;

2.1.6 priemerný týždenný pracovný čas žalobcu počas celého žalovaného obdobia (apríl 2021 – február 2024) tak dosiahol najmenej 52,53 hodín týždenne, čím tak počas žalovaného obdobia pravidelne presahoval 40 hodinový týždenný služobný čas príslušníka hasičského a záchranného zboru aj maximálne prípustný 48 hodinový týždenný pracovný čas tak, ako je ustanovené v čl. 6 písm. b) Smernice, a to z dôvodu, že žiadna z hodín odpracovanej služobnej pohotovosti nie je žalobcovi započítavaná do fondu pracovného času, keď vnútroštátna právna úprava v Zákone o HaZZ služobnú pohotovosť hasičov nepovažuje za služobný (pracovný) čas, čo je v rozpore s čl. 2 ods. 1 Smernice a konštantnou judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor EÚ“);

2.1.7 žalobca poukázal na § 85 ods. 1 a ods. 2 Zákona o HaZZ,
čl. 2 ods. 1 a ods. 2 a čl. 6 Smernice, čl. 288 a čl. 291 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a čl. 7 ods. 2 a ods. 5 a čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a k právnemu posúdeniu veci uviedol, že Smernica predstavuje normu komunitárneho práva a na základe princípu prednosti komunitárneho práva a jeho priameho účinku je založená aj zodpovednosť členského štátu v prípade jej chybnej aplikácie alebo opomenutia jej aplikácie, pričom osoby, ktoré sú takýmto konaním poškodené, sa môžu voči štátu domáhať náhrady spôsobenej škody. Žalobca zdôraznil, že Smernica nebola správne transponovaná do právneho poriadku Slovenskej republiky, konkrétne do Zákona o HaZZ, ktorého ustanovenia sú v rozpore s vyššie uvedenými článkami Smernice.

2.1.8 Základný problém je v obsahu pojmu pracovný čas tak, ako ho na jednej strane stanovuje Smernica a judikatúra Súdneho dvora EÚ a tým, ako ho na druhej strane upravuje Zákon o HaZZ; pojem pracovný čas uvedený v Smernici, je podľa Súdneho dvora EÚ autonómnym pojmom práva EÚ, ktorý treba definovať podľa objektívnych vlastností, s odkazom na systém a účel Smernice, ktorým je zlepšenie životných a pracovných podmienok pracovníkov. Súdny dvor EÚ zároveň vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že rozlišovanie je binárne, buď je určitý čas pracovným časom alebo ním nie je a že čas pracovnej (služobnej) pohotovosti treba v celom rozsahu zahrnúť do výpočtu maximálneho denného alebo týždenného pracovného času, pričom rozhodujúcim faktorom pre záver, či sú naplnené znaky pojmu pracovný čas je skutočnosť, že pracovník je povinný byť prítomný na mieste určenom

zamestnávateľom a musí mu byť v prípade potreby k dispozícii. Zo žiadneho ustanovenia zákona o hasičskom a záchrannom zbore však nevyplýva,
že by služobná pohotovosť hasičov v mieste výkonu služby bola považovaná za súčasť ich služobného času. Vzhľadom na účelové oddelenie služobnej pohotovosti od služobného (pracovného) času sa potom formálne javí, že žalobcov služobný (pracovný) čas nepresahuje 48 hodín týždenne. Ak sa však za pracovný (služobný) čas v súlade s judikatúrou Súdneho dvora EÚ považuje aj služobná pohotovosť, je zrejmé, že súhrn takto naskladaného pracovného času hasičov pravidelne prekračuje 48 hodín týždenne, pričom bežne dosahuje v priemere aj približne 53 až 56 hodín týždenne. V dôsledku vnútroštátnej právnej úpravy Zákona o HaZZ nie je tak cca 30 % zo všetkých žalobcom reálne odslúžených hodín v práci považovaných za pracovný čas.
2.1.9 Rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-429/09 dáva v prípade porušenia práva na dodržiavanie 48 hodinového týždenného pracovného času, vyplývajúceho z článku 6 písm. b) Smernice, poškodenému hasičovi právo domáhať sa náhrady škody priamo proti členskému štátu - vzhľadom na uvedené žalobca považuje za nepochybné, že jeho aktívna vecná legitimácia v tomto konaní je jednoznačne daná.
2.1.10 Žalobca poukázal aj na judikatúru Súdneho dvora EÚ v súvislosti s absolútnou objektívnou zodpovednosťou štátu v prípade porušenia komunitárneho práva (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-429/09 zo dňa 25. 11. 2010, body 45, 46, 61) a tiež v súvislosti s priamou aplikovateľnosťou ustanovení komunitárneho práva v prípade, ak je vnútroštátna norma v rozpore s týmto právom (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-106/77 zo dňa 09. 03. 1978) a v súvislosti s výkladom Smernice a porušením jej čl. 6 (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-429/09). Práve z prvého uvedeného rozsudku (vo veci C-429/09) vyplýva, že poškodení jednotlivci majú, za splnenia troch podmienok, právo na náhradu škody vzniknutej porušením únijného práva zo strany členského štátu. K otázkam pojmu pracovný čas žalobca poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-397/01 zo dňa 05. 10. 2004, vo veci C-14/04 zo dňa 01. 12. 2005 a vo veci C-518/15 zo dňa 21. 02. 2018.
2.1.11 S poukazom na rozsudky Súdneho dvora EÚ v spojených veciach C-46/93 a C-48/93 zo dňa 05. 03. 1996, rozsudok vo veci C-118/08 zo dňa 26. 10. 2010, rozsudok v spojených veciach C-397/01 až C-403/01 a rozsudok vo veci C-524/04, ako aj s poukazom na uznesenie vo veci C-437/05 zo dňa 11. 01. 2007 žalobca uviedol, že porušenie práva EÚ pre absentujúcu, resp. nesprávnu transpozíciu Smernice do Zákona o HaZZ je dôsledkom zákonodarného a legislatívneho procesu. Pri rešpektovaní zásad ekvivalencie a efektivity je pasívne vecne legitimovaným subjektom v konaní o náhradu škody porušením únijného práva štát, teda žalovaná Slovenská republika, keďže neprijala opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie dodržania požiadavky vyplývajúcej z čl. 6 písm. b) Smernice, aby nebola prekročená maximálna hranica priemerného týždenného pracovného času,
resp. prijala vnútroštátnu právnu úpravu Zákonom o HaZZ, ktorý umožňuje služobnému úradu rozvrhnúť hasičovi jeho služobný čas takým spôsobom, že tento pravidelne presahuje maximálnu hranicu 48 hodinového týždenného pracovného času. Za žalovaný štát v tomto spore koná Ministerstvo vnútra ako orgán, do pôsobnosti ktorého spadá aj hasičský a záchranný zbor a ktorý bol tiež garantom právnej úpravy vykonanej Zákonom o HaZZ. Žalobca má preto za to, že pasívna vecná legitimácia žalovanej je jednoznačne daná.
2.1.12 V súvislosti s garanciou práva hasičov na maximálny 48 hodinový týždenný pracovný čas žalobca poukázal na rozhodnutia Súdneho dvora, a to na uznesenie vo veci C-52/04 zo dňa 14. 07. 2005, rozsudok vo veci C-518/15 (body 55 až 59), rozsudok v spojených veciach C-397/01 až 403/01 (bod 100) a rozsudok
vo veci C-429/09 (bod 55). V súvislosti s rozsudkom vo veci C-429/09 žalobca nad rámec už uvedeného uviedol, že porušenie právnej normy EÚ bolo dostatočne závažné, keď žalobca počas žalovaného obdobia pravidelne pracoval nad stanovený limit vyplývajúci z čl. 6 písm. b) Smernice. Pokiaľ ide o existenciu škody (ujmy) Smernica neobsahuje ustanovenia týkajúce sa procesu náhrady škody vzniknutej porušením jej ustanovení, ani kritériá zakotvujúce spôsob určenia výšky nároku na náhradu škody, ale podľa judikatúry Súdneho dvora EÚ treba pod škodou v takomto prípade rozumieť ujmu, ktorá dotknutému hasičovi vznikla v dôsledku straty času odpočinku, na ktorý by mal nárok, ak by bol maximálny 48 hodinový týždenný pracovný čas upravený čl. 6 písm. b) Smernice rešpektovaný. V tomto zmysle je treba za primeraný odpočinok v zmysle Smernice považovať taký, ktorý by mal nasledovať po maximálne 48 hodinovej týždennej pracovnej dobe zahŕňajúcej jeho služobnú pohotovosť na pracovisku.
2.1.13 Žalobou uplatnený nárok je pri absencii explicitnej vnútroštátnej úpravy nároku na náhradu škody z porušenia práva EÚ jednotlivcovi potrebné posudzovať analogicky podľa § 11 až § 13 Občianskeho zákonníka, upravujúcich nemajetkovú ujmu, keďže tieto ustanovenia upravujú vzťahy obsahom aj účelom najbližšie

k náhrade škody porušením únioného práva ako je to v tomto prípade. Práve z týchto dôvodov možno žalobou uplatnený nárok posúdiť ako nemajetkovú ujmu (strata času odpočinku a s tým súvisiace porušenia práva na ochranu zdravia, zakotveného v čl. 40 Ústavy SR, ďalej súkromia a rodinného života), k náhrade ktorej dochádza v peniazoch. V dôsledku nezapočítania hodín služobnej pohotovosti do pracovného času, keď žalobca reálne odpracoval viac než pripúšťa čl. 6 písm. b) Smernice, dochádza sústavne a dlhoročne
k porušovaniu jeho osobnostných práv na ochranu zdravia, telesnej a psychickej integrity, spočívajúcom v porušení práva na primeranú dobu odpočinku, ako aj k porušeniu práva na súkromie a rodinný život. Neprimeraná pracovná zaťaženosť má nepriaznivý vplyv na kvalitu jeho života a negatívne sa prejavuje aj na jeho osobnom a rodinnom živote, keďže na úkor jeho rodiny a osobného života trávi neprimerane dlhý čas v práci a prichádza o čas, ktorý by chcel a mohol venovať svojim najbližším, rodine, priateľom, záľubám resp. iným aktivitám, ktoré nesúvisia s jeho pracovným zaradením. Žalobca pritom konštatoval aj priamu príčinnú súvislosť medzi porušením a škodou, ktorá mu bola spôsobená. Ak by žalovaný správne prebral ustanovenia čl. 2 ods. 1 a čl. 6 písm. b) Smernice do Zákona o HaZZ, resp., ak by boli tieto ustanovenia z materiálnej stránky v praxi dodržiavané, nedochádzalo by k porušovaniu práva žalobcu na maximálny 48 hodinový týždenný pracovný čas a nedošlo by k strate času odpočinku, na ktorý by žalobca mal nárok. V prípade, že sú splnené všetky tri vyššie uvedené podmienky, je štát povinný napraviť následky spôsobenej škody podľa vnútroštátneho práva upravujúceho zodpovednosť za spôsobenú škodu. Podmienky náhrady škody stanovené vo vnútroštátnej právnej úprave nesmú byť menej výhodné ako podmienky týkajúce sa obdobných vnútroštátnych prostriedkov nápravy (zásada ekvivalencie) a nemôžu byť upravené tak, aby viedli k praktickej nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu získania náhrady (zásada efektivity). Poskytnutá náhrada škody musí spĺňať aj požiadavku primeranosti tak, aby dostatočne sanovala ujmu ktorá poškodenému jednotlivcovi vznikla (výrok rozsudku vo veci C-429/09).
2.1.14 § 122 Zákona o HaZZ, ktorý upravuje odmenu za nariadenú služobnú pohotovosť vykonávanú v mieste vykonávania štátnej služby, je ustanovením, ktoré je z hľadiska analógie iuris najbližšie prejednávanej veci na to, aby jeho aplikáciou bolo možné určiť primeranú výšku náhrady škody. Aj výšku nemajetkovej ujmy je potrebné určiť spôsobom, ktorý najviac a najlepšie zohľadňuje okolnosti, za ktorých táto ujma vznikla. Hodiny služobnej pohotovosti, ktoré žalobcovi neboli započítané do služobného času, je možné analogicky posúdiť ako odpracované mimo rozvrhnutia služobného času (čo je práve rozdiel medzi určenou služobnou pohotovosťou podľa § 92 ods. 1 Zákona o HaZZ a nariadenou služobnou pohotovosťou podľa § 92 ods. 2 Zákona o HaZZ, keďže služobný čas by mal byť rozvrhnutý tak, aby k porušovaniu práv žalobcu nedochádzalo. Primeranú náhradu škody v tomto prípade predstavuje rozdiel medzi peňažnou náhradou uvedenou v § 122 ods. 1 Zákona o HaZZ a peňažnou náhradou uvedenou v § 122 ods. 2 písm. a) predmetného zákona, a to za každú jednu odpracovanú hodinu služobnej pohotovosti počas žalovaného obdobia.
2.1.15 Vychádzajúc z určenia výšky nemajetkovej ujmy ako rozdielu náhrady uvedenej
v § 122 ods. 1 Zákona o HaZZ (15% alebo 30% peňažnej náhrady z prináležiacej hodinovej odmeny za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku) a peňažnej náhrady uvedenej v § 122 ods. 2 písm. a) predmetného zákona (vo výške 50% z prináležiacej hodinovej odmeny za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku) je v prípade odpracovanej služobnej pohotovosti počas pracovných dní možné určiť výšku nemajetkovej ujmy ako súčin počtu odpracovaných hodín určenej služobnej pohotovosti počas bežného služobného dňa za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku a sumy zodpovedajúcej 35% peňažnej náhrady z prináležiacej hodinovej odmeny za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku (50%- 15%) a ako súčin odpracovaných hodín určenej služobnej pohotovosti v čase pracovného pokoja za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku a sumy zodpovedajúcej 20% peňažnej náhrady z prináležiacej hodinovej sadzby za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku (50% - 30%). Uvedeným spôsobom stanovená náhrada škody teda predstavuje rozdiel medzi výškou náhrady pri nariadenej služobnej pohotovosti (50% zo sumy príslušnej časti služobného platu podľa § 122 ods. 2 písm. a) Zákona o HaZZ) a výškou náhrady za určenú služobnú pohotovosť (15% zo sumy príslušnej časti služobného platu podľa § 122 ods. 1 Zákona o HaZZ a 30% z tejto sumy, ak ide o deň služobného pokoja),
t. j. vo výške zodpovedajúcej 35%, resp. 20% zo sumy, ktorá je príslušnou časťou služobného platu žalobcu (50%–15% = 35%, a v prípade, ak ide o deň služobného pokoja (50%-30% = 20%).
2.1.16 Za rozhodujúci moment pre vznik ujmy považuje žalobca výplatný termín, pričom
u príslušníkov hasičského a záchranného zboru je mzda splatná vždy k 10. dňu nasledujúceho mesiaca za predchádzajúci mesiac.

2.1.17 V prípade žalobcu za obdobie apríl - december 2021 predstavuje: (i) fond pracovného času 1466,50 hodín; (ii) určená služobná pohotovosť 466,19 hodín, (iii) nariadená služobná pohotovosť 77,42 hodín a (iv) nadčasy 13,94 hodín. Za uvedený časový úsek tak dosiahol priemerný týždenný pracovný čas žalobcu čas 51,52 hodín, spolu celkovo 2024,05 odpracovaných hodín. Nemajetková ujma za predmetné obdobie tak predstavuje sumu celkom 1.199,52 Eur.
2.1.18 Za obdobie január – december 2022 predstavuje (i) fond pracovného času 1961,25 hodín; (ii) určená služobná pohotovosť 664,46 hodín; (iii) nariadená služobná pohotovosť 0,72 hodín a (iv) nadčasy 26,40 hodín. Za uvedený časový úsek tak dosiahol priemerný týždenný pracovný čas žalobcu čas 50,88 hodín, spolu celkovo 2652,83 odpracovaných hodín. Nemajetková ujma za predmetné obdobie tak predstavuje sumu celkom 1.869,31 Eur.
2.1.19 Za obdobie január – december 2023 predstavuje (i) fond pracovného času 1977 hodín; (ii) určená služobná pohotovosť 717,66 hodín; (iii) nariadená služobná pohotovosť 64,94 hodín a (iv) nadčasy 16,00 hodín. Za uvedený časový úsek tak dosiahol priemerný týždenný pracovný čas žalobcu čas 53,23 hodín, spolu celkovo 2775,60 odpracovaných hodín. Nemajetková ujma za predmetné obdobie tak predstavuje sumu celkom 2.254,17 Eur.
2.1.20 Za obdobie január – február 2024 predstavuje (i) fond pracovného času 320 hodín;
(ii) určená služobná pohotovosť 143,58 hodín; (iii) nariadená služobná pohotovosť 0,00 hodín a (iv) nadčasy 3,56 hodín. Za uvedený časový úsek tak dosiahol priemerný týždenný pracovný čas žalobcu čas 54,51 hodín, spolu celkovo 467,14 odpracovaných hodín. Nemajetková ujma za predmetné obdobie tak predstavuje sumu celkom 485,17 Eur.
2.1.21 Celková výška náhrady škody vo forme nemajetkovej ujmy v peniazoch za žalované obdobie mesiacov apríl 2021 až február 2024 (vrátane) tak pri odpracovaných hodinách určenej služobnej pohotovosti podľa § 92 ods. 1 Zákona o HaZZ v rozsahu celkom 1991,89 hodín predstavuje sumu spolu 5 808,17 Eur;
2.1.22 už zo samotného rozvrhnutia služobného (pracovného) času hasičov
je zjavné, že toto priamo vylučuje možnosť dodržania a neprekročenia maximálne
48 hodinového priemerného týždenného pracovného času;
2.1.23 žalovanú výšku nároku odvíjal od súčtu hodín služobnej pohotovosti, ktoré v žalovanom období odpracoval, pričom sa jednalo o postup, ktorý umožnil súdu posúdiť primeranosť nároku žalobcu; spôsob výpočtu nároku a uplatnenie výšky žalovaného nároku v žiadnom prípade neznamená, že žalobou uplatňuje mzdový nárok, ale len to, že právna úprava neobsahuje spôsob stanovenia výšky náhrady škody z porušenia únijného práva; stanovenie výšky nároku analogickým použitím ust. § 122 ods. 1 a § 122 ods. 2 písm. a) Zákona o HaZZ považuje za logický a legitímny spôsob stanovenia výšky primeraného odškodnenia, rešpektujúci zásadu ekvivalencie a efektivity tak, ako ich ustanovuje judikatúra Súdneho dvora, a ktorý je akceptovaný rozhodovacou praxou súdov. Žalobca sa žalobou domáha náhrady škody vo forme nemajetkovej ujmy vyčíslenej podľa celkového počtu (súčtu) hodín určenej služobnej pohotovosti, ktoré reálne odslúžil a ktoré mu neboli započítané do služobného (pracovného) času. Žalobca si teda žalobou neuplatnil nárok na náhradu škody vyčíslený za presný počet hodín odpracovaných nad
48 hodín týždenne, ako tvrdí žalovaný;
2.1.24 žalovaný nereagoval na to, že spôsobom rozvrhovania služobného času zásahových hasičov dochádza k porušovaniu vnútroštátnej právnej úpravy ich pracovného času, a to vo väčšom rozsahu než tomu boli v prípade porušovania
čl. 6 Smernice; k odvolávke žalovaného na čl. 15 Smernice žalobca uviedol, že okrem čl. 6 písm. a) bol porušený aj čl. 6 písm. b) Smernice keď podľa vnútroštátnej úpravy a kolektívnych zmlúv mal byť týždenný pracovný čas obmedzený na 38 hod. resp. 37,5 hod. týždenne. Vzhľadom na v žalobe vyčíslený priemerný pracovný čas je potom zjavné, že aj takto zákonom a kolektívnymi zmluvami stanovený týždenný pracovný čas bol prekročený, a to zásadnejším spôsobom než maximálny priemerný týždenný pracovný čas.
2.1.25 Žalobca ďalej poukázal na rozdiel medzi plánom služieb, na ktorý poukazuje žalovaný (návrh rozvrhu služieb, s ktorým sa hasič oboznamuje tri dni pred začiatkom nasledujúceho kalendárneho mesiaca) a plánom služieb, ktorý žaloba ako dôkaz predložil spolu so žalobou, keď údaje uvedené v ním predloženom listinnom dôkaze sú údajmi o skutočne odpracovanom služobnom čase žalobcu a jedná sa o evidenciu skutočne odpracovaných hodín za daný mesiac. Ani namietanie plánu služieb zo strany žalobcu by podľa jeho tvrdení neovplyvnilo celkový počet 24 hodinových služieb v režime trojzmennej prevádzky, v ktorom každý hasič pracuje, a tým aj celkový počet hodín, ktoré musí hasič každý mesiac odslúžiť na naplnenie fondu pracovného času. Rozvrh služobného času hasiča je totiž stanovený zákonom a objektívnymi skutočnosťami vyplývajúcimi z dlhoročne poddimenzovaného počtu

zásahových hasičov, ktorý žalovaný vykrýva a výkon služby zabezpečuje porušovaním Smernice. Námietku žalovaného, že žalobca mohol rozvrh lánu služieb namietať a tým dosiahnuť, aby jeho služobný čas nepresahoval v priemere viac ako 48 hodín v kontexte uvedeného žalobca označil ako iluzórnu.
2.1.26 Je nepochybné, že aj služobná pohotovosť (tak aktívna ako aj neaktívna časť služobnej pohotovosti) musí byť považovaná za pracovný čas hasiča, a teda musí byť započítavaná do pracovného času, keď rozhodujúcim kritériom
je požiadavka prítomnosti na mieste určenom zamestnávateľom a okamžitá pripravenosť na poskytovanie príslušných služieb (práce) a to bez ohľadu na to, ako intenzívnu prácu pracovník počas pohotovosti vykonáva. Podstatné je teda to,
že sa žalobca na mieste určenom služobným úradom počas celej dĺžky služobnej pohotovosti nachádza, je plne k dispozícii a je pripravený okamžite plniť svoje povinnosti a vykonať služobný zákrok. Žalobca je zároveň v uvedenej dobe oddelený od vlastného sociálneho prostredia, rodinných a spoločenských väzieb a jeho možnosť organizovať si svoj čas a venovať sa vlastným potrebám je úplne vylúčená. Uvedené skutočnosti sú pritom právne relevantné z hľadiska posudzovania, či ide alebo nejde o pracovný čas. Samotná Smernica priamo neupravuje otázku započítavania pracovnej pohotovosti do maximálneho týždenného pracovného času, ale uvedená otázka bola vyriešená judikatúrou Súdneho dvora tak, že do celkového pracovného času hasiča sa započítavajú aj odpracované hodiny služobnej pohotovosti, ktoré sú vykonávané v mieste určenom zamestnávateľom, teda aj určená služobná pohotovosť, ktorú každý hasič vykonáva v rámci každej jednej pracovnej zmeny.
2.1.27 Nie je nevyhnutné preukazovať ďalšiu osobitnú ujmu na jeho osobnostných právach, keď už samotná strata času odpočinku ku ktorej dochádza prekračovaním maximálneho pracovného času je sama o sebe dostatočnou na priznanie žalovaného nároku;
2.1.28 k tvrdeniam žalovaného o vedomosti žalobcu o pracovných podmienkach vrátane organizácie pracovného času v čase nástupu do hasičského a záchranného zboru uviedol, že uvedené je právne irelevantné vo vzťahu k objektívnemu faktu, že Smernica bola nesprávne transponovaná a že je žalovaným dlhodobo porušovaná. Jeho vedomosť o tom, že bude pracovať v režime troch zmien neznamená, že bez ďalšieho súhlasil s tým, že bude takmer sústavne pracovať viac než 48 hodín týždenne a zároveň uviedol, že nemal vedomosť o tom, že žalovaný nebude žiadnu z hodín odpracovaných služobných pohotovostí považovať za pracovný (služobný) čas, a teda že mu táto časť celkového odpracovaného času nebude započítaná do odpracovaných hodín;
2.1.29 k námietke miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Zvolen uviedol, že táto bola založená tým, že si pri miestnej príslušnosti danej na výber zvolil ako miestne príslušný práve Okresný súd Zvolen a skutočnosti zakladajúce príslušnosť súdu boli dané už v čase začatia konania a v súlade so zásadou perpetuatio fori táto naďalej trvá;
2.1.30 nesporným faktom, ktorý nespochybnil ani samotný žalovaný, je to, že žiadna z hodín určenej služobnej pohotovosti (aktuálne osem hodín a do konca roka 2021 sedem hodín) ktorú každý hasič odpracuje v rámci každej jednej služobnej zmeny nie je započítaný do odpracovaných hodín; medzi nezapočítavaním služobných pohotovostí do pracovného času na jednej strane a prekračovaním limitu pracovného času na strane druhej je teda nevyhnutná súvislosť, kde k porušovaniu ustanovení o pracovnom čas nedochádza len kvôli formálnemu oddeleniu služobnej pohotovosti od služobného času a nepovažovaním takto odpracovaných hodín služobných pohotovostí za pracovný čas;
2.1.31 k výpočtu priemerného týždenného služobného času, ktorý súdu predložil žalovaný (č.l. 203 – pozn. súdu) , uviedol, že referenčné obdobia použité žalovaným nie sú v podmienkach hasičského a záchranného zboru použiteľné, keď takáto právna úprava nebola do vnútroštátneho priadku prevzatá; výpočty tiež nie sú správne z toho dôvodu, že žalovaný nastavil vzorec na výpočet priemerného týždenného pracovného času tak, aby nezohľadnením právne relevantných skutočností vyplývajúcich z právnej úpravy umelo znížil výslednú dĺžku priemerného týždenného pracovného času, ale aj pre to, že žalovaný ani vo svojich výpočtoch nezohľadnil počet hodín, ktoré žalobca reálne odpracoval. Vo výpočte žalovaného v prípade žalobcu chýba minimálne 148 hod. a 24 min., ktorých odslúženie vyplýva aj z tých údajov, resp. listín, ktoré žalovaný súdu predložil spolu s duplikou, avšak vo svojich výpočtoch ich žalovaný nezohľadnil.
2.1.32 Žalobca uviedol prehľad hodín, ktoré odpracoval a ktoré neboli žalovaným v predloženom výpočte zohľadnené - jedná sa o nezohľadnené hodiny nariadenej pohotovosti na pracovisku za deň 01.06.2021 v rozsahu 24:00 hod.,
za deň 25.06.2021 v rozsahu 08:30 hod., za deň 05.10.2021 v rozsahu 15:01 hod.,
06.10.2021 v rozsahu 06:50 hod., za deň 05.12.2022 v rozsahu 00:43 hod., za deň
27.08.2023 v rozsahu 24:00 hod., za deň 12.09.2023 v rozsahu 20:34 hod., za deň

05.11.2023 v rozsahu 03:45 hod., za deň 14.11.2023 v rozsahu 09:15 hod. a za deň
13.12.2023 v rozsahu 07:22 hod.; nezohľadnené hodiny určenej pohotovosti na pracovisku za deň 15.06.2021 v rozsahu 07:00 hod. a za deň 16.12.2022 v rozsahu 08:00 hod.; nezohľadnené hodiny nariadenej práce nadčas za deň 05.10.2021 v rozsahu 02:09 hod., za deň 19. 10. 2021 v rozsahu 01:03 hod., za deň 22.04.2022 v rozsahu 00:43 hod., za deň 26.07.2022 v rozsahu 02:10 hod., za deň 28.07.2022 v rozsahu 00:30 hod., za deň 29.07.2022 v rozsahu 00:30 hod., za deň 12.09 2023 v rozsahu 03:26 hod., za deň 14.11.2023 v rozsahu 00:15 hod. a za deň 13.12.2023 v rozsahu 02:38 hod. - spolu celkom 148:24 hod. (z toho nariadená pohotovosť 120:00 hod., určená pohotovosť 15:00 hod. a práca nadčas 13:24 hod.), z čoho je zrejmé, že výpočet žalovaného vychádza z nesprávnych a neúplných vstupných údajov, výsledkom čoho je nesprávny výpočet odpracovaných hodín žalobcu;
2.1.33 ak vnútroštátny predpis (§ 97 ods. 1 Zákona o HaZZ) konkrétne časové obdobia považuje za výkon štátnej služby, a nie za čas odpočinku, tieto sú služobným (pracovným) časom a žalovaný nemôže sám určovať, ktoré časy bude započítavať tak, aby to vyhovovalo pre účely konkrétneho súdneho konania; z predložených listinných dôkazov je pritom evidentné, že jeho služobný čas sa nerozvrhuje nerovnomerne ale plánuje sa a porovnáva sa so služobným časom príslušníkov, ktorých služobný čas sa rozvrhuje rovnomerne, práve preto vznikajú v jednotlivých mesiacoch niekedy kladné a niekedy záporné rozdiely odpracovaných hodín.
2.1.34 žalobca osobitne poukázal na postup žalovaného, ktorý z počtu dní v mesiaci odpočítava iba dovolenku alebo práceneschopnosť a nie ostatné voľná, ktoré síce neutralizoval, ale z počtu započítaných dní ich neodpočítal tak, ako v prípade dovolenky alebo PN-ky, čím bol skreslený výpočet tak, že sa znížil priemerný služobný čas žalobcu; žalovaný odpočítava len kalendárne dni v mesiaci, neodpočítava ale služobné dni, ktoré na daný mesiac pripadajú; výpočet žalovaného je tak nesprávny z vecných dôvodov (nezahrnutie minimálne 148,24 hod.
do výpočtu) ale aj z právnych dôvodov (nezohľadnenie jednotlivých období uvedených v § 97 ods. 1 Zákona o HaZZ do výpočtu v rozpore s právnou úpravou a tiež nesprávne a účelovo nastavený vzorec pre výpočet, ktorý umelo znižuje výslednú dĺžku priemerného týždenného pracovného času);
2.1.35 poukázal aj na novelu Zákona o HaZZ, účinnú od 01. 11. 2024, v zmysle ktorej sa za vykonávanie štátnej služby nemajú posudzovať tie časové obdobia, o ktorých žalovaný tvrdí, že podľa doposiaľ platného a účinného znenia zákona, ktorý bol platný a účinný aj počas rozhodného obdobia, sa tieto obdobia nepovažujú za výkon štátnej služby, a preto ani nezahŕňajú do priemerného týždenného služobného času hasičov. Je zrejmé, že ak by už z doposiaľ platného a účinného znenia Zákona o HaZZ vyplývalo to, čo žalovaný v rámci svojej procesnej obrany tvrdí, neexistoval by žiadny dôvod na to, aby bol zákon novelizovaný o nový odsek § 97 ods. 3.; aktuálne prijatá novela zákona je opätovne v rozpore so Smernicou a konštantnou judikatúrou Súdneho dvora EÚ;
2.2 listinné dôkazy:
2.2.1 Rozhodnutie riaditeľa krajského riaditeľstva hasičského a záchranného zboru v BB
(č.l. 22),
2.2.2 Oznámenie o sume a zložení platu (č.l. 23),
2.2.3 Prehľadná tabuľka za žalované obdobie 04/2021 – 02/2024 (č.l. 24),
2.2.4 výplatné pásky žalobcu za mesiace apríl 2021 – február 2024 (č.l. 25-45)
2.2.5 Plán služieb (č.l. 46-63),
2.2.6 Rozsudok súdneho dvora vo veci C-243/09 zo 14. októbra 2010
(č. l. 64 -70)
2.2.7 Rozsudok súdneho dvora vo veci C-429/09 z 25. novembra 2010
(č.l. 71-77 súdneho spisu);
2.2.8 Smernica Európskeho parlamentu a rady 2003/88/ES
(č.l. 78-83).
2.2.9 novela Zákona o HaZZ (č. l. 239);
2.3 návrhy na dokazovanie:
2.3.1 predloženými listinnými dôkazmi;
2.3.2 na preukázanie negatívnych následkov na jeho súkromný a rodinný život trval na vykonaní svojho výsluchu na pojednávaní.

3. Prostriedky procesnej obrany žalovaného:
3.1 skutkové tvrdenia:
3.1.1 žalobcom uplatnený nárok považuje za neopodstatnený a nedôvodný
3.1.2 podľa čl. 1 ods. 2 Smernice je pracovným (služobným) časom akýkoľvek čas, počas ktorého zamestnanec pracuje podľa pokynov zamestnávateľa a vykonáva svoju činnosť alebo povinnosti

v súlade so vnútroštátnymi predpismi. Do služobného času teda podľa žalovaného spadá samotný výkon pracovných úloh na pracovisku na základe pokynov zamestnávateľa ako aj zdržiavanie sa na pracovisku k dispozícii zamestnávateľa na základe jeho nariadenia, napr. vo forme pracovnej pohotovosti;
3.1.3 podľa ustálenej rozhodovacej praxe, rozhodujúcim faktorom pre posúdenie, či sú naplnené charakteristické znaky pojmu pracovný čas aj v pohotovostnej službe, je skutočnosť, či je pracovník povinný byť fyzicky prítomný na mieste určenom zamestnávateľom a byť mu k dispozícii, aby v prípade potreby mohol okamžite poskytnúť primerané služby a tieto povinnosti je potrebné považovať
za výkon činnosti tohto pracovníka. Pracovný čas teda v sebe zahŕňa riadny pracovný čas, prácu nadčas a pracovnú pohotovosť na pracovisku. V prípade pohotovosti Súdny dvor EÚ rozhodol, že do maximálneho týždenného pracovného času sa zarátava iba čas skutočného výkonu práce pre zamestnávateľa.
3.1.4 K definícii služobného času príslušníka hasičského a záchranného zboru žalovaný uviedol, že ide o časový úsek, v ktorom príslušník vykonáva štátnu službu a je k dispozícii služobnému úradu, pričom umožňuje rozvrhnúť služobný čas
aj nerovnomerne a súčasne jasne definuje pojem služobný deň, za ktorý sa považuje vykonávanie štátnej služby podľa rozvrhu služobného času. Žalovaný s poukazom na zákonné ustanovenia tiež uviedol, že okrem štátnej služby vykonávanej v riadnom služobnom čase sa za výkon štátnej služby považuje aj služobné pohotovosť v štátnej službe vykonávaná v mieste výkonu štátnej služby, ktorá bezprostredne nadväzuje na vykonávanie štátnej služby v rámci riadneho rozvrhnutia služobného času. Žalovaný tiež poukázal na Kolektívnu zmluvu vyššieho stupňa pre príslušníkov hasičského a záchranného zboru na rok 2021, Kolektívnu zmluvu vyššieho stupňa pre príslušníkov hasičského a záchranného zboru na rok 2022, Kolektívnu zmluvu vyššieho stupňa pre príslušníkov hasičského a záchranného zboru na rok 2023 a Kolektívnu zmluvu vyššieho stupňa pre príslušníkov hasičského a záchranného zboru na rok 2024, ktorých ustanovenia rovnako ako aj ustanovenia § 85, § 91 a § 92 Zákona o HaZZ transponujú podľa tvrdení žalovaného čl. 2 ods. 1 Smernice. Priemerný pracovný čas pre každé obdobie 7 dní v zmysle Smernice nesmie prekročiť 48 hodín vrátane nadčasov; Smernica pripúšťa, obzvlášť pri nerovnomerne rozvrhnutom pracovnom čase, iné ako 7 dňové referenčné obdobie; poukázal na čl. 16 Smernice, ktorý ustanovuje referenčné obdobie 4 mesiace a čl. 17, ktorý stanovuje toto obdobie až na 6 mesiacov, čo je aj referenčné obdobie určené podľa § 84 Zákona o HaZZ; zároveň kolektívne zmluvy dostatočne ustanovujú počty hodín služobného času hasičov, počas ktorého hasiči vykonávajú štátnu službu, ako aj rozsah hodín služby nadčas za príslušný rok.
3.1.5 Žalobcovi nepodarilo v konaní preukázať, že by štát neprebral Smernicu do zákon správne.; žalobca podľa jeho názoru neosvedčil, že by mu nárok na náhradu škody vznikol, keď žalobca stanovil škodu, ktorá mu mala vzniknúť tým, že vykonával nariadenú služobnú pohotovosť za ktorú bol žalobca odmeňovaný v zmysle vnútroštátnej legislatívy nejasným spôsobom;
3.1.6 žalobca mal možnosť sa pred nástupom na výkon štátnej služby v hasičskom a záchrannom zbore oboznámiť so všetkými podmienkami výkonu služby, a teda že vopred vedel o platových podmienkach, o služobnej pohotovosti a služobnom čase ako aj o ďalších svojich právach a povinnostiach;
3.1.7 nemajetková ujma môže vzniknúť až konkrétnym porušením ustanovení Smernice a len v rozsahu tohto porušenia, žalobca si uplatnil nárok mzdový a nie nárok na nemajetkovú ujmu, pričom predmetom konania nemôže byť doplatenie mzdy za služobnú pohotovosť; namietal tiež výpočet nemajetkovej ujmy a samotnú výšku nemajetkovej ujmy, ktorú žalobca požadoval a ktorú žalovaný označil za absolútne neprimeranú. Nárok žalobcu je možno posúdiť ako mzdový nárok a podľa tvrdenia žalovaného sa žaloba týka rozdielu medzi odmenou za určenú a nariadenú služobnú pohotovosť bez toho, aby žalobca uviedol, v ktorom období došlo resp. nedošlo k porušeniu Smernice, keď žalobca svojim výpočtom len simuluje svoje mzdové nároky s tým, že nesúhlasí s výškou odmeny za služobnú pohotovosť. S poukazom na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-742/19 uviedol,
že má za to, že žalobca z hľadiska odmeny vyplatenej v predmetnom období za vykonanú štátnu službu nebol na svojich právach ukrátený.
3.1.8 Plánovacie plachty, ktoré žalobca použil ako dôkaz na výpočet hodín sú zavádzajúce, obzvlášť s poukazom na počítanie hodín v čase čerpania dovolenky žalobcom, v prípade OČR, PN, náhradného voľna, dodatkovej dovolenky, voľna v KZ a rekondičného pobytu, kedy žalobca nepracuje podľa pokynov zamestnávateľa a nevykonáva svoju činnosť alebo povinnosti pre zamestnávateľa. Pokiaľ ide o výšku požadovanej peňažnej náhrady, žalobca túto neodôvodnil, keď neuviedol v čom neoprávnený zásah do jeho práv spočíval; nakoľko sa jedná o osobnostné práva žalobcu, nemajetkovú ujmu je potrebné preukazovať individuálne a nie odkazom na rozhodovaciu činnosť súdov.

3.1.9 keď rozdielne ohodnotenie určenej a nariadenej služobnej pohotovosti nepredstavuje skutočnú škodu, tak nemožno toto rozdielne ohodnotenie považovať za spôsobilé na vypočítanie nemajetkovej ujmy;
3.1.10 skutočnosť, ak by nesprávne transponoval Smernicu do vnútroštátneho právneho poriadku automaticky nezakladá porušenie čl. 6 Smernice, a teda ak by aj súd konštatoval, že k nesprávnej alebo neúplnej transpozícii Smernice do právneho poriadku SR došlo, musí skúmať samotné porušenie čl. 6, od ktorého žalobca svoj nárok na náhradu škody odvodzuje. Do práva žalobcu v zmysle
čl. 6 písm. b) Smernice zasiahnuté nebolo, a teda tu nie je dôvod na priznanie akejkoľvek výšky náhrady nemajetkovej ujmy; z opatrnosti namietal, že súdna prax v prípadoch, kedy došlo k porušeniu Smernice sa ustálila na náhrade v rozsahu 1.500,00 až 2.500,00 Eur, pričom poukázal na rozhodovaciu prax súdov, z ktorej je zrejmé, že súdy sa neprikláňajú k matematickému výpočtu nemajetkovej ujmy;
3.1.11 ak by žalovaný aj prijal argumentáciu žalobcu, že Smernica bola nesprávne transponovaná a je nevyhnutné aplikovať ju priamo, na účely súdneho konania možno podľa žalovaného prijať záver, že podľa Smernice sa vychádza zo šiestich po sebe nasledujúcich mesiacov na účely výpočtu priemerného pracovného času žalobcu a teda obdobie posledných troch rokov by malo podľa názoru žalovaného byť rozdelené do šiestich šesťmesačných referenčných období, v rámci ktorých sa vypočíta priemerný pracovný čas žalobcu; v šesťmesačných referenčných obdobiach nedošlo ani k jednému prekročeniu maximálneho týždenného pracovného času v zmysle čl. 6 Smernice a k takémuto porušeniu nedošlo ani v rámci dvanásťmesačného referenčného obdobia; podstatou sporu nie je otázka, či sa má služobná pohotovosť započítavať do fondu pracovného času na účely výplaty plnej zložky mzdy, ale otázka, že či dôjde k prekročeniu 48 hodinového maximálneho týždenného pracovného času, ak započítame služobnú pohotovosť do pracovného času;
3.1.12 žalobca v konaní nepreukázal zásah do súkromného života, rodinného života či neoprávnený zásah, ktorý by sa odrazil v medziľudských vzťahoch, nepriaznivom zdravotnom stave v príčinnej súvislosti s výkonom povolania v takej miere, ktorá by odôvodňovala výšku náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú žalobca požaduje.
3.1.13 Žalobca viazal začiatok premlčacej doby na splatnosť mzdy za predchádzajúci mesiac, a teda aj plynutie premlčacej doby viazal na mzdové nároky a nie na vznik nemajetkovej ujmy, a teda aj uvedené podľa žalovaného potvrdzuje, že žalobca nežaluje nemajetkovú ujmu ale mzdové nároky;
3.1.14 žalovaný vzniesol i námietku miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Zvolen a navrhoval, aby bola vec postúpená na Mestský súd Bratislava IV alebo na Okresný súd Banská Bystrica (mzdový nárok);
3.2 listinné dôkazy:
3.2.1 Plán služieb (č.l. 164-165, 176-177,199-200);
3.2.2 Prehľad plánu pre obdobie: 01. 04. 2021 – 31. 12. 2021 (č. l. 166-173);
3.2.3 Nariadenia na vykonanie štátnej služby NADČAS nad rámec určeného služobného času (č.l. 174-175 p.v.);
3.2.4 Prehľad plánu pre obdobie: 01. 01. 2022 – 31. 12. 2022 (č. l. 178 -187)
3.2.5 Nariadenia služobnej pohotovosti v štátnej službe (č. l. 188- 189 p.v.)
3.2.6 Prehľad plánu pre obdobie: 01. 01. 2023 – 31. 12. 2023 (č. l. 190 -198 p.v.)
3.2.7 Prehľad plánu pre obdobie: 01. 01. 2024 – 29. 02. 2024 (č.l. 201 -202 p.v.)
3.2.8 Výpočet priemerného týždenného služobného času v sledovaných referenčných obdobiach (č. l. 203);
3.3 návrhy na dokazovanie:
3.3.1 predloženými listinnými dôkazmi.

4. Súd prvej inštancie na prejednanie veci nariadil (prvé) pojednávanie na deň 18.11.2024, na ktorom strany sporu zotrvali na skutkových tvrdeniach uvádzaných v písomných vyjadreniach, ako aj na návrhoch na vykonanie dokazovania. Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie vyššie uvedenými listinnými dôkazmi a tiež výsluchom žalobcu (nevykonal dokazovanie predloženou novelou Zákona o HaZZ ani rozhodnutiami Súdneho dvora EÚ, či Smernicou, nakoľko dokazovanie právnymi predpismi či rozhodnutiami súdov sa nevykonáva).
4.1 V rámci svojho výsluchu na pojednávaní žalobca uviedol, že toto je ním v podarí druhá žaloba podaná voči žalovanému, pričom po tom, ako bol s prvou podanou žalobou úspešný, nedošlo zo strany žalovaného k náprave stavu, a teda zo strany žalovaného
sa v pracovných podmienkach nič nezmenilo; z dôvodu vykonávania služieb u žalovaného nemôže svoj čas tráviť s rodinou, priateľmi, na turistike, stavbou rodinného domu, starostlivosťou o svoje domáce zviera, zároveň aj založenie rodiny sa mu javí ako nemožné, pričom trávenie času v práci je práve

na úkor jeho osobného a súkromného života; bol si pri nástupe vedomý, že bude pracovať v 24 hodinových službách; aj s ohľadom na jeho vek, ktorý nie je vysoký na svojom zdravotnom stave následky nepociťuje; nejde mu vo svojej podstate o peniaze ako také, ale o nápravu daného stavu a zlých pracovných podmienok, a to tak pre neho a jeho kolegov, ako aj pre novonastupujúcich členov hasičského a záchranného zboru; žalovaný na hasičov vytvára tlak a to až taký, že žalobca zvažuje odchod zo zamestnania; ku dvom dňom voľna, ktoré by žalobca mal mať medzi zmenami uviedol, že tieto sú kratšie, keď zmeny sa naťahujú, pričom ako príklad uviedol zmeny, počas ktorých majú nočný alebo ranný výjazd; počas služby, v časoch, keď nie je na výjazde, pripravuje, umýva a dopĺňa techniku, čo je aj povinnosť, ktorá mu vyplýva z jeho pracovného zaradenia, zároveň počas služby musí byť po celý čas, a teda aj v noci, pripravený do 1 minúty vyjsť s autom a byť schopný šoférovať, nakoľko zastáva pozíciu technika – strojníka, ktorý zároveň šoféruje hasičské autá. Pokiaľ ide o kurzy, školenia a výcviky, tieto absolvuje podľa nariadenia tak v čase služieb ako aj mimo tento čas a na hasičskej stanici ako aj mimo nej, napr. v meste Žilina.

5. Z vykonaného dokazovania a z prednesov strán sporu, súd prvej inštancie zistil nasledovný skutkový stav veci:
5.1 z Rozhodnutia riaditeľa Krajského riaditeľstva hasičského a záchranného zboru v Banskej Bystrici číslo 89 súd zistil, že žalobca bol dňom 05. 10. 2016 vymenovaný do stálej štátnej služby, pričom bol zaradený na funkciu hasič záchranár Hasičskej stanice vo Zvolene, na oddelenie prevádzkovo – technické;
5.2 z oznámenia o sume a zložení platu mal súd za preukázané, že žalobca bol zaradený do funkcie technik – strojník s platovou triedou 3, platovým stupňom 4;
5.3 z Prehľadnej tabuľky za žalované obdobie mal súd za preukázaný fond pracovného času a celkový počet odpracovaných hodín odslúženej služobnej pohotovosti žalobcu;
5.4 z výplatných pások žalobcu za rozhodné obdobie a z Plánu služieb z dochádzkového systému SAP za rozhodné obdobie mal súd za preukázanú existenciu služobného pomeru žalobcu v hasičskom a záchrannom zbore za celé žalované obdobie; v pláne služieb z dochádzkového systému SAP bol presne evidovaný služobný čas žalobcu, všetky odslúžené hodiny s presným rozpisom služobného času s rozdelením na čas výkonu služby a čas služobnej pohotovosti; tieto údaje boli potom premietnuté do výplatných pások žalobcu; súd pritom vzhľadom na vo veci vykonané dokazovanie nemal pochybnosť o rozsahu prítomnosti žalobcu v práci, fonde odpracovaného času, počte hodín odpracovanej určenej služobnej pohotovosti a nariadenej služobnej pohotovosti, o hodinovej sadzbe ani o rozdiele medzi peňažnou náhradou za určenú služobnú pohotovosť a peňažnou náhradou za nariadenú služobnú pohotovosť; v konaní neexistovala dôvodná pochybnosť o pravdivosti týchto listinných dôkazov, v nadväznosti na čo súd z týchto listinných dôkazov v súlade s úpravou
§ 186 ods. 2 veta prvá CSP vychádzal.

6. Za nesporné súd prvej inštancie považoval, že žalobca, ako príslušník hasičského a záchranného zboru, bol v rozhodnom období mesiacov apríl 2021 až február 2024 vrátane v štátnej službe u žalovaného, pričom mal nerovnomerne rozvrhnutý pracovný čas s tým, že výkon služobnej pohotovosti bol pritom rozdelený na aktívnu časť služobnej pohotovosti odmeňovanú ako práca nadčas a neaktívnu časť služobnej pohotovosti, s tým,
že ani určená ani nariadená služobná pohotovosť sa nezapočítava do služobného (pracovného) času.

7. Po vykonanom dokazovaní mal súd za to, že :
7.1 fond pracovného času žalobcu v rozhodnom období bol celkom 5724,75 hodín (apríl až december 2021 = 1466,50 hodín; január až december 2022 = 1961,25 hodín; január až december 2023 = 1977 hodín a január až február 2024 = 320 hodín);
7.2 žalobca odpracoval celkom 1991,89 hodín určenej služobnej pohotovosti (466,19 odpracovaných hodín za obdobie apríl až december 2021,
664,46 odpracovaných hodín za obdobie január až december 2022, 717,66 odpracovaných hodín za obdobie január až december 2023 a 143,58 odpracovaných hodín za obdobie január až február 2024);
7.3 pokiaľ ide o nariadenú služobnú pohotovosť, žalobca odpracoval spolu 143,08 hodín (77,42 hodín za obdobie apríl až december 2021, 0,72 hodín za obdobie január až december 2022, 64,94 hodín za obdobie január až december 2023 a 0,00 hodín za obdobie január až február 2024);
7.4 žalobca tak v rozhodnom období odpracoval spolu 2134,97 hodín služobnej pohotovosti (určenej a nariadenej) a žiadna z týchto odpracovaných hodín služobnej pohotovosti nebola do pracovného času započítaná;

7.5 žalobca sa počas celého trvania služobnej pohotovosti musel zdržiavať na hasičskej stanici a musel byť fyzicky aj psychicky pripravený vykonať výjazd do jednej minúty od nahlásenia.

8. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa čl. 7 ods. 2, ods. 5; čl. 19 ods. 2, čl. 36 ods. 1, č. 40 a čl. 144 ods. 1 zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky (ďalej
len „Ústava SR“), ďalej podľa § 12 ods. 6; § 85 ods. 1,2; §86 ods. 1,2; §92 ods. 1,2 písm. a), ods.4; §103 ods. 1,2,5; §116 ods.1; §122 ods.1,2 písm. a), ods. 3; §130; §135e ods.1; §193 Zákona o HaZZ; podľa § 85 ods. 9; § 96 ods. 2 zákona č.311/2001 Z. z. zákonníka práce (ďalej len „Zákonník práce“); podľa § 11 písm. c) zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov; podľa § 11; §13 ods. 1,2; § 100 ods. 1,2, §101 a 853 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“), ako aj podľa bodu 5, čl. 1 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3; čl. 2 ods. 1,3,5; čl. 6 písm. a),b; čl. 17 ods. 1,5 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo 4. novembra 2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času (ďalej len „Smernica“); podľa článku 2 ods. 1,2 smernice 89/391/EHS o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci (ďalej len „Smernica 89/391/EHS“), táto smernica sa vzťahuje na všetky odvetvia činnosti, verejné a súkromné (priemysel, poľnohospodárstvo, obchod, administratívu, služby, vzdelávanie, kultúru, voľný čas atď.) a vo veci rozhodol (prvým) rozsudkom č.k. 19C/23/2024 -250 zo dňa 18.11.2024 tak, že žalobe v plnom rozsahu vyhovel a zaviazal žalovaného na zaplatenie náhrady trov konania žalobcovi v rozsahu 100 % v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku; rozhodnutie odôvodnil i.a. tým, že:

8.1 predmetnom konania bol nárok žalobcu uplatnený voči žalovanému titulom náhrady škody vo forme nemajetkovej ujmy spôsobenej žalobcovi prekročením maximálneho limitu týždenného pracovného času, stanoveného článkom 6 písm. b) Smernice v období od apríla 2021 do februára 2024 (vrátane), v dôsledku nesprávnej implementácie Smernice do Zákona o HaZZ;
8.2 žalobca sa žalobou domáhal zaplatenia nemajetkovej ujmy v sume celkom
5.808,18 Eur, ktorú vyčíslil ako rozdiel medzi peňažnou náhradou vyplácanou za určenú služobnú pohotovosť podľa § 122 ods. 1 Zákona o HaZZ a peňažnou náhradou za nariadenú pohotovosť podľa § 122 ods. 2 písm. a) predmetného zákona za každú jednu odpracovanú hodinu služobnej pohotovosti počas žalovaného obdobia, teda obdobia mesiacov apríl 2021 až február 2024;
8.3 súd, ako orgán aplikácie práva, je viazaný, podľa čl. 7 ods. 2 a ods. 5 a čl. 144 Ústavy SR a podľa čl. 3 CSP medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom; súd je viazaný judikatúrou Súdneho dvora EÚ, ktorá poskytuje pre členské štáty záväzný výklad ustanovení práva EÚ. Judikatúra Súdneho dvora EÚ je vo veci zodpovednosti členských štátov za porušenie práva EÚ založená na zásade vyjadrenej
v čl. 10 zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, podľa ktorého sú členské štáty povinné prijať všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie plnenia záväzkov, ktoré im vyplývajú
zo Zmluvy alebo z činnosti Spoločenstva a zdržať sa opatrení, ktoré by mohli ohroziť dosiahnutie cieľov Zmluvy alebo ohroziť účinok komunitárneho práva;
8.4 pokiaľ ide o vzťah práva EÚ a vnútroštátneho práva Slovenskej republiky
ako členského štátu EÚ sa s poukazom na čl. 7 ods. 2 a ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky riadi zásadou prednosti a zásadou priameho účinku únijného práva; vnútroštátne orgány členských štátov EÚ, Slovenskú republiku nevynímajúc, majú povinnosť aplikovať normy únijného práva. Únijné právo je tak, bez ďalšieho, právom nadriadeným právu členských štátov a medzi únijným právom a vnútroštátnym právom nemôže byť rozpor;
8.5 pokiaľ ide o proces transpozície právnych aktov EÚ do vnútroštátnych právnych poriadkov členských štátov súd uvádza, že subjektom, ktorý je za riadnu transpozíciu smerníc ako aktov sekundárneho práva EÚ, teda aj Smernice do slovenského právneho poriadku
je Slovenská republika v zastúpení Ministerstva vnútra, do pôsobnosti ktorého patrí hasičský a záchranný zbor; v prípade absencie transpozície, ako aj v prípade nesprávnej transpozície, smerníc do vnútroštátnych právnych poriadkov členských štátov EÚ, môžu sa jednotlivci (príslušníci členských štátov EÚ) ktorí sú takýto konaním, resp. opomenutí konania zo strany štátu, poškodení na svojich právach domáhať voči štátu náhrady takto spôsobenej škody;
8.6 k otázke právomoci súdu prejednať a rozhodnúť danú vec a posudzovať, či Zákon o HaZZ zodpovedá cieľom čl. 6 písm. b) Smernice, súd uvádza nasledovné:
8.6.1 nakoľko ide o spor o náhradu škody (nemajetkovej ujmy) spôsobenej jednotlivcovi porušením práva EÚ v dôsledku nesprávneho prebratia smernice

do vnútroštátneho právneho poriadku je potrebné tento spor zaradiť medzi súkromnoprávne spory, ktoré prejednávajú a rozhodujú súdy, ak ich neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány (čl. 1 a § 3 CSP);
8.6.2 nakoľko v Slovenskej republike neexistuje žiadny orgán oprávnený prejednávať a rozhodovať o práve žalobcu na náhradu škody voči štátu pre porušenie práva EÚ, je zrejmé, že takáto vec patrí do právomoci súdov Slovenskej republiky;
8.6.3 skutočnosť, že žalovaným je štát nie je v danom posúdení prekážkou, nakoľko účastníkom občianskoprávnych vzťahov (§ 21 Občianskeho zákonníka) a subjektom občianskoprávnych sporov (§ 73 CSP) môže popri fyzických a právnických osôb byť aj štát;
8.6.4 súd zároveň odkazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/36/2022 zo dňa 14.02.2023, v ktorom Krajský súd konštatoval, cit.: „..súd prvej inštancie bol v rámci svojej právomoci v prejednávanom spore oprávnený a povinný skúmať, či zo strany žalovaného došlo k tvrdenému porušeniu práva únie pri preberaní Smernice 2003/88/ES do právneho poriadku Slovenskej republiky, a to konkrétne vo vzťahu k zákonu č. 315/2001 Z. z., čo znamená, že v jednotlivostiach bol oprávnený a povinný skúmať, či zák. č. 315/2001 Z. z. zodpovedá cieľom čl. 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES.“
8.6.5 Vzhľadom na uvedené, v prostredí Slovenskej republiky, je to práve všeobecný súd, kto má právomoc prejednať a rozhodnúť daný spor.
8.7 k námietke miestnej nepríslušnosti súdu vznesenej žalovaným súd uvádza,
že v zmysle § 19 písm. b) CSP, ktorý upravuje osobitnú miestnu príslušnosť, je popri všeobecnom súde žalovaného na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody. Zo skutkových tvrdení žalobcu
ako aj z vykonaného dokazovania vyplýva, že k zásahu do jeho práv došlo v súvislosti s výkonom štátnej služby v mieste výkonu štátnej služby, a teda v územnom obvode Okresného súdu Zvolen, vzhľadom na čo súd vyhodnotil námietku miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Zvolen ako nedôvodnú a konštatoval, že na prejednanie a rozhodnutie veci je miestne príslušným;
8.8 k námietke žalovaného, týkajúcej sa nedostatku jeho pasívnej vecnej legitimácie v tomto spore súd uvádza, že aj túto považoval za nedôvodnú. Tak, ako to vyplýva z primárneho práva EÚ, zodpovednosť za škodu, ktorá vznikla absenciou transpozície smernice alebo nesprávnou transpozíciou smernice do vnútroštátneho poriadku Slovenskej republiky ako členského štátu EÚ je zodpovednosťou absolútne objektívnou. Právnymi aktami EÚ v zmysle čl. 288 Zmluvy o fungovaní EÚ, ktorá je jedným z pilierov primárneho práva EÚ a ktorá je aj pre Slovenskú republiku ako členský štát EÚ záväzná, sú nariadenia, smernice, rozhodnutia, odporúčania a stanoviská. Vo všeobecnosti platí, že smernica,
ako špecifický prameň práva EÚ, vyžaduje od členských štátov, aby dosiahli cieľ sledovaný smernicou prijatím transpozičných opatrení vo svojom právnom poriadku. Smernica je teda pre členské štáty EÚ záväzná pokiaľ ide o ciele, ktoré sa ňou majú dosiahnuť a štátnym orgánom členských štátov je ponechaná voľba formy a prostriedkov na dosiahnutie týchto, smernicou vytýčených, cieľov. Na tento účel musia byť ustanovenia smernice do práva členského štátu EÚ prebraté tak, aby bola ich záväznosť nespochybniteľná, aby sa zachovala ich konkrétnosť, presnosť a jasnosť a aby sa prebratím smernice do vnútroštátneho práva dosiahol stav, ktorý je v súlade s účelom sledovaným smernicou a ktorý zaručuje v členskom štáte jej úplnú účinnosť. Smernica aplikovaná v posudzovanej veci priznáva jednotlivcovi práva v rozsahu minimálnych požiadaviek na bezpečnosť a ochranu zdravia pri organizácii pracovného času. Horizontálny priamy účinok smernice znamená, že jednotlivec, štátny príslušník členského štátu EÚ, sa môže spoliehať na priame účinky práv, ktoré mu boli jednotlivými ustanoveniami smernice priznané. Slovenská republika je v danej veci pasívne vecne legitimovaným subjektom, za ktorý koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky ako ústredný štátny orgán, do pôsobnosti ktorého patrí hasičský a záchranný zbor, ktorého príslušníkom bol žalobca v posudzovanom období. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky je zároveň štátnym orgánom, do kompetencie ktorého spadá právna úprava zriadenia, postavenia organizácie a riadenia hasičského a záchranného zboru, úprava štátnej služby a právnych vzťahov, ktoré súvisia so vznikom, zmenami a so skončením štátnej služby príslušníkov hasičského a záchranného zboru a je tiež kompetenčne zodpovedné za riadnu transpozíciu smerníc EÚ do slovenského právneho poriadku;
8.9 pokiaľ ide o aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu, táto je taktiež daná, keď v zmysle judikatúry Súdneho dvora EÚ má jednotlivec nárok na náhradu škody od členského štátu, ktorý nedodržiava právne predpisy EÚ (rozhodnutie v spoločnej veci C-60/90 a C-9/90 Francovich); podľa judikatúry Súdneho dvora EÚ, v prípade každého porušenia práva
EÚ členským štátom, a to bez ohľadu na to, ktorý verejný orgán sa tohto porušenia dopustil, má členský štát povinnosť škodu vzniknutú jednotlivcovi porušením práva EÚ zo strany členského štátu, nahradiť. V posudzovanej veci sa žalobca, ako hasič, zamestnaný v rámci zásahovej služby spadajúcej do verejného sektoru, ktorý odpracoval priemerný týždenný pracovný čas presahujúci priemerný týždenný

pracovný čas stanovený v článku 6 písm. b) Smernice, mohol dovolávať vyvodenia zodpovednosti u orgánov členského štátu EÚ s cieľom získať náhradu škody vzniknutej v dôsledku porušenia tohto ustanovenia. Súdny dvor EÚ
tak už v rozsudku vo veci C-429/09 zo dňa 25. 11. 2010 judikoval, že článok 6 písm. b) Smernice má priamy účinok, pretože priznáva jednotlivcom práva, ktoré môžu priamo uplatniť v konaní pred vnútroštátnymi súdmi;
8.10 pokiaľ ide o charakter vykonávaných činností, vzhľadom na ktorý sa Smernica
na príslušníkov hasičského a záchranného zboru v plnom rozsahu vzťahuje, resp. nevzťahuje súd uvádza, že v zozname preberaných právne záväzných aktov EÚ k zákonu o hasičskom a záchrannom zbore je v bode 5. explicitne uvedená aj Smernica, ktorá v úvodných ustanoveniach v bode (5) upravuje, že „všetci pracovníci by mali mať primeranú dobu odpočinku. Pojem „odpočinok“ sa musí vyjadriť v jednotkách času, t. j. v dňoch, hodinách, resp. ich častí. Pracovníkom spoločenstva sa musí poskytnúť minimálny denný, týždenný
a ročný čas odpočinku a primerané prestávky v práci. V tejto súvislosti je potrebné tiež zaviesť maximálnu hranicu týždenného pracovného času.“ Smernica sa s poukazom na článok 1 ods. 3 vzťahuje na všetky odvetvia činností, verejné a súkromné, v zmysle čl. 2 Smernice 89/391/EHS bez toho, aby boli dotknuté články 14, 17, 18 a 19 tejto Smernice. Smernica 89/391/EHS okrem pozitívneho vymedzenia rozsahu pôsobnosti v článku 2 ods. 1 obsahuje
v čl. 2 ods. 2 aj negatívne vymedzenie rozsahu pôsobnosti, v zmysle ktorého sa okrem iného neuplatňuje aj pre určité osobitné činnosti služieb civilnej ochrany, pod ktoré možno podľa žalovaného podľa súvisiacich právnych predpisov týkajúcich sa civilnej ochrany, integrovaného záchranného systému ako aj právnej úpravy samotného hasičského
a záchranného zboru subsumovať úlohy, ktoré plnia príslušníci hasičského a záchranného zboru. Z uvedených ustanovení ako aj z predmetu Smernice 89/391/EHS, ktorým je zlepšenie bezpečnosti, hygieny a ochrany zdravia pracovníkov pri práci vyplýva, že rozsah pôsobnosti Smernice 89/391/EHS sa musí vykladať v širšom zmysle a súčasne výnimky z pôsobnosti stanovené v odseku 2 prvý pododsek čl. 2 sa musia vykladať zužujúcim spôsobom. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že čl. 2 ods. 2 prvého pododseku Smernice 89/391/EHS nevylučuje z pôsobnosti tejto smernice služby civilnej ochrany ako také, ale vylučuje iba určité osobitné činnosti týchto služieb, ktorých osobitná povaha je nevyhnutne v rozpore
s pravidlami uvedenými v tejto Smernici. Táto výnimka z pôsobnosti Smernice 89/391/EHS, ktorá je definovaná v širokom rozsahu, sa musí vykladať tak, aby sa pôsobnosť tejto Smernice obmedzovala výlučne na prípady potrebné na zabezpečenie záujmov, ktorých ochranu Smernica ponecháva členským štátom. Súdny dvor EÚ v tejto súvislosti dospel k záveru,
že jediným cieľom výnimky, ktorá je uvedená v čl. 2 ods. 2 prvom pododseku Smernice 89/391/EHS, bolo zabezpečenie riadnej činnosti služieb nevyhnutných na účely ochrany bezpečnosti, zdravia, ako aj verejného poriadku v prípade závažných a svojim rozsahom mimoriadnych okolností, napríklad v prípade katastrofy, pre ktoré je charakteristická najmä tá skutočnosť, že môžu pracovníkov vystaviť rizikám, ktoré nie sú zanedbateľné, pokiaľ ide
o ich bezpečnosť a/alebo zdravie, a ktoré, vzhľadom na ich povahu nie je možné zohľadniť
pri rozvrhu pracovného času zásahových a bezpečnostných zložiek. Hoci aj príslušníci hasičského a záchranného zboru musia čeliť udalostiam, ktoré sú nepredvídateľné, činnosti, ktoré vykonávajú za zvyčajných podmienok, je takisto možné vopred organizovať, vrátane predchádzania rizikám, pokiaľ ide o bezpečnosť a/alebo zdravie, ako aj časového rozvrhu práce pracovníkov. Zo záverov uznesenia Súdneho dvora EÚ vo veci C-52/04 Personalrat der Feuerwehr Hamburg vyplýva, že čl. 2 Smernice 89/391/EHS a čl. 1 ods. 3 Smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že činnosti vykonávané zásahovými silami takej verejnej požiarnej služby ako je verejná služba, o ktorú ide vo veci samej, obvykle patria do pôsobnosti uvedených smerníc takže článok 6 bod 2 Smernice v zásade bráni prekročeniu maximálnej hranice 48 hodín určenej ako maximálny týždenný pracovný čas vzťahujúci sa aj na služby hliadky. Jeho prekročenie je však možné v prípade výnimočných okolností takej závažnosti
a rozsahu ako je napríklad katastrofa. V tomto prípade sa predmetná Smernica musí uplatňovať na činnosti hasičskej služby, aj keď tieto činnosti zásahovej sily v teréne vykonávajú bez ohľadu na to, či sú zamerané na boj proti požiarom, alebo poskytnutie pomoci iným spôsobom ak sú vykonávané za obvyklých podmienok, v súlade s poslaním, ktoré bolo zverené príslušnej službe, a to aj vtedy keď zásahy, ktoré môžu byť spojené s týmito činnosťami sú vzhľadom na svoju povahu nepredvídateľné a môžu vystaviť pracovníkov ktorí ich vykonávajú určitému riziku, pokiaľ ide o ich bezpečnosť a/alebo zdravie. Možno teda konštatovať, že služba žalobcu sa nevyznačuje žiadnymi osobitosťami, ktoré by odporovali použitiu právnych noriem Spoločenstva v oblasti ochrany bezpečnosti a ochrany zdravia

zamestnancov, preto sa na ňu nevzťahuje vylúčenie pôsobnosti, ktoré vyplýva z čl. 2 ods. 2 prvého pododseku Smernice 89/391/EHS, naopak na službu žalobcu sa predmetná smernica použije v plnom rozsahu;
8.11 pokiaľ ide o tvrdenie žalovaného, že paragrafové znenie Zákona o HaZZ neodporuje Smernici, súd uvádza, že z hľadiska prejednávaného sporu čl. 6 písm. b) Smernice jednoznačne stanovuje, že priemerný pracovný čas pre každé obdobie siedmich dní vrátane nadčasov neprekročí 48 hodín. Z ustanovení § 85 ods. 1, ods. 2 prvá veta, § 86 ods. 1 a 2, § 92 ods. 1 Zákona o HaZZ jednoznačne vyplýva, že zákon oddeľuje vykonávanie štátnej služby príslušníka hasičského a záchranného zboru v rámci služobného času a vykonávanie štátnej služby príslušníka hasičského a záchranného zboru v rámci určenej služobnej pohotovosti, pretože služobná pohotovosť príslušníka hasičského a záchranného zboru bezprostredne nadväzuje na jeho služobný čas; výsledkom takto konštruovanej vnútroštátnej úpravy je, že hoci v obidvoch prípadoch ide o výkon štátnej služby, služobná pohotovosť sa nezapočítava do služobného času príslušníka hasičského a záchranného zboru (pokiaľ nedochádza k služobným výjazdom); rozlíšenie medzi vykonávaním štátnej služby podľa § 86 ods. 2 Zákona o HaZZ v rámci rozvrhnutia služobného času a určenou služobnou pohotovosťou je zrejmé aj z ohodnotenia výkonu tejto štátnej služby a výkonu služobnej pohotovosti v § 103 Zákona o HaZZ, keď za výkon služobnej pohotovosti v štátnej službe patrí mimo služobného príjmu osobitný mzdový nárok vo forme peňažnej náhrady, ktorá sa určuje ako percento z časti služobného príjmu. Smernica však v článku 2 bod 1 a 2 výslovne ustanovuje, že pracovný čas predstavuje akýkoľvek čas, počas ktorého pracovník pracuje podľa pokynov zamestnávateľa a vykonáva svoju činnosť alebo povinnosti v súlade s vnútroštátnymi predpismi a (alebo) praxou a čas odpočinku je akýkoľvek čas, ktorý nie je pracovným časom. Z uvedeného vyplýva, že čas určenej služobnej pohotovosti príslušníka hasičského a záchranného zboru má byť súčasťou služobného času, pretože nejde o čas odpočinku. Zákon o HaZZ tak jednoznačne v rozpore so Smernicou zo služobného (pracovného) času príslušníka hasičského a záchranného zboru vyčleňuje čas určenej služobnej pohotovosti. Smernica pritom neumožňuje, aby členské štáty ponechali v platnosti alebo prijali inú definíciu pojmu pracovný čas, ako je definícia uvedená v Smernici. Žalovaný tak v rámci preberania Smernice po vstupe do Európskej únie nezohľadnil skutočnosť, že pracovná (služobná) pohotovosť predstavuje pracovný (služobný) čas pracovníka. Neobstojí preto tvrdenie žalovaného, že nebolo preukázané nesprávne prebratie Smernice, resp. že žiadne ustanovenie zákona o hasičskom a záchrannom zbore nie je v rozpore s touto smernicou (pozri bližšie rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/59/2022 zo dňa
14. 12. 2022);
8.12 Súdny dvor EÚ vo svojej judikatúre opakovane skonštatoval, že pojem pracovný čas uvedený v Smernici je autonómnym pojmom práva EÚ, ktorý treba definovať podľa objektívnych vlastností s odkazom na systém a účel Smernice, ktorým je zlepšenie životných a pracovných podmienok pracovníkov. Súdny dvor EÚ zároveň vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že rozlišovanie je binárne – buď je určitý čas pracovným časom (čl. 2 odsek 1 Smernice), alebo nie je (čl. 2 odsek 2 Smernice). Zároveň Súdny dvor EÚ opakovane zdôraznil, že čas pracovnej (služobnej) pohotovosti treba v celom rozsahu zahrnúť do výpočtu maximálneho denného alebo týždenného pracovného času, pričom rozhodujúcim faktorom pre záver, či sú naplnené znaky pojmu pracovný čas je skutočnosť, že pracovník je povinný byť prítomný na mieste určenom zamestnávateľom a musí mu byť
k dispozícii v prípade potreby (pozri napr. spojené veci C-397/01 až C-403/01, C-14/04). Z dôvodu, že žalobca počas výkonu služobnej pohotovosti musí byť k dispozícii zamestnávateľovi na pracovisku, t. j. v mieste výkonu práce, celý čas služobnej pohotovosti je potom potrebné započítať do pracovného času žalobcu, pričom skutočnosť, že za pracovnú pohotovosť je žalobcovi vyplácaná náhrada v zmysle § 122 ods. 1 Zákona o HaZZ nemá vplyv na porušenie článku 6 písm. b/ Smernice. Z uvedeného preto možno vyvodiť záver, že práva žalobcu sú vzhľadom na znenie čl. 2 a čl. 6 písm. b) Smernice porušované;
8.13 z judikatúry Súdneho dvora EÚ vyplývajú aj predpoklady zodpovednosti štátu
za škodu spôsobenú porušením práva EÚ. Súdny dvor EÚ rozhodol, že poškodení jednotlivci majú právo na náhradu škody v prípade, keď sú splnené tri podmienky, t. j. že cieľom porušenej právnej normy EÚ je priznať jednotlivcom práva, porušenie je dostatočne závažné
a medzi týmto porušením a škodou spôsobenou poškodeným jednotlivcom existuje priama príčinná súvislosť (C-429/09, bod 47). Uplatnenie týchto podmienok umožňujúcich konštatovať zodpovednosť členských štátov za škody spôsobené jednotlivcom porušením práva EÚ zo strany členských štátov musia vnútroštátne súdy v zásade vykonať podľa usmernení Súdneho dvora EÚ na ich vykonanie (C-524/04, bod 116). Pokiaľ ide o prvú podmienku, možno konštatovať, že článok 6 písm. b) Smernice predstavuje v rozsahu, v akom ukladá členským štátom maximálnu hranicu priemerného týždenného

pracovného času, ktorá musí byť ako minimálna požiadavka priznaná každému pracovníkovi, dôležité pravidlo sociálneho práva EÚ, ktoré nemožno podrobiť akejkoľvek podmienke alebo akémukoľvek obmedzeniu a ktoré jednotlivcom priznáva práva, ktorých sa môžu dovolávať priamo pred vnútroštátnymi súdmi. Za týchto podmienok je zjavné, že článok 6 písm. b) Smernice predstavuje právnu normu EÚ, ktorá jednotlivcom priznáva práva, a teda že prvá podmienka týkajúca sa existencie práva na náhradu škody vo veci samej je splnená (pozri bližšie body 49 a 50 rozsudku vo veci C-429/09). Pokiaľ ide o druhú podmienku, je potrebné uviesť, že podľa judikatúry Súdneho dvora EÚ dostatočne závažné porušenie práva EÚ zahŕňa zjavné
a závažné prekročenie hraníc voľnej úvahy členským štátom, pričom zložky, ktoré majú byť
v tejto súvislosti zohľadnené, sú predovšetkým stupeň jasnosti a presnosti porušenej právnej normy, ako aj rozsah miery voľnej úvahy, ktorý porušená norma ponecháva vnútroštátnym orgánom. V každom prípade je porušenie práva EÚ dostatočne závažné, pokiaľ je v zjavnom rozpore s judikatúrou Súdneho dvora EÚ v danej oblasti (pozri napr. spojené veci C-46/93
a C-48/93, bod 55 až 57). V posudzovanom prípade súd dospel k jednoznačnému záveru,
že čl. 6 písm. b) Smernice nebol do právneho poriadku Slovenskej republiky prebratý (transponovaný) správne, pretože zákon o hasičskom a záchrannom zbore umožňuje,
aby priemerný týždenný pracovný čas žalobcu, vrátane nadčasov, presiahol 48 hodín, keď do pracovného času sa v rozpore s článkom 2 ods. 1 Smernice žalobcovi nezapočítava čas služobnej pohotovosti, pričom listinnými dôkazmi, vypracovanými samotným žalovaným ako zamestnávateľom žalobcu bolo preukázané, že za posudzované obdobie (od apríla 2021
do februára 2024) opakovane dochádzalo k tomu, že priemerný týždenný služobný čas žalobcu presahoval hranicu 48 hodín. Zároveň je tak splnená aj podmienka porušenia práva EÚ dostatočne závažným spôsobom, keď možno konštatovať, že porušenie článku 6 písm. b) Smernice vo vzťahu k žalobcovi je dostatočne závažné, pretože ide o porušenie jasnej
a konkrétnej normy EÚ, ktorá, pokiaľ ide o hornú hranicu priemerného týždenného pracovného času, neponecháva členským štátom priestor na voľnú úvahu a súčasne
ide o porušenie práva EÚ, ktoré je v zjavnom rozpore s judikatúrou Súdneho dvora EÚ
(C-429/09). Zároveň je splnená je aj tretia podmienka, podmienka príčinnej súvislosti medzi porušením práva EÚ členským štátom a vznikom ujmy (škody/nemajetkovej ujmy)
u jednotlivca, keď v príčinnej súvislosti s porušením práva EÚ zo strany žalovaného došlo
u žalobcu ku vzniku škody (nemajetkovej ujmy), a to v dôsledku zásahu do práva žalobcu
na ochranu zdravia v zmysle článku 40 Ústavy SR, a tiež do jeho práva na súkromie a rodinný život v zmysle článku 19 ods. 2 Ústavy SR, keďže žalobca reálne musel odpracovať viac
ako bol povinný v zmysle Smernice, a to na úkor seba ako aj svojich blízkych, pričom tým,
že musel tráviť čas v práci, prichádzal o čas, ktorý by chcel a mohol venovať sebe, svojej rodine, priateľom, záľubám či iným aktivitám, ktoré nesúvisia s jeho pracovným zaradením. Všetky predpoklady zodpovednosti žalovaného za škodu vzniknutú žalobcovi tak boli splnené;
8.14 neobstojí ani námietka žalovaného, že žalobca mohol upozorniť zamestnávateľa,
ak mal za to, že mu zamestnávateľ určoval pohotovosť nad Smernicou povolený limit
a žiadať, aby mu táto nebola určovaná, keď z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že nemožno považovať za primerané požadovať od pracovníka, ktorému vznikla škoda z dôvodu, že jeho zamestnávateľ porušil práva priznané jednotlivcovi čl. 6 písm. b) Smernice, aby na účely uplatnenia nároku na získanie náhrady tejto škody najprv podal žiadosť tomuto zamestnávateľovi. Požiadavka takejto predchádzajúcej žiadosti by bola v rozpore so zásadou efektivity. Pracovník sa má považovať za slabšiu stranu v rámci pracovnoprávneho vzťahu, takže je nutné zabrániť tomu, aby ho mal zamestnávateľ možnosť v jeho právach obmedzovať. Vzhľadom na toto slabšie postavenie môže byť totiž takýto pracovník odradený od otvoreného uplatňovania svojich práv voči zamestnávateľovi, keďže uplatňovanie týchto práv ho môže vystaviť opatreniam zamestnávateľa, ktoré môžu mať vplyv na pracovnoprávny vzťah v neprospech tohto pracovníka (C-429/09, C-445/06). Možno teda konštatovať, že článok 6 písm. b) Smernice nevyžaduje, aby dotknutí pracovníci požiadali svojho zamestnávateľa o dodržanie minimálnych požiadaviek upravených týmto ustanovením,
a preto za týchto podmienok nemožno považovať za primerané požadovať od žalobcu, ktorému vznikla škoda z dôvodu, že boli porušené jeho práva, aby na účely uplatnenia nároku na získanie náhrady tejto škody najprv vyvíjal iniciatívu vo vzťahu k svojmu zamestnávateľovi;
8.15 vychádzajúc z výpovede žalobcu, z rozpisu jeho pracovnej pohotovosti, z evidencie dochádzky za žalované obdobie a z obsahu výplatných pások žalobcu za žalované obdobie možno konštatovať, že pri určení pracovnej pohotovosti spolu s určeným služobným časom dochádzalo v rozhodnom období, teda v mesiacoch apríl 2021 až február 2024, k prekračovaniu maximálneho limitu 48 hodín priemerného

pracovného týždňa u žalobcu. V dôsledku nerešpektovania Smernice pri rozvrhovaní pracovného času tak žalobca prišiel o veľký počet hodín voľného času, ktorý by inak mohol venovať rozvíjaniu osobných a rodinných aktivít, fyzickej a psychickej relaxácii, regenerácii a odpočinku. Žalobca počas vykonávania služobnej pohotovosti musí byť fyzicky prítomný na mieste určenom zamestnávateľom, je teda oddelený od svojho vlastného sociálneho, súkromného prostredia, rodinných a spoločenských väzieb a jeho možnosť organizovať si svoj súkromný čas
a program, venovať sa svojim vlastným potrebám je z týchto dôvodov fakticky vylúčená. Bez ohľadu na to, že nemusí byť aktívny počas celej dĺžky trvania služobnej pohotovosti a že má vytvorené podmienky aj na oddych, resp. spánok, musí byť plne k dispozícii a pripravený okamžite plniť svoje povinnosti. V príčinnej súvislosti s porušovaním čl. 2 a čl. 6 písm. b) Smernice tak dlhodobo dochádzalo k porušovaniu osobnostných práv žalobcu, a to práva
na ochranu zdravia, bezpečnosti a zdravia pri práci, práva na najvyššiu prípustnú dĺžku pracovného času a primeraný odpočinok po práci, ako aj práva na súkromný a rodinný život. Súd sa preto nestotožňuje s námietkou žalovaného, že v posudzovanej veci neboli splnené podmienky pre uplatnenie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Práve naopak, s ohľadom na povahu práv, ktoré boli v danom prípade porušené, ako aj na okolnosti porušovania práva žalobcu, keď žalovaný ako členský štát Európskej únie neprijal opatrenia nevyhnutné za zabezpečenie požiadavky, aby nebola prekročená maximálna hranica priemerného týždenného pracovného času podľa článku
6 písm. b/ Smernice, možno konštatovať, že žaloba na upustenie od neoprávneného zásahu, ani žaloba na odstránenie trvajúcich následkov, a ani morálna satisfakcia nie je vzhľadom
na subjekt zodpovednosti za neoprávnený zásah namieste a že sú splnené podmienky
na aplikáciu § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka;
8.16 vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru, že základ nároku žalobcu
bol v posudzovanej veci daný, keď v dôsledku nerešpektovania čl. 6 písm. b) Smernice
pri rozvrhovaní pracovného času došlo k zásahom do práv žalobcu tak, ako boli tieto popísané vyššie. Za takýto zásah do práv žalobcu mu nepochybne patrí nárok na primerané odškodnenie, pričom súd mal za to, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je v posudzovanom prípade možné považovať za dostatočné zadosťučinenie a práve peňažná náhrada v určitej, primeranej, výške sa javí ako spôsobilá forma odškodnenia takto vzniknutej ujmy. Súd zároveň pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy bral na zreteľ to, že cieľom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je len určitá satisfakcia za spôsobený zásah
do súkromného a rodinného života fyzickej osoby a na strane žiadateľa (žalobcu) táto nemôže slúžiť ako prostriedok neprípustného obohatenia sa a na strane povinného subjektu nemôže mať likvidačný charakter (rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 25. 09. 2013,
sp. zn. 25Co/18/2023). Zároveň, v zmysle nálezu III. ÚS 288/2017 zo dňa 05. 12. 2017, pri určovaní sumy nemajetkovej ujmy musia všeobecné súdy zároveň zohľadňovať svoju vlastnú rozhodovaciu činnosť, a teda v súlade s princípom rovnosti rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako, a v ich judikatúre by tak mal existovať vzťah priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady;
8.17 pokiaľ ide o primeranosť uplatňovanej výšky náhrady ujmy, ktorú v dôsledku nesprávnej implementácie práva EÚ žalobca utrpel súd uvádza, že pri posudzovaní nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy je súd viazaný len v tom smere, že má posúdiť jej primeranosť. Spôsob určenia resp. posudzovania výšky je na úvahe súdu a i keď priznanie náhrady nemajetkovej ujmy závisí vo veľkej miere na úvahe rozhodujúceho súdu, na druhej strane táto úvaha neznamená priestor na svojvôľu, či arbitrárnosť, keď aj táto musí byť odôvodnená a musí mať základ v zistenom skutkovom stave. Forma zásahu do práv žalobcu, ktorá bola vykonaným dokazovaním preukázaná, sa aj s poukazom na dlhodobé permanentné porušovanie práva na odpočinok u žalobcu, v zmysle judikatúry Súdneho dvora EÚ považuje za závažný zásah do práv jednotlivca. Súd posudzoval primeranosť výšky uplatnenej náhrady k ujme, ktorá v dôsledku neúplnej transpozície Smernice do právneho poriadku Slovenskej republiky žalobcovi vznikla. Cieľom a účelom priznania náhrady je satisfakcia za spôsobený zásah do života žalobcu tak, aby náhrada bola adekvátna spôsobenej škode. Žalobca zdôraznil, že v konaní sa domáha náhrady škody vo forme nemajetkovej ujmy vyčíslenej podľa celkového súčtu hodín určenej služobnej pohotovosti, ktoré reálne odslúžil a ktoré mu neboli započítané do služobného (pracovného) času, t. j. žalobca nevyčísloval nemajetkovú ujmu za presný počet hodín odpracovaných nad limit 48 hodín týždenne. Za primeranú náhradu žalobca považoval finančné odškodnenie rovnajúce sa odmene, ktorú mu priznáva zákon o hasičskom a záchrannom zbore ako pri nariadenej služobnej pohotovosti, t. j. mimo určenej služobnej pohotovosti (§ 122 ods. 2 zákona o hasičskom a záchrannom zbore).

Súd uvedený postup žalobcu pri výpočte peňažnej náhrady považoval za primeraný charakteru a spôsobu zásahu do jeho práv a vzniknutým následkom takéhoto zásahu v živote žalobcu, a to vo vzťahu k porovnateľnému kritériu ceny práce, z ktorého vychádzal žalobca. Žalobca vykonal prepočet hodín služobnej pohotovosti, ktoré mu neboli zarátané do fondu pracovného času v žalovanom období, pričom vychádzal z informácií a podkladov získaných od svojho zamestnávateľa (dochádzkový systém);
8.18 nad rámec uvedeného súd dodáva, že ujmu žalobcu, z dôvodu neexistencie pravidiel pre odškodňovanie jednotlivcov pri porušení komunitárneho práva v právnom poriadku Slovenskej republiky, analogicky posúdil podľa ust. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Pokiaľ ide o žalovaným namietanú výšku náhrady súd, ako už bolo uvedené, posudzoval
jej primeranosť k ujme, ktorá v dôsledku neúplnej implementácie Smernice do právneho poriadku Slovenskej republiky žalobcovi vznikla. Súd zároveň bral do úvahy aj tú skutočnosť, že cieľom a účelom priznania náhrady má byť satisfakcia za spôsobený zásah do života žalobcu tak, aby náhrada bola adekvátna spôsobenej škode;
8.19 vychádzajúc z určenia výšky nemajetkovej ujmy ako rozdielu náhrady uvedenej
v § 122 ods. 1 Zákona o HaZZ (15% alebo 30% peňažnej náhrady z prináležiacej hodinovej odmeny za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku) a peňažnej náhrady uvedenej v § 122 ods. 2 písm. a) predmetného zákona (vo výške 50% z prináležiacej hodinovej odmeny za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku) je v prípade odpracovanej služobnej pohotovosti počas pracovných dní možné určiť výšku nemajetkovej ujmy ako súčin počtu odpracovaných hodín služobnej pohotovosti podľa § 92 ods. 1 zákona za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku a sumy zodpovedajúcej 35% peňažnej náhrady z prináležiacej hodinovej odmeny za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku (50%-15%)
a v prípade odpracovanej služobnej pohotovosti podľa § 92 ods. 1 zákona za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku v čase pracovného pokoja ako súčin odpracovaných hodín v čase pracovného pokoja a sumy zodpovedajúcej 20% peňažnej náhrady z prináležiacej hodinovej sadzby za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku (50%-30%);
8.20 žalobca si výšku škody vyčíslil na celkovú sumu 5 808,18 Eur podľa počtu hodín služobnej pohotovosti, ktoré preukázateľne odslúžil a ktoré mu neboli započítané
do služobného času. Takto žalobcom vyčíslenú náhradu nemajetkovej ujmy považoval súd, vzhľadom na všetky skutkové okolnosti, právny stav a vykonané dokazovanie v danej veci
za primeranú. Zároveň, podľa názoru súdu, nie je dosť dobre možné nemajetkovú ujmu v danom prípade žalobcovi nahradiť inak. Vzhľadom na špecifickosť zásahu do osobnosti žalobcu v dôsledku porušenia práva EÚ a trvanie zásahu nie je dobre možné porovnanie
s inými obdobnými prípadmi zásahov ako to namietal žalovaný. Žalobcom uplatnená náhrada nemajetkovej ujmy navyše ani neprevyšuje náhrady priznané v prípadoch zásahov
do osobnosti neoprávnenou kritikou, resp. usmrtením člena rodiny alebo obetiam trestných činov. Neobstojí ani argumentácia žalovaného, že nemôže byť stranou sporu o ochranu osobnosti, pretože ustanovenia o ochrane osobnosti boli aplikované len na základe analógie ako podklad pre určenie výšky nemajetkovej ujmy žalobcu, kým predpoklady zodpovednosti žalovaného za spôsobenú škodu (nemajetkovú ujmu) boli aplikované na základe judikatúry Súdneho dvora EÚ;
8.21 na základe vykonaného dokazovania a zisteného skutkového a právneho stavu súd dospel k záveru, že nárok žalobcu na náhradu škody vo forme nemajetkovej ujmy v dôsledku porušenia práva EÚ nesprávnym prevzatím (transpozíciou) Smernice do slovenského právneho poriadku, konkrétne do zákona o hasičskom a záchrannom zbore, je daný v celom rozsahu, čo do dôvodu a výšky, pričom súd mal za to, že na strane žalobcu vznikli také následky, v podobe zásahu do jeho súkromného života a do jeho práva na odpočinok,
že po zohľadnení žalobcom predloženého výpočtu ako aj všetkých námietok vznesených žalovaným súd žalobe v celom rozsahu vyhovel, žalobcovi sumu 5 808,18 Eur priznal
a na jej zaplatenie zaviazal žalovaného (I. výrok rozsudku); súd žalovanému určil na plnenie lehotu 15 dní, keď vzal do úvahy tak záujem žalobcu na včasnom vyplatení priznanej sumy, ako aj potrebu dostatočného času pre sprocesovanie vyplatenia priznanej sumy žalovaným;
8.22 súd sa tiež zaoberal posúdením premlčania žalobcom uplatneného nároku, i keď žalovaný výslovne nevzniesol námietku premlčania, keď v odpore sa žalovaný vyjadroval k premlčacej dobe v súvislosti s tvrdením, že žalobca viaže začiatok premlčacej doby
na splatnosť mzdy za predchádzajúci mesiac, a teda aj plynutie premlčacej doby viaže
na mzdové nároky a nie na vznik nemajetkovej ujmy. Súd sa s uvedeným názorom žalovaného nestotožnil, keď z vykonaného dokazovania mal za to, že žalobcom nebol uplatnený mzdový nárok. Pokiaľ ide o premlčanie práva na náhradu nemajetkovej ujmy, v peniazoch, ktoré je právom majetkovej

povahy, toto sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe (§ 101 Občianskeho zákonníka); začiatok plynutia premlčacej doby
je viazaný na okamih kedy došlo k neoprávnenému zásahu, ktorý je objektívne spôsobilý porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby; premlčacia doba pritom začína plynúť dňom nasledujúcom po dni, kedy k takémuto zásahu došlo. V osobitostiach posudzovaného prípadu súd konštatoval, že to, čo došlo k prekročeniu priemerného pracovného (služobného) času podľa čl. 6 písm. b) Smernice bolo možné zistiť najneskôr po dovŕšení príslušného mesiaca. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy tak bolo možné uplatniť vždy v prvý deň mesiaca nasledujúceho. V posudzovanom prípade za mesiac apríl 2021 bolo možné zistiť prekročenie priemerného pracovného (služobného) času najneskôr dňa 01.05.2021. Trojročná premlčacia doba na uplatnenia nároku na náhradu nemajetkovej ujmy za mesiac apríl 2021 tak plynula žalobcovi práve odo dňa 01.05.2021 a uplynula dňa 01.05.2024. Nakoľko žalobca žalobu na súd podal dňa 09.04.2024, súd konštatoval, že žiadny z jednotlivých nárokov žalobcu uplatnených v konaní premlčaný nie je;
8.23 o náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. V konaní mal žalobca úspech v celom rozsahu, preto mu vznikol nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktorý mu súd v uvedenom rozsahu priznal (II. výrok rozsudku). V súlade s ust. § 262 ods. 1 CSP súd rozhodol len o nároku na náhradu trov konania s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (§ 262 ods. 2 CSP). Z tohto dôvodu určil súd začiatok lehoty na plnenie podľa § 232 ods. 2 CSP od právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o určení výšky náhrady trov konania žalobcu.

9. Na základe podaného odvolania žalovaného Krajský súd ako súd odvolací predmetný rozsudok súdu prvej inštancie uznesením č.k. 14Co/13/2025-378 zo dňa 27.05.2025 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Z jeho rozhodnutia i.a. vyplýva, že :
9.1 odvolací súd považuje námietku žalovaného o nedostatočnej odpovedi na položené otázky v konaní pred súdom prvej inštancie za dôvodnú - žalovaný v rámci prvoinštančného konania tvrdil, že súd je povinný skúmať porušenie čl. 6 písm. b) Smernice v rámci 6 mesačných referenčných období a v rámci toho tvrdil, že pre účely výpočtu priemerného týždenného pracovného času nie je možné zahŕňať čas odpočinku (t. j. dovolenku, PN, pracovné voľno s náhradou platu a pod.); v tomto smere žalovaný spochybnil spôsob výpočtu žalobcu, ktorý len k fondu pracovného času prirátal hodiny služobnej pohotovosti, pričom fond pracovného času v sebe zahŕňa aj časy odpočinku; v tejto súvislosti žalovaná predložila vlastný výpočet priemerného týždenného pracovného času za žalované obdobie; odvolací súd hodnotil žalovaným produkované otázky v rámci prvoinštančného konania za otázky zásadného významu pre spravodlivé rozsúdenie veci, na ktoré bol súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku povinný poskytnúť „špecifickú“ a dostatočne presvedčivú odpoveď; z odôvodnenia napadnutého rozsudku však takáto odpoveď na položené otázky nevyplýva, čím súd prvej inštancie zaťažil svoje rozhodnutie vadou v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP. 14.;
9.2 odvolací súd považuje za dôvodnú aj námietku o nedostatočnom odôvodnení záveru o prekročení maximálneho priemerného týždenného pracovného času. Odvolací súd k tomu uvádza, že súd prvej inštancie pre účely posúdenia prekročenia maximálneho priemerného týždenného pracovného času v podstate len aproboval výpočet predložený žalobcom, ktorý bol „de facto“ založený na sčítaní hodín fondu pracovného času a hodín služobnej pohotovosti, a ktoré výpočty prijal súd prvej inštancie nekriticky za vlastné bez toho, aby sa špecificky a riadne vysporiadal s vyššie uvedenými námietkami žalovaného; odvolací súd potom v tomto smere uvádza, že záver súdu prvej inštancie (bod 76. odôvodnenia napadnutého rozsudku) nemožno vnímať ako dostatočne a presvedčivo zdôvodnený;
9.3 žalovaný argumentoval spochybnením preukázania základu nároku žalobcu, resp. že došlo k prekročeniu maximálneho priemerného týždenného pracovného času nad 48 h; v tomto smere argumentoval aplikáciou 6 mesačného referenčného obdobia, nesprávnym posúdením niektorých časov odpočinku ako pracovného času na účely výpočtu (tzv. súd sa nesprávne vysporiadal s povahou fondu pracovného času); namietol aj spôsob výpočtu výšky ujmy a jej primeranosť;
9.4 pre záver o (ne)dôvodnosti žaloby (základu nároku) je potrebné v prvom rade zistiť, či v rámci žalovaného obdobia, ako dôsledku nesprávne transponovanej Smernice, absentovali také normatívne opatrenia, ktoré umožňovali pracovnú pohotovosť nepovažovať za pracovný čas pre účely dodržania maximálneho priemerného týždenného pracovného času. Pre zodpovedanie tejto otázky je potrebné vychádzať z právnej úpravy Slovenskej republiky, ktorá normovala pracovnoprávne postavenie žalobcu ako hasiča, účinnej v rámci rozhodného obdobia. To znamená, že je potrebné na vec nahliadať cez Zákon o hasičskom zbore v znení účinnom do 31. októbra 2024 a cez Zákonník práce v znení účinnom do 29. februára 2024. V tomto smere odvolací súd uvádza, že článok 6 písm. b) Smernice stanovuje, že

priemerný pracovný čas pre každé obdobie siedmich dní vrátane nadčasov neprekročí 48 hodín. Podľa § 85 ods. 1 Zákona o hasičskom zbore v znení účinnom do 31. októbra 2024, služobný čas príslušníka je časový úsek, v ktorom príslušník vykonáva štátnu službu a je k dispozícii služobnému úradu. Podľa § 86 ods. 1 a 2 Zákona o hasičskom zbore v znení účinnom do 31. októbra 2024, služobný čas príslušníkov môže byť rozvrhnutý nerovnomerne. Nerovnomerne rozvrhnutý služobný čas príslušníkov je rozvrhnutý na obdobie šiestich mesiacov. Pri nerovnomernom rozvrhnutí nesmie byť dĺžka služobného času v jednotlivých služobných dňoch vyššia ako 18 hodín. Celková dĺžka vykonávania štátnej služby a na ňu bezprostredne nadväzujúcej určenej služobnej pohotovosti v mieste vykonávania štátnej služby je najviac 24 hodín v služobnom dni. Podľa § 86 ods. 4 veta prvá predmetného zákona „Vykonávanie služobných činností príslušníkov s nerovnomerne rozvrhnutým služobným časom sa rozvrhuje spravidla na obdobie jedného mesiaca. Podľa § 92 ods. 1 Zákona o hasičskom zbore v znení účinnom do 31. októbra 2024, služobný úrad určuje príslušníkovi služobnú pohotovosť v štátnej službe v mieste vykonávania štátnej služby, ktorá bezprostredne nadväzuje na vykonávanie štátnej služby podľa § 86 ods. 2 v rámci rozvrhnutia služobného času. Z citovaných ustanovení Zákona o hasičskom zbore v znení účinnom do 31. októbra 2024 vyplýva, že zákon oddeľuje vykonávanie štátnej služby hasiča v rámci služobného času a vykonávanie štátnej služby hasiča v rámci určenej služobnej pohotovosti, pretože služobná pohotovosť hasiča bezprostredne nadväzuje na služobný čas hasiča. Výsledkom uvedenej úpravy je záver, že hoci v obidvoch prípadoch ide o výkon štátnej služby hasiča, služobná pohotovosť hasiča sa nezapočítava do služobného času hasiča. Podľa článku 2 ods. 1 a 2 Smernice však pracovný čas predstavuje akýkoľvek čas, počas ktorého pracovník pracuje podľa pokynov zamestnávateľa a vykonáva svoju činnosť alebo povinnosti v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a (alebo) praxou a naproti tomu čas odpočinku je akýkoľvek čas, ktorý nie je pracovným časom, z čoho možno vyvodiť, že čas určenej služobnej pohotovosti hasiča má byť súčasťou služobného času, pretože nejde o čas odpočinku. Zákon o hasičskom zbore v znení účinnom do 31. októbra 2024 tak jednoznačne v rozpore so Smernicou zo služobného (pracovného) času hasiča vyčleňuje čas určenej služobnej pohotovosti. Uvedené možno dovodiť aj z ustanovenia § 122 ods. 3 Zákona o hasičskom zbore v znení účinnom do 31. októbra 2024, z ktorého tiež vyplýva rozlíšenie, že ak počas trvania služobnej pohotovosti dôjde k vykonaniu štátnej služby (k výjazdu), až takéto vykonanie je štátnou službou. Smernica pritom neumožňuje, aby členské štáty ponechali v platnosti alebo prijali inú definíciu pojmu „pracovný čas“, ako je definícia uvedená v Smernici. Súdny dvor pritom viackrát rozhodol, že členské štáty nemôžu jednostranne určiť rozsah pôsobnosti článku 6 písm. b) Smernice tak, že uplatnenie tohto nároku pracovníkov na to, aby priemerný týždenný pracovný čas nepresahoval maximálnu hranicu, budú viazať na nejakú podmienku alebo ho určitým spôsobom obmedzia. Z uvedeného potom vyplýva záver, že vnútroštátna právna úprava v rozhodnom obdobní umožňovala zamestnávateľovi nezapočítať neaktívnu časť služobnej pohotovosti do služobného času (hoci príslušník je v službe a k dispozícii služobnému úradu) a rozvrhnúť žalobcovi služobný čas tak, že tento presiahne maximálnu hranicu stanovenú článkom 6 písm. b) Smernice. Povedané inak, Zákonník práce v znení účinnom do 29. februára 2024 v ust. § 85 ods. 9 uvádza, že priemerný týždenný pracovný čas zamestnancov, vrátane práce nadčas nesmie prekročiť 48 hodín. V § 96 ods. 2 Zákonník práce uvádza, že čas, počas ktorého sa zamestnanec zdržiava na pracovisku a je pripravený na výkon práce, ale prácu nevykonáva, je neaktívna časť pracovnej pohotovosti, ktorá sa považuje za pracovný čas. Oproti tomu z ustanovení § 85 až § 93 Zákona o hasičskom zbore v znení účinnom do 31. októbra 2024 nevyplýva, že by služobná pohotovosť hasičov v mieste výkonu služby bola považovaná za súčasť ich služobného času a práve v tom spočíva rozpor s právom Európskej únie (pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/36/2022 zo dňa 23. marca 2023, sp. zn. 17Co/59/2022 zo dňa 14. decembra 2022).V tejto súvislosti potom odvolací súd konštatuje, že Slovenská republika ako členský štát Európskej únie v súlade s potrebou chrániť bezpečnosť a zdravie pracovníkov, v tomto prípade príslušníkov hasičského a záchranného zboru, neprijala v rozhodnom období opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie požiadavky, aby bol služobný čas definovaný v súlade s pojmom pracovný čas podľa článku 2 Smernice pre účely dodržania maximálnej hranici priemerného týždenného pracovného času (čl. 6 písm. b/ Smernice);

9.5 v druhom rade je pre záver o dôvodnosti žaloby potrebné zistiť, či u žalobcu v rámci žalovaného obdobia dochádzalo k prekročeniu maximálneho priemerného týždenného pracovného času, t. j. nad 48 h. Pre zodpovedanie tejto otázky je potrebné si ozrejmiť, akým spôsobom má žalobca rozvrhnutý služobný čas, od čoho potom závisí aj určenie referenčného obdobia, v rámci ktorého sa zisťuje dodržanie povinnosti rešpektovať maximálnu hranicu priemerného týždenného pracovného času. V tomto duchu odvolací súd poznamenáva, že termín „fond pracovného času“ nemá „expressis verbis“ legislatívne vyjadrenie v Zákonníku práce a ani v Zákone o hasičskom zbore, a je potrebné ho vnímať ako formu súhrnu pracovného času, ktorý po rozvrhnutí zamestnávateľom, by mal zamestnanec v ideálnom

stave za určitý časový úsek odpracovať. Možno tak uzavrieť, že fond pracovného času je iba teoretické (ideálne) číslo vyjadrujúce koľko pracovných hodín pracovného času má zamestnanec k dispozícii v mesiaci pri jeho spôsobe rozvrhnutia pracovného času. Zákonník práce, ako i Zákon o hasičskom zbore reguluje spôsob rozvrhnutia pracovného času zamestnanca. Jednou z podmienok je aj rešpektovanie pravidiel pre rovnomerne alebo nerovnomerne rozvrhnutý pracovný čas. Zamestnávateľ má k dispozícii týždenný pracovný čas a ten podľa potreby rozvrhuje buď na jednotlivé týždne, mesiace tak, aby v určenom referenčnom období bol v priemere dodržaný rozsah ustanoveného týždenného pracovného času. Počet pracovných dní, ktoré je zamestnanec povinný odpracovať v príslušnom období sa potom logicky bude odvíjať od spôsobu rozvrhnutia pracovného času. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalobca mal v rozhodnom období rozvrhnutý pracovný čas nerovnomerne. V zmysle ust. 86 ods. 1 Zákona o hasičskom zbore v znení účinnom do 31. októbra 2024 „Služobný čas príslušníkov môže byť rozvrhnutý nerovnomerne. Nerovnomerne rozvrhnutý služobný čas príslušníkov je rozvrhnutý na obdobie šiestich mesiacov“. Odvolací súd konštatuje, že podstata rozvrhového obdobia tkvie aj v tom, aby zamestnávateľ, ktorý rozvrhne pracovný čas, v tomto období aj sledoval dodržanie priemerného týždenného pracovného času. Vo vzťahu k referenčnému obdobiu pre účely výpočtu priemerného týždenného pracovného času odvolací súd uvádza, že ak Zákon o hasičskom zbore pre nerovnomerné rozvrhnutie pracovného času určuje obdobie 6 mesiacov, tak potom z právnej logiky veci možno odvodiť, že v súlade s čl. 17 ods. 2 a 3 písm. b) bod iii., ktorý umožňuje sa odchýliť od čl. 16 písm. b) Smernice stanovujúc štvormesačné referenčné obdobie, ide aj o určenie referenčného obdobia nad tento všeobecný rozsah prezumovaný v čl. 16 písm. b) Smernice, a teda pre účely výpočtu priemerného týždenného pracovného času bolo pre rozhodnutie vo veci potrebné vychádzať zo 6 mesačného referenčného obdobia. Uvedenému zodpovedá aj povaha nerovnomerne rozvrhnutého pracovného času, pri ktorom potom logicky platí, že v rámci jedného rozvrhového obdobia môže byť rozsah pracovného času v jednotlivých týždňoch kolísavý, čo má svoje opodstatnenie aj v povahe (charaktere) vykonávanej práce. Povaha takéhoto referenčného obdobia (6 mesiacov) potom vytvára aj racionálne podmienky pre zistenie priemerného týždenného pracovného času za sledované obdobie. Odvolací súd poznamenáva, že pre účely ustálenia referenčného obdobia je potrebné odlíšiť rozvrhové obdobie, ktoré je v zmysle ust. § 86 ods. 1 predmetného zákona 6 mesačné, od rozvrhu vykonávania služobných povinností s nerovnomerne rozvrhnutým služobným časom, ktorý sa spravidla rozvrhuje na obdobie jedného mesiaca v zmysle ust. § 86 ods. 4 predmetného zákona. Pre účely eurokonformného výkladu v rámci ustálenia referenčného obdobia je rozhodujúca skutočnosť o dĺžke rozvrhového obdobia služobného času (v rámci ktorého sa potom čiastkovo rozvrhuje vykonávanie služobných povinností), a ktoré obdobie je zákonom stanovené na 6 mesiacov. Odvolací súd preto konštatuje, že pre zistenie či u žalobcu dochádzalo v rozhodnom období k prekročeniu maximálneho priemerného týždenného pracovného času bolo potrebné vychádzať zo šesť mesačného referenčného obdobia. Žalobcov žalobný nárok pritom vyplýval z tvrdení o nezarátaní hodín služobnej pohotovosti do pracovného času, v dôsledku čoho malo dôjsť uňho k prekročeniu 48 h priemerného týždenného pracovného času, čomu zodpovedá aj jednoznačná formulácia čl. 6 písm. b) Smernice. Za týmto účelom žalobca produkoval dôkazy v podobe výplatných pások a výpisov z plánu služieb (SAP), z ktorých je možné, okrem údaju o fonde pracovného času, zistiť aj rozsah skutočne odslúžených hodín. Odvolací súd v tejto rovine konštatuje, že základným predpokladom pre úspech žalobcu v spore je tvrdiť a tiež preukázať všetky tie skutočnosti, z ktorých pre súd vyplynie, že žalobcov pracovný čas v referenčných obdobiach v priemere prekračoval 48 h týždenne. Následkom neunesenia bremena tvrdenia a dôkazu je strata sporu. V aspekte vysporiadania sa s argumentáciou žalobcu o povahe referenčného obdobia odvolací súd upriamuje pozornosť na rozsudok Súdneho dvora C-254/18. Z predmetného rozsudku vyplýva, že eurokomfornejším je pre účely výpočtu priemerného týždenného pracovného času stanovenie, tzv. pružného referenčného obdobia, t. j. takého, ktoré nie je viazané na konkrétny začiatok a koniec (konkrétneho kalendárneho dňa). Podstatou daného rozsudku bolo práve posúdenie eurokomfornosti ustanoveného „pevného“ referenčného obdobia stanoveného Francúzskou republikou, ktoré bolo vyjadrené ako „kalendárny polrok“. Tomu následne zodpovedá aj výrok predmetného rozsudku, ktorý vyjadruje myšlienku, že pre účely Smernice je dôležité, aby priemerný týždenný pracovný čas (48 h) bol rešpektovaný počas každého obdobia šiestich mesiacov zapadajúceho do rámca dvoch po sebe nasledujúcich pevných referenčných období (kalendárnych polrokov). Na rozdiel od právnej úpravy Francúzskej republiky má vnútroštátna právna úprava Slovenskej republiky ustanovené pohyblivé, resp. pružné referenčné obdobie, čomu zodpovedá formulácia „v období 6 mesiacov“. K namietanej dĺžke referenčného obdobia odvolací súd dodáva, že žalobca v žalobe argumentoval prekročením maximálneho priemerného týždenného pracovného času, t. j. nad 48 h, a to ako výsledok výpočtu (sčítania fondu pracovného času a hodín služobnej pohotovosti), ktorý vo svojej podstate vychádzal z ročných referenčných

období, eventuálne z trojročného referenčného obdobia. Súd prvej inštancie bez zdôvodnenia odmietol úsudok žalovanej o potrebe ustálenia si referenčného obdobia ako takého, avšak súčasne aproboval závery žalobcu o prekročení maximálneho priemerného týždenného pracovného času vychádzajúceho „de facto“ z ročných referenčných období, eventuálne z obdobia troch rokov. Práve tejto vnútornej protichodnosti názorov súdu prvej inštancie je potrebné vytknúť aj určitú mieru zmätočnosti napadnutého rozsudku. Odvolací súd poznamenáva, že námietky žalobcu smerujúce k odmietnutiu 6 mesačného referenčného obdobia sa dostávajú s prípadným záverom súdu o nedostatočnej transpozícii Smernice v rovine ustanovenia referenčného obdobia v zmysle čl. 16 písm. b) a čl. 17 Smernice do akademického významu. Daný záver vyplýva z podstaty prípadného priameho účinku Smernice. Uvedené je potrebné vnímať skrz závery rozsudku Súdneho dvora C-303/98, ktoré je možné, vzhľadom na obdobný obsah Smernice Rady 93/104/ES z 23. novembra 1993 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času, aplikovať aj v posudzovanom období. Súdny dvor v danom rozsudku vylíčil podstatu prípadného priameho účinku Smernice, keď vyslovil, že v prípade neexistencie vnútroštátnych ustanovení, ktoré by preberali článok 16 ods. 2 či čl. 17 ods. 2 až 4 danej smernice, možno tieto ustanovenia vykladať ako ustanovenia s priamym účinkom, a preto jednotlivcom priznávajú právo, podľa ktorého referenčné obdobie na uplatnenie maximálnej dĺžky ich týždenného pracovného času nesmie presiahnuť 12 mesiacov. Z uvedeného možno na prejednávaný prípad vyabstrahovať, že ak by sa aj súd priklonil k záveru, že Smernica nebola do právneho poriadku SR v rozsahu ustanovenia referenčného obdobia transponovaná správne, tak vzhľadom na priamy účinok Smernice, by sa jednotlivci mali právo domáhať „minimálnej“ ochrany poskytovanou Smernicou, ktorou je zákaz ustanovenia referenčného obdobia dlhšieho ako 12 mesiacov. Ide o vyjadrenie minimálnej miery ochrany, ktorá sa smernicou priznáva a s ktorou je spojený prípadný priamy účinok Smernice (tomu zodpovedá aj výklad čl. 6 písm. b/ v spojení s čl. 16 Smernice podaný vo Výkladovom oznámení Komisie o smernici Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES o niektorých aspektoch organizácie pracovného času - ďalej len „Výkladové oznámenie“, kapitola VI. písm. c/). Priama aplikácia Smernice však prichádza do úvahy len subsidiárne „ultima ratio“ vtedy, ak cieľ Smernice nie je možné dosiahnuť prostredníctvom (nepriamej aplikácie smernice), tzv. cez eurokomforný výklad posudzovaného ustanovenia vnútroštátneho práva (pozri C-462/99). V danom prípade platí, že Smernica je pre členský štát záväzná, pokiaľ ide o výsledok, ktorý sa má dosiahnuť (čl. 288 ZFEU). Uvedené podľa odvolacieho súdu znamená, že niet v aspekte referenčného obdobia dôvodu prijať záver o priamom účinku Smernice, ak bolo možné prijaté a posudzované vnútroštátne ustanovenie vyložiť eurokomforným spôsobom, ktorý sleduje naplnenie cieľa Smernice. V prejednávanom prípade za takéto ustanovenie považuje odvolací súd ust. § 86 ods. 1 Zákona o hasičskom zbore v znení účinnom do 31. októbra 2024, výkladom ktorého tak, ako bol vyššie odôvodnený, bolo možné naplniť Smernicou sledovaný zámer, aby s ohľadom na povahu niektorých činností/služieb (protipožiarnych) nebolo ustanovené referenčné obdobie pre účely rešpektovania maximálneho priemerného týždenného pracovného času dlhšie než 6 mesiacov (čl. 19 veta prvá Smernice). Z toho potom možno dôvodiť, že záver prijatý odvolacím súdom je v konečnom dôsledku pre žalobcu priaznivejší, keď na rozdiel od prípadného priameho účinku Smernice v rovine referenčných období (12 mesačných) operuje, v súlade s cieľmi Smernice, s dĺžkou referenčného obdobia v rozsahu 6 mesiacov;

9.6 nadväzujúc na vyššie uvedené, pre účely zistenia či u žalobcu v rámci rozhodného obdobia došlo k prekročeniu maximálneho priemerného týždenného pracovného času, bolo potrebné si ustáliť čo tvorí, resp. čo je súčasťou referenčného obdobia. Odpoveď na túto otázku poskytuje ako čl. 2 bod i., ii., Smernice, ktorý stanovuje že „pracovný čas je akýkoľvek čas, počas ktorého pracovník pracuje podľa pokynov zamestnávateľa a vykonáva svoju činnosť alebo povinnosti v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a/alebo praxou a čas odpočinku je akýkoľvek čas, ktorý nie je pracovným časom“, tak i čl. 16 písm. b) veta druhá Smernice, ktorý stanovuje, že „Doby platenej ročnej dovolenky priznané v súlade s článkom 7 a doby pracovnej neschopnosti sa nezahŕňajú alebo sú pri výpočte priemeru neutrálne“. Výklad k predmetným ustanoveniam článkov poskytla Európska komisia vo Výkladovom oznámení, ktorá v rozsahu výkladu čl. 2 bod i. a ii. vyslovila, že aj vzhľadom na judikatúru Súdneho dvora, sa za pracovný čas považujú určité obdobia, v ktorých pracovník pracuje, pracovník pracuje podľa pokynov zamestnávateľa, pracovník musí vykonávať svoju činnosť alebo povinnosti, alebo je k dispozícii zamestnávateľovi (napr. v súvislosti s pracovnou pohotovosťou). Ak niektorý čas zamestnanca nespĺňa uvedené kritéria, hodnotí sa daný čas ako čas odpočinku (pozri napr. kapitolu V. Výkladového oznámenia). Osobitne k čl. 16 písm. b) Smernice Výkladové oznámenie stanovuje, že „neexistenciu práce počas tohto obdobia nemožno použiť na kompenzáciu iných období počas ktorých sa presiahol maximálny týždenný pracovný čas“. Podľa názoru odvolacieho súdu je potrebné dané články Smernice vykladať spôsobom, podľa ktorého sa pre výpočet priemerného týždenného pracovného času nemôže

použiť (zahrnúť) čas, ktorý vzhľadom na uvedené kritéria nenapĺňa charakter pracovného času tak, ako to má na mysli Smernica (napr. dovolenka a PN). Odvolací súd poznamenáva, že to automatický neznamená, že s týmto časom, ktorý nespĺňa kritéria pracovného času (kvôli neexistencii výkonu práce) vnútroštátny právny poriadok nemôže spájať iné pracovnoprávne či sociálnoprávne benefity (napr. pracovné voľno s náhradou mzdy, započítaním času do rokov praxe a pod...). Smernica totiž v tomto smere nevylučuje pre členské štáty ani možnosť niektoré doby/časy zahrnúť alebo vylúčiť z referenčného obdobia pre účely výpočtu priemerného týždenného pracovného času (kapitola VI. písm. B/ bod 3. Výkladového oznámenia). Ponecháva sa týmto spôsobom pre členské štáty určitá miera diskrečnej právomoci. Uvedenému záveru nebráni ani gramatická formulácia ust. § 97 ods. 1 Zákona o hasičskom zbore v znení účinnom do 31. októbra 2024, ktoré je potrebné vykladať v súlade s judikatúrou Súdneho dvora a účelom Smernice tak, ako bolo vyššie uvedené. Z uvedeného dôvodu je povinnosťou súdu prvej inštancie pre účely kontroly výpočtu priemerného týždenného pracovného času, v rovine produkovaných tvrdení a dôkazov, zistiť celkový rozsah času/doby zamestnanca, ktorý v zmysle európskych kritérií napĺňa podstatu pracovného času a naopak vylúčiť tie časy, ktoré dané kritéria nespĺňajú, tzv. časy odpočinku; vyššie uvedené znamená, že pre zistenie prekročenia maximálneho priemerného týždenného pracovného času je dôležité, aby žalobca preukázal, že v referenčnom období odpracoval taký počet hodín (pracovného času), ktorý po spriemerovaní v rámci referenčného obdobia presiahne hodnotu 48 h týždenne. Pre konštatovanie prekročenia maximálneho priemerného týždenného pracovného času nepostačuje len všeobecný údaj o fonde pracovného času s prirátaním hodín služobnej pohotovosti, ktorá nebola v právnom zmysle slova uznaná za služobný čas, a to bez ohľadu na skutočnosť, že rozvrhnutý pracovný čas nezohľadňoval pracovnú pohotovosť ako pracovný čas pre účely dodržania maximálneho priemerného týždenného pracovného času. Odvolací súd zdôrazňuje, že ak by z dôvodu, napr. čerpania dovolenky či práceneschopnosti v jednom z referenčných období došlo k pomernému zníženiu priemerného týždenného pracovného času, nemožno tento čas (obdobie) použiť na kompenzáciu v referenčnom období, v ktorom už k prekročeniu priemerného týždenného pracovného času došlo. Uvedené vyplýva z Výkladového oznámenia, obsah ktorého stanovuje neprípustnosť kompenzácie neexistencie práce (z dôvodu dovolenky či PN) počas jedného obdobia v období, kedy k prekročeniu maximálneho priemerného týždenného pracovného času došlo;

9.7 v rozsahu predpokladov zodpovednosti žalovaného odvolací súd uvádza, že podľa judikatúry Súdneho dvora Európskej únie členský štát zodpovedá jednotlivcovi za škodu spôsobenú porušením práva únie, ak porušená norma práva únie priznáva právo fyzickým osobám alebo právnickým osobám, alebo zakladá povinnosti pre členský štát, porušenie práva únie je dostatočne závažné a medzi porušením práva únie členským štátom a vznikom škody jednotlivca existuje príčinná súvislosť s tým, že o výške náhrady škody vždy rozhoduje vnútroštátny súd. Odvolací súd zdôrazňuje, že ust. čl. 6 písm. b) Smernice je dôležitým právom únie a o závere o vzniku ujmy na strane žalobcu, ako bolo vyššie uvedené, je možné uvažovať za situácie, keď zákonodarca nedostatočným transponovaním Smernice umožnil, aby zamestnanec v rámci posudzovaného obdobia prekročil maximálny týždenný priemerný pracovný čas. Odvolací súd dodáva, že článok 6 písm. b) Smernice priznáva pracovníkom právo na maximálny priemerný týždenný pracovný čas, vrátane nadčasov v rozsahu 48 hodín. Toto ustanovenie Smernice má priamy účinok, keďže priznáva jednotlivcom práva, ktoré môžu priamo uplatniť v konaní pred vnútroštátnymi súdmi. Odvolací súd konštatuje, že ustanovenie článku 2 bod i. a ii. v spojení s čl. 6 písm. b) Smernice nebolo do právneho poriadku Slovenskej republiky prebraté správne, pretože umožňovalo, aby čas služobnej pohotovosti nebol zohľadňovaný pre účely dodržania maximálneho priemerného týždenného pracovného času. Zároveň je však potrebné mať pre záver o vyslovení zodpovednosti žalovaného za preukázané, že takto nedostatočne transponovaná Smernica spôsobila prezumovaný negatívny následok v podobe prekročenia maximálneho priemerného týždenného pracovného času žalobcu v rámci posudzovaných referenčných období. Až v prípade, že konajúci súd skúmaním zistí, že v rámci referenčných období došlo k prekročeniu maximálneho priemerného týždenného pracovného času, je dôvodné vyslovenie záveru o vzniku zodpovednosti žalovanej za porušenie tohto dôležitého sociálneho práva únie (článok 19 ods. 2 a 40 Ústavy SR) v korelácii so vznikom nároku žalobcu na náhradu ujmy;

9.8 záveru o vzniku zodpovednosti za porušenie tohto práva únie nebráni miera prekročenia maximálneho priemerného týždenného pracovného času, nakoľko ide dôležité sociálne právo - právo na súkromie, rodinný život a právo na odpočinok po práci (článok 36 Ústava SR). Relevantným bude už sama skutočnosť, že v dôsledku nesprávnej transpozície Smernice došlo v rámci referenčných období k prekročeniu maximálneho priemerného týždenného pracovného času, čo logicky znamená, že žalobca musel v danom období odpracovať viac, ako bol v zmysle Smernice povinný, a to na

úkor seba a svojich blízkych. S ohľadom na povahu škody nie je pre vec relevantné, o aké konkrétne (vyšpecifikované) činnosti či aktivity bol žalobca porušením práva únie ukrátený, pretože tieto sa z logiky veci - s prihliadnutím na rozmanitosť a nepredvídateľnosť života - nedajú absolútne konkretizovať. Dôležitým aspektom je pre posúdenie ujmy objektívne kritérium, a to, že žalobcovi bolo v dôsledku porušenia práva únie zasiahnuté do práva na ochranu zdravia a práva na súkromie a rodinný život. V tomto smere odvolací súd poznamenáva, že neobstojí námietka, v zmysle ktorej je žalobca povinný preukázať čo konkrétne chcel vo voľnom čase robiť. Z povahy veci totiž nie je logické a ani spravodlivé od žalobcu žiadať, aby spätne (v horizonte troch rokov) tvrdil a predovšetkým dokazoval, o čo konkrétne bol v dôsledku porušenia maximálneho priemerného týždenného pracovného času ukrátený. Preto podľa názoru odvolacieho súdu v tomto smere postačuje už zistenie, že v referenčnom období k prekročeniu maximálneho priemerného týždenného pracovného času skutočne došlo (pozri rozsudok Súdneho dvora C-243/09);
9.9 otázka intenzity tohto prekročenia už potom z logiky veci bude spadať do kategórie ustálenia primeranej výšky náhrady za takýto zásah. Povaha tejto náhrady zodpovedá zásahu do osobnostných práv (§ 13 Občianskeho zákonníka) formou zadosťučinenia v peniazoch. V otázke náhrady nemajetkovej ujmy je potrebné vychádzať zo zásady primeranosti, ktorá by mala odzrkadliť mieru intenzity zásahu do práv poškodeného (žalobcu). V posudzovanej veci možno o takomto zásahu hovoriť v množine porušenia maximálneho priemerného týždenného pracovného času, a to ako v rovine zistenia v koľkých referenčných obdobiach k porušeniu tohto limitu došlo, ako aj v rovine samotnej intenzity presahu maximálneho priemerného týždenného pracovného času v rámci týchto referenčných období, v ktorých k porušeniu limitu skutočne došlo. Odvolací súd však zdôrazňuje, že pre účely ustálenia si primeranej výšky ujmy nie je rozhodujúci konkrétny presah hodín nad limit 48 hodín priemerného týždenného pracovného času, ergo zistenie koľko presne odslúžených hodín bolo nad limit 48 h týždenne. Záver o primeranosti musí v čo najobjektívnejšej miere zohľadňovať všetky aspekty porušenia práva na maximálny priemerný týždenný pracovný čas. To neznamená, že žalobca nemôže určitým matematickým spôsobom dopomôcť k ustáleniu výšky ujmy, ktorá sa mu s ohľadom na nuansy prejednávanej veci javí ako spravodlivá. V tomto smere sa potom nevylučuje ani taký spôsob ustálenia výšky ujmy, ktorý zodpovedá súčtu odpracovaných hodín služobnej pohotovosti (ktorá nebola v súlade so Smernicou zarátaná ako služobný čas), za žalované obdobie, vrátane a rozdielu peňažnej náhrady vyplácanej za určenú služobnú pohotovosť podľa § 122 ods. 1 Zákona o hasičskom a záchrannom zbore a náhrady za nariadenú služobnú pohotovosť podľa § 122 ods. 2 písm. a) predmetného zákona, pretože konečným kritériom bude vždy aspekt primeranosti tejto náhrady k okolnostiam a následkom (intenzite) nezákonného zásahu do sféry poškodenej osoby (žalobcu). (Porovnaj rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/11/2022 zo dňa 23. februára 2023, sp. zn. 16Co/36/2022 zo dňa 23. marca 2023, sp. zn. 17Co/47/2022 zo dňa 23. novembra 2022, sp. zn. 14Co/34/2022 zo dňa 24. januára 2023, sp. zn. 14Co/113/2023 zo dňa 27. februára 2024);
9.10 odvolací súd, s poukazom na vyššie uvedené, v rovine námietky nesprávneho právneho posúdenia veci konštatuje, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, keď pre účely zistenia nerešpektovania čl. 2 v spojení s čl. 6 písm. b) Smernice nevychádzal zo 6-mesačných referenčných období, pretože ustálenie si referenčného obdobia má priamy dopad na zistenie rozsahu porušenia čl. 6 písm. b) Smernice (t. j. v koľkých referenčných obdobiach došlo k prekročeniu 48 h), od čoho potom logicky závisí aj záver o primeranosti výšky priznanej ujmy. Súd prvej inštancie tiež nepostupoval správne, keď pre účely výpočtu priemerného týždenného pracovného času nerozlišoval doby „pracovného času“ a „odpočinku“ v zmysle čl. 2 bod i. a ii v spojení s čl. 16 písm. b) veta druhá Smernice. V tejto časti preto hodnotí odvolaciu námietku žalovanej odvolací súd ako dôvodnú.
9.11 v zostávajúcej časti hodnotí námietky žalovanej odvolací súd ako nedôvodné; v rozsahu námietky o nedostatku právomoci všeobecného súdu osvojiť si záver o (ne)správnej transpozícii Smernice odvolací súd, posudzujúc danú námietku ako predbežnú otázku vo vzťahu k uplatnenému nároku, poukazuje na jej stabilné zodpovedanie v obdobných sporoch (napr. rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp.zn. 17Co/16/2022, 14Co/4/2024). V predmetných rozhodnutiach sa súdy oboch stupňov vysporiadali s predmetnou námietkou žalovanej, ktorú posúdili ako nedôvodnú, ktoré závery neboli v prejednávanom konaní relevantne spochybnené, a preto odvolací súd považoval túto odvolaciu námietku aj v prejednávanej veci za nedôvodnú;

10. V zmysle pokynu odvolacieho súdu bol v ďalšom konaní súd prvej inštancie povinný preskúmať, či na strane žalobcu došlo v rámci 6-mesačných referenčných období k prekročeniu maximálneho priemerného týždenného pracovného času a v závislosti od výsledku vykonaného dokazovania rozhodnúť a svoje závery v dostatočnej miere zdôvodniť a rozhodnúť tiež o náhrade trov konania.

11. V podaní zo dňa 31.07.2025 žalovaný uviedol, že sa s predmetným rozhodnutím odvolacieho súdu stotožňuje; dodal, že nemožno všetkých hasičov vnímať ako celok, ktorý jednoliato prežíva svoje subjektívne pocity a je na konkrétnom žalobcovi, aby v konaní preukázal mieru porušenia svojich subjektívnych práv v priamej a bezprostrednej súvislosti s nesprávnou, resp. nedostatočnou implementáciou smernice. Poukazom na rozhodnutia NS SR skonštatoval, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno v otázke porušenia únioného práva a nesplnil ani povinnosť tvrdenia. V ďalšom texte svojho podania žalovaný citoval niektoré rozhodnutia slovenských súdov, ktoré k podaniu priložil.

12. Žalobca v podaní zo dňa 08.08.2025 uviedol, že žalobu naďalej považuje za v celom rozsahu dôvodnú; predložením nového výpočtu boli plne zohľadnené výhrady odvolacieho súdu vyjadrené v zrušujúcom uznesení pričom z predloženej tabuľky je zrejmé, že v každom z „referenčných období“, ktoré plynuli počas žalovaného obdobia, došlo k prekročeniu limitu maximálne 48 hodinového priemerného týždenného pracovného (služobného) času;
12.1 vzhľadom na právny názor vyjadrený v zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu predkladá nový výpočet jeho priemerného týždenného služobného času v žalovanom období, a to s rozdelením na 6-mesačné referenčné obdobia; nakoľko odvolací súd vyjadril právny názor referenčných obdobiach v dĺžke 6 mesiacov, nebolo by posledné (šieste) referenčné obdobie pri dĺžke žalovaného obdobia (od 04/2021 do 02/2024) uzatvorené (trvalo by len 5 a nie 6 mesiacov) a nebolo by teda možné ani vypočítať priemerný týždenný služobný čas v tomto poslednom referenčnom období - preto z dôvodu procesnej opatrnosti na účely výpočtu priemerného týždenného služobného času súdu predkladá aj podklady (výplatnú pásku a výpis z dochádzkového systému SAP) za mesiac 03/2024, avšak zdôrazňuje, že náhradu škody (ujmy) za tento mesiac si neuplatňuje a tak nedochádza ku kvalitatívnej ani kvantitatívnej zmene žaloby;
12.2 pri novom predloženom výpočte vychádzal z právneho názoru odvolacieho súdu v zrušujúcom uznesení jednak ohľadne rozlíšenia jednotlivých časových období na „pracovný čas“ a „čas odpočinku“, pričom zároveň neutralizoval obdobia dovoleniek a pracovnej neschopnosti v zmysle článku 16 písm. b) Smernice; pri výpočte zohľadňoval tie časové obdobia, ktoré nesporne sú pracovným časom aj podľa recentných rozsudkov Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 25.06.2025, č. k. 17Co/127/2024-281, č. k. 17Co/134/2024-321 a č. k. 17Co/28/2025-415, v ktorých sa tento senát odvolacieho súdu explicitne vyjadril k tomu, minimálne ktoré časové obdobia je nevyhnutné považovať za pracovný čas (za výkon práce v zmysle článku 2 ods. 1 Smernice sa považuje aj účasť na školeniach a povinných rekondičných pobytoch absolvovaných žalobcom v zariadení určenom zamestnávateľom; rovnako ako žalovaný vo svojich výpočtoch na č. l. 161 spisu zohľadnil odvolací súd neutrálne dni podľa článku 16 písm. b) smernice a ako výkon práce žalobcovi započítal tie isté položky ako žalovaný (vo vyjadrení žalovaného na č. l. 153 je uvedené, že sa do pracovného času hasiča započítava výkon štátnej služby, služobná pohotovosť, školenia, zvyšovanie kvalifikácie a rekondičné pobyty); za neutrálne dni sa považujú dovolenky uvádzané v pláne služieb pod skratkou DOV, práceneschopnosť pod skratkou PN a covidová práceneschopnosť pod skratkou PNK (článok 16 písm. b/ smernice 2003/88/ES);
12.3 do priložené výpočtu priemerného týždenného pracovného času žalobcu tento zahrnul údaje, ktoré považuje za nesporné a ktoré zároveň vyplývajú jednak z údajov obsiahnutých v jeho výplatných páskach, ako aj z údajov, ktoré je možné zistiť z predloženého plánu služieb; Krajský súd v Banskej Bystrici vo vyššie citovaných rozhodnutiach do svojich výpočtoch priemerného týždenného pracovného času zahŕňal tie časové obdobia, o ktorých napokon aj samotný žalovaný tvrdí, že sú pracovným (služobným časom), a teda ich zahrnutie do výpočtu nemôže byť sporné - ide o tieto časové obdobia:
12.3.1 odpracované hodiny služobnej činnosti (tzv. výkon služby), ktorých rozsah je uvedený na výplatných páskach za každý jednotlivý mesiac v položke označenej ako „Odp.h.“;
12.3.2 odpracované hodiny služobnej pohotovosti, ktorých rozsah je uvedený na výplatných páskach za každý jednotlivý mesiac v položke označenej ako „Pohotovosť na pracovisku“, pričom tieto hodiny služobnej pohotovosti nie sú zahrnuté do odpracovaných hodín uvedených na výplatnej páske v položke „Odp.h.“,
12.3.3 hodiny strávené účasťou na školeniach, výcvikoch, kurzoch a rekondičných pobytoch, ktoré nie sú zahrnuté do odpracovaných hodín uvedených vo výplatnej páske v položke „Odp.h.“ a zároveň tieto hodiny nie sú zistiteľné z výplatných pások, avšak sú zaznamenané v predloženom pláne služieb;
12.4 odvolací súd, ale aj samotný žalovaný, zároveň pri výpočte priemerného týždenného pracovného času neutralizovali aj dni čerpania dovolenky a obdobia práceneschopnosti; v rámci svojho výpočtu tak žalobca zohľadnil vyššie uvedené časy a rovnako tak do svojho výpočtu zahrnul aj tie hodiny, ktoré mu žalovaný do ním predloženej tabuľky zo dňa 26.07.2024, označenej ako „Výpočet priemerného

týždenného služobného času v sledovaných referenčných obdobiach“ nezapočítal, a ktorých absenciu žalobca namietal a presne konkretizoval v písomnom podaní zo dňa 03.10.2024; pre vysvetlenie výpočtu uvedeného v predloženej tabuľke uvádza žalobca nasledovné:
12.4.1 v stĺpci označenom „Hodiny služobnej činnosti“ sú údaje o odpracovaných hodinách, ktoré mu boli ako odpracované hodiny v tom ktorom mesiaci vykázané na výplatných páskach v položke „Odp.h“,
12.4.2 v stĺpci označenom „Hodiny služobnej pohotovosti“ sú údaje o odpracovaných hodinách pohotovosti (tak určenej ako aj nariadenej), ktoré v jednotlivých mesiacoch odpracoval a tieto sú vykázané na výplatných páskach v položke „Pohotovosť na pracovisk(u)“;
12.4.3 v stĺpci označenom „školenia/výcviky/kurzy/nariadená práca nadčas“ sú uvedené hodiny strávené účasťou na školeniach, výcvikoch a kurzoch, ako aj tie hodiny nariadenej práce nadčas, ktoré nie sú zahrnuté v odpracovaných hodinách vykázaných vo výplatnej páske v položke „Odp.h.“; súčasne údaje o hodinách účasti na týchto školeniach či výcvikoch sa nenachádzajú v mojich výplatných páskach, ale je možné ich zistiť napríklad aj z predloženého plánu služieb označeného ako „Plán služieb: HS ZV_A“ prípadne „Plán služieb: HS ZV_B“, ktorý bol predložený ako Dôkaz č. 4 k žalobe; školenia, výcviky alebo kurzy, ktoré absolvoval mimo jeho služobných zmien sú v tomto pláne služieb označené ako „SKO“ a zväčša sú označené modrou farbou.; predložený Dôkaz č. 4 k žalobe je zobrazený hodinovo (v 60-tkovej číselnej sústave), t.j. z tohto plánu služieb je možné zistiť aj presný počet hodín, ktoré strávil na školeniach a výcvikoch (ako príklad uvádza mesiac október 2023, v rámci ktorého absolvoval školenie dňa 26.10.2023 - z predloženého Dôkazu č. 4 k žalobe tak možno zistiť, že dňa 26.10.2023 sa v modrej kolónke nachádza označenie SKO, pričom ide o hodiny, ktoré strávil v tento deň na školení, a ktoré mu neboli započítané do mnou odpracovaných hodín v rozsahu 07:30 hodín a zdôrazňuje, že nie sú zahrnuté ani v žiadnom z údajov, ktoré sú uvedené vo výplatnej páske za daný mesiac;
12.4.4 v stĺpci označenom „rekondičný pobyt“ sú údaje o hodinách, ktoré by absolvoval na rekondičnom pobyte, kedy tieto údaje nie sú zahrnuté v odpracovaných hodinách na výplatnej páske a nie sú zahrnuté ani v iných údajoch, ktoré sa na výplatnej páske nachádzajú. Rekondičný pobyt za celé žalované obdobie neabsolvoval, preto je v tomto stĺpci nulová hodnota;
12.4.5 v stĺpci označenom „AKCIA“ sú uvedené hodiny účasti na rôznych akciách, ktoré sú osobitne financované nie priamo z prostriedkov HaZz, ale napr. z rozpočtu Európskej únie (výcviky modulu pozemného hasenia, mimoriadne udalosti ako záplavy, opatrenia proti slintačke a krívačke a pod.) na ktorých sa príslušníci zúčastnili; nakoľko sa týchto osobitných akcií nezúčastnil, je v tomto stĺpci uvedená nulová hodnota;
12.4.6 v stĺpci označenom „SPOLU odpracované hodiny“ sa nachádza súčet všetkých žalobcom odslúžených hodín;
12.4.7 v stĺpci označenom ako „DOV/PN/PNK/OČR/VSZ“ sú uvedené údaje ohľadne čerpania dovolenky, práceneschopnosti, či ďalších položiek, ktoré neutralizuje aj samotný žalovaný a zároveň ich v rámci neutralizácie zohľadňoval aj Krajský súd v Banskej Bystrici vo vyššie označených rozhodnutiach senátu 17Co; tento stĺpec je následne rozčlenený na jednotlivé položky, a to: (i) „počet čerpania služieb/dní“ - v tomto stĺpci sú uvádzané údaje zodpovedajúce počte služieb, ktoré čerpal ako dni dovolenky, alebo práceneschopnosti; údaje o počte služobných dní čerpania dovolenky sú uvedené na výplatnej páske v položke „Čerp. akt.“ (napríklad v mesiaci november 2021 sa na jeho výplatnej páske v položke „Čerp.akt.“ uvádza počet 1, čomu zodpovedá jeden služobný deň čerpania dovolenky dňa 21.11.2021; tento deň pripadol na jeho služobný deň, ktorý by inak odslúžil, ak by nečerpal dovolenku). V prípade čerpania PNky, PNK, OČR alebo VSZ sú tieto údaje o počte čerpaných služobných dní zaznamenané len v predloženom Dôkaze č. 4 k žalobe; (ii) „neutralizácia“ – v tomto stĺpci sú uvedené údaje, ktoré sa majú neutralizovať, a to pri zachovaní špecifík nerovnomerného služobného času;
12.5 v prípade čerpania dovolenky alebo práceneschopnosti, sa mu zohľadňuje v rámci služobného dňa len 17 hodín (v roku 2021) alebo 16 hodín (od roku 2022); ak čerpám len pol dňa dovolenky, zohľadňuje sa mu len 7 resp. 8 hodín; uvedené vyplýva aj z predloženého Dôkazu č. 4 k žalobe, kedy napríklad v mesiaci marec 2024 v dňoch 05.03.2024 a 08.03.2024 preukázateľne čerpal dovolenku a pri týchto dňoch je uvedený číselný údaj 16; rovnako tak v prípade práceneschopnosti mu je zohľadnených 17 resp. 16 hodín a počet služobných dní, ktoré by odslúžil, ak by nebol práceneschopný (napríklad v mesiaci Júl 2021 má ako práceneschopnosť vyznačené dni od 23.07.2021 do 27.01.2021, avšak preukázateľne sa mu počítajú len dva služobné dni po 17 hodín, a to 24.07.2021 a 27.07.2021, ktoré pripadli na jeho služobné dni); rovnaký postup sa uplatňuje aj v prípade čerpania OČR, PNK alebo VSZ;
12.6 presný počet hodín zodpovedajúcich služobným dňom, počas ktorých bol PN alebo čerpal dovolenku, resp. počas dní, ktoré podliehajú neutralizácii, sú v predloženej tabuľke pri neutralizácii uvedené v položke označenej ako „počet hodín zodpovedajúci čerpaným služobným dňom“;

12.7 v súlade s článkom 7 Smernice sa priznáva každému pracovníkovi nárok na platenú ročnú dovolenku v trvaní štyroch týždňov. Podľa § 93 ods. 1 zák. č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore (ďalej aj „ZoHaZZ“) je základná výmera dovolenky najmenej štyri týždne. Podľa článku 3 ods. 11 Kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa pre príslušníkov HaZZ na rok 2011: „Dovolenka u príslušníka s nerovnomerne rozvrhnutým služobným časom pri 17 hodinovej dĺžke služobného času v jednotlivých služobných dňoch: a) vo výmere päť týždňov sa zaokrúhľuje na 11 zmien; b) vo výmere šesť týždňov sa zaokrúhľuje na 13,5 zmeny; c) dodatková dovolenka v dĺžke jedného týždňa sa zaokrúhľuje na 2 zmeny.“ Podľa článku 3 ods. 10 resp. ods. 11 Kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa pre príslušníkov HaZZ na roky 2022, 2023 a 2024: „Dovolenka u príslušníka s nerovnomerne rozvrhnutým služobným časom pri 16 hodinovej dĺžke služobného času v jednotlivých služobných dňoch: a) vo výmere päť týždňov sa zaokrúhľuje na 11,5 zmien; b) vo výmere šesť týždňov sa zaokrúhľuje na 14 zmien; 6 c) dodatková dovolenka v dĺžke jedného týždňa sa zaokrúhľuje na 2,5 zmeny.“ Smernica ako aj ZoHaZZ a kolektívna zmluva vychádzajú z údajov zodpovedajúcich počtu týždňov, na ktoré má príslušník nárok v prípade čerpania dovolenky. Vzhľadom na túto skutočnosť, ako aj vzhľadom na špecifiká nerovnomerného rozvrhnutia služobného času u hasičov, nie je možné neutralizovať kalendárne dni, ale je nevyhnutné neutralizovať počet týždňov, ktoré zodpovedajú čerpaniu dovolenky, PNky, PNK, OČR či VSZ v zmysle čerpaných služobných dní. Je preto nevyhnutné zistiť, aká časť týždňa zodpovedá čerpaniu dovolenky, PNky a pod. na jeden služobný deň. Pri kalendárnych dňoch nie je možné zistiť v akom rozsahu hodín sa následne pracovníkovi započítava čerpanie dovolenky (môže to zodpovedať napr. 4 hodinám, 8 hodinám alebo 16 hodinám). Ako bolo vyššie uvedené, samotná Smernica aj ZoHaZZ vychádzajú z údajov zodpovedajúcich počtu týždňov. Na kalendárny rok, ktorý má 365 dní pripadá priemerný počet týždňov v rozsahu 52,14 týždňa, počas ktorých by mal každý hasič s nerovnomerne rozvrhnutým služobným časom odslúžiť v priemere 121,67 služobných dní (zmien). Jeden služobný deň (jedna zmena) je tak v číselnom vyjadrení 0,424 týždňa. Tento prepočet služobných dní, ktoré čerpal v rámci dovolenky, PNky alebo OČR a pod. na zodpovedajúce časti týždňa, ktoré sa majú neutralizovať je zohľadnený v položke označenej ako „zodpovedajúci počet týždňov k čerpaným službám.“ Uvedený prepočet a neutralizácia jednotlivých týždňov zodpovedajúcich čerpaným služobným dňom dovolenky, PNky, PNK, OČR či VŠZ je tak nielen súladný so samotnou Smernicou, ale predstavuje logický a spravodlivý prepočet resp. zohľadnenie neutralizácie pri zachovaní špecifík nerovnomerného rozvrhnutia služobného času. 8) v stĺpci označenom „priemerný počet týždňov v mesiaci“ sú údaje o priemernom počte týždňov pripadajúcich na jednotlivé kalendárne mesiace, ako aj celkový priemerný počet týždňov v rámci stanoveného toho - ktorého 6 mesačného referenčného obdobia; v stĺpci označenom ako „maximálny priemerný týždenný pracovný čas v hodinách podľa čl. 6 písm. b) Smernice“ predstavuje údaj o maximálnom počte hodín, ktoré by mal za to ktoré 6 mesačné referenčné obdobie odpracovať tak, aby jeho priemerný týždenný pracovný čas nepresiahol hranicu 48 hodín týždenne (ide o maximálny počet hodín pri odpracovaní 48 hodín týždenne). Tieto hodiny sú uvedené v položke „pred neutralizáciou“, čo znamená, že v rámci celkového priemerného počtu týždňov v stanovenom referenčnom období by mohol (pri dodržaní článku 6 písm. b) Smernice) maximálne odpracovať tento objem hodín bez zohľadnenia čerpania akýchkoľvek hodín podliehajúcich neutralizácii (dovolenky, PN, PNK, OČR, VSZ); v druhej položke označenej ako „po neutralizácii“ žalobca od počtu hodín vykázaných v položke „pred neutralizáciou“ odpočítal hodiny zohľadňujúce ním čerpané neutrálne dni (DOV, OČR, PN, PNK a VSZ) v príslušnom 6 mesačnom referenčnom období, t.j. bol zohľadnený celkový počet hodín, ktoré mu boli vykázané ako hodiny čerpania DOV, PN,PNK, OČR a VSZ v riadku označenom ako „Spolu za RO“ pri položke označenej „počet hodín zodpovedajúci čerpaným služobným dňom“ (napríklad, v prvom 6-mesačnom referenčnom období od 04/2021 do 09/2021 je priemerný počet týždňov v rozsahu 26,14 týždňa, počas ktorých by mohol maximálne odslúžiť 1 254,86 hodín (26,14 x 48 hodín), aby jeho priemerný týždenný služobný čas nepresiahol 48 hodín; v tomto referenčnom období však celkovo čerpal 5 služobných dni, ktoré podliehajú neutralizácii, čo po prepočte na hodiny predstavuje 85 hodín, ktoré sa majú zneutralizovať; po zohľadnení týchto neutrálnych hodín by mohol tak v rámci prvého referenčného obdobia maximálne odpracovať 1 169,86 hodín tak, aby jeho priemerný služobný čas v tomto období neprekročil 48 hodín - v skutočnosti však preukázateľne spolu odpracoval 1 290,90 hodín, teda bez ďalšieho je preukázané, že odpracoval viac hodín, než je maximálne prípustné podľa čl. 6 písm. b) Smernice; v stĺpci „priemerný počet týždňov v RO“ sú údaje o priemernom počte týždňov pripadajúcich na to ktoré 6-mesačné referenčné obdobie, a to „pred neutralizáciou“ t.j. bez zohľadnenia akýchkoľvek neutrálnych dní. V položke „po neutralizácii“ je údaj o priemernom počte týždňov, ktoré pripadajú na to ktoré 6 mesačné referenčné obdobie po zohľadnení údajov týždňov, ktoré sa majú neutralizovať v závislosti od počtu služieb, ktoré boli v tomto referenčnom období čerpané ako DOV, PN, PNK, OČR a VSZ, a teda podliehajú neutralizácii. Ak jeden služobný deň v roku 2024 v rozsahu 16 hodín predstavuje

čerpanie napr. DOV, tak potom tento jeden služobný deň zodpovedá v pomere 0,42 týždňu. Ak by boli čerpané 4 služobné dni v rozsahu 16 hodín, tak tieto 4 služobné dni zodpovedajú 1,69 týždňu. Následne tieto služby zodpovedajúce konkrétnym častiam týždňa je potrebné neutralizovať a teda od priemerného počtu týždňov v tom ktorom 6-mesačnom referenčnom období je potrebné odpočítať zodpovedajúci počet týždňov za čerpané služobné dni podliehajúce neutralizácii. Tieto údaje sú následne premietnuté v položke „po neutralizácii"; v stĺpci označenom ako „priemerný počet pracovných dní v RO" predstavuje číselné vyjadrenie počtu pracovných dní, ktoré by mal príslušník odpracovať v priemere počas toho - ktorého 6-mesačného referenčného obdobia pri priemernom počte týždňov v týchto jednotlivých referenčných obdobiach bez zohľadnenia akýchkoľvek neutrálnych dní; v stĺpci označenom ako „priemerný týždenný pracovný čas po neutralizácii" je časový údaj o žalobcovom priemernom týždennom pracovnom čase, ktorý odpracoval v tom - ktorom referenčnom období po neutralizácii tých dní, ktoré neutralizuje aj samotný žalovaný (napríklad v rámci prvého 6-mesačného referenčného obdobia odpracoval 1 290,90 hodín - riadok „Spolu za RO" v stĺpci „SPOLU odpracované hodiny"; v tomto referenčnom období čerpal 5 služobných dní podliehajúcich neutralizácii, ktoré zodpovedajú čerpaniu v rozsahu v priemere 2,12 týždňa; priemerný počet týždňov v tomto referenčnom období predstavuje 26,14 pričom po zohľadnení počtu týždňov, ktoré sa majú zneutralizovať v rozsahu 1,70, je priemerný počet týždňov v tomto referenčnom období 24,02 týždňa (26,14 - 2,12 = 24,02); ak teda odpracoval 1 290,90 hodín pri priemernom počte týždňov 24,02, potom jeho priemerný týždenný pracovný čas dosiahol hodnotu 53,74 hodín (1290,90 : 24,02 = 53,74);
12.8 na základe vyššie uvedeného spôsobu výpočtu a údajov, ktoré sú obsiahnuté v priloženej tabuľke, aj pri 6-mesačných „referenčných obdobiach", priemerný týždenný pracovný čas žalobcu v každom a jednom referenčnom období presiahol maximálny priemerný 48 hodinový pracovný čas stanovený v článku 6 písm. b) v spojení s článkom 16 Smernice, pričom dosiahol v jednotlivých referenčných obdobiach – k uvedenému žalobca predložil nasledovné prehľadné tabuľky:

- 04/2021 – 09/2021 – 53,74 hodín / týždenne

Hodiny služobnej činnosti za RO
Hodiny služobnej pohotovosti za RO
školenia/výcviky/kurzy/nariadená práca nadčas
rekondičný pobyt
Akcia
SPOLU odpracované hodiny za RO
DOV/PN/PNK /OČR/VSZ
priemerný počet týždňov v mesiaci
priemerný počet týždňov v RO
priemerný týždenný pracovný čas po neutralizácii za RO

počet čerpania služieb/dní
neutralizácia

zodpovedajúci počet týždňov k čerpaným službám

pred neutralizáciou
po neutralizácii týždňov

153,00
49,00
0,00
0,00
0,00
202,00
0,00
0,00
4,29
26,14
24,02
53,74
155,25
63,00
0,00
0,00
0,00
218,25
0,00
0,00
4,43

165,27
90,88
0,00
0,00
0,00
256,15
0,00
0,00
4,29

85,00
42,00
0,00
0,00
0,00
127,00
5,00
2,12
4,43

155,68
84,32
0,00
0,00
0,00
240,00

0,00
0,00
4,43

191,00
49,00
7,50
0,00
0,00
247,50
0,00
0,00
4,29

905,20
378,20
7,50
0,00
0,00
1290,90
5,00
2,12
26,14

- 10/2021 – 03/2022 – 51,89 hodín / týždenne

Hodiny služobnej činnosti za RO
Hodiny služobnej pohotovosti za RO
školenia/výcviky/kurzy/nariadená práca nadčas
rekondičný pobyt
Akcia
SPOLU odpracované hodiny za RO
DOV/PN/PNK /OČR/VSZ
priemerný počet týždňov v mesiaci
priemerný počet týždňov v RO
priemerný týždenný pracovný čas po neutralizácii za RO

počet čerpania služieb/dní
neutralizácia

zodpovedajúci počet týždňov k čerpaným službám

pred neutralizáciou
po neutralizácii týždňov

157,17
74,88
0,00
0,00
0,00
232,05
0,00
0,00
4,43
26,00
21,76
51,89
132,87
41,53
0,00
0,00
0,00
174,40
1,00
0,42
4,29

138,70
56,00
0,00
0,00
0,00
194,70
0,50
0,21
4,43

105,78
46,22
0,00
0,00
0,00
152,00
3,50
1,48
4,43

128,00
80,00
0,00
0,00
0,00
208,00
2,00
0,85
4,00

116,13
51,87
0,00
0,00
0,00
168,00
3,00
1,27
4,43

778,65
350,50
0,00
0,00
0,00
1129,15
10,00
4,24
26,00

- 04/2021 – 09/2022 – 56,31 hodín / týždenne

Hodiny služobnej činnosti za RO
Hodiny služobnej pohotovosti za RO
školenia/výcviky/kurzy/nariadená práca nadčas
rekondičný pobyt
Akcia
SPOLU odpracované hodiny za RO
DOV/PN/PNK /OČR/VSZ
priemerný počet týždňov v mesiaci
priemerný počet týždňov v RO
priemerný týždenný pracovný čas po neutralizácii za RO

počet čerpania služieb/dní
neutralizácia

zodpovedajúci počet týždňov k čerpaným službám

pred neutralizáciou
po neutralizácii týždňov

143,40
55,60
0,00
0,00
0,00
199,00
2,00
0,85
4,29
26,14
21,90
56,31
139,25
56,00
0,00
0,00
0,00
195,25
1,00
0,42
4,43

129,17
63,33
0,00
0,00
0,00
192,50
2,00
0,85
4,29

152,67
66,49
0,00
0,00
0,00

219,16
2,00
0,85
4,43

176,00
88,00
0,00
0,00
0,00
264,00
0,00
0,00
4,43

116,68
46,81
0,00
0,00
0,00
163,49
3,00
1,27
4,29

857,17
376,23
0,00
0,00
0,00
1233,40
10,00
4,24
26,14

- 10/2022 – 03/2023 – 55,03 hodín / týždenne

Hodiny služobnej činnosti za RO
Hodiny služobnej pohotovosti za RO
školenia/výcviky/kurzy/nariadená práca nadčas
rekondičný pobyt
Akcia
SPOLU odpracované hodiny za RO
DOV/PN/PNK /OČR/VSZ
priemerný počet týždňov v mesiaci
priemerný počet týždňov v RO
priemerný týždenný pracovný čas po neutralizácii za RO

počet čerpania služieb/dní
neutralizácia

zodpovedajúci počet týždňov k čerpaným službám

pred neutralizáciou
po neutralizácii týždňov

80,00
32,00
0,00
0,00
0,00
112,00
5,00
2,12
4,43
26,00
17,10
55,03
32,00
16,00
0,00
0,00
0,00
48,00
8,00
3,39
4,29

145,08
60,14
0,00
0,00
0,00
205,22
2,00
0,85
4,43

96,00
40,00
0,00
0,00
0,00
136,00
4,00
1,70
4,43

128,00
64,00
7,50
0,00
0,00
199,50
2,00
0,85
4,00

166,50
73,50
0,00
0,00
0,00
240,00
0,00
0,00
4,43

647,58
285,64
7,50
0,00
0,00
940,72
21,00
8,90
26,00

- 04/2023 – 09/2023 – 54,19 hodín / týždenne

Hodiny služobnej činnosti za RO
Hodiny služobnej pohotovosti za RO
školenia/výcviky/kurzy/nariadená práca nadčas
rekondičný pobyt
Akcia
SPOLU odpracované hodiny za RO

DOV/PN/PNK /OČR/VSZ
priemerný počet týždňov v mesiaci
priemerný počet týždňov v RO
priemerný týždenný pracovný čas po neutralizácii za RO

počet čerpania služieb/dní
neutralizácia

zodpovedajúci počet týždňov k čerpaným službám

pred neutralizáciou
po neutralizácii týždňov

102,00
48,00
0,00
0,00
0,00
150,00
3,00
1,27
4,29
26,14
23,60
54,19
168,00
64,00
0,00
0,00
0,00
232,00
0,00
0,00
4,43

82,42
31,58
67,50
0,00
0,00
181,50
0,00

0,00
4,29

128,00
64,00
0,00
0,00
0,00
192,00
3,00
1,27
4,43

184,00
80,00
0,00
0,00
0,00
264,00
0,00
0,00
4,43

177,60
81,65
0,00
0,00
0,00
259,25
0,00
0,00
4,29

842,02
369,23
67,50
0,00
0,00
1278,75
6,00
2,54
26,14

- 10/2023 – 03/2024 – 55,08 hodín / týždenne

Hodiny služobnej činnosti za RO

Hodiny služobnej pohotovosti za RO
školenia/výcviky/kurzy/nariadená práca nadčas
rekondičný pobyt
Akcia
SPOLU odpracované hodiny za RO
DOV/PN/PNK /OČR/VSZ
priemerný počet týždňov v mesiaci
priemerný počet týždňov v RO
priemerný týždenný pracovný čas po neutralizácii za RO

počet čerpania služieb/dní
neutralizácia

zodpovedajúci počet týždňov k čerpaným službám

pred neutralizáciou
po neutralizácii týždňov

144,00
72,00
7,50
0,00
0,00
223,50
1,00
0,42
4,43
26,14
22,75
55,08
128,00
64,00
9,50
0,00
0,00
201,50
1,00
0,42
4,29

130,75
64,00

0,00
0,00
0,00
194,75
2,00
0,85
4,43

144,42
71,58
0,00
0,00
0,00
216,00
1,00
0,42
4,43

144,00
72,00
0,00
0,00
0,00
216,00
1,00
0,42
4,14

129,92
64,00
7,50
0,00
0,00
201,42
2,00
0,85
4,43

821,09
407,58
24,50
0,00
0,00
1253,17
8,00
3,39
26,14

12.9 vzhľadom na uvedené tak žalobca považuje aj novým výpočtom za jednoznačne preukázané, že počas celého žalovaného obdobia dochádzalo aj v rámci tvrdených 6-mesačných referenčných období k zásadnému porušovaniu článku 6 písm. b) Smernice a teda k prekračovaniu 48 hodinového priemerného týždenného služobného času, v dôsledku čoho dochádzalo aj k porušovaniu jeho základných práv garantovaných článkami 19 ods. 1 a 40 Ústavy Slovenskej republiky;
12.10 aj podľa výpočtov žalovaného - tabuľky zo dňa 26.07.2024, označenej ako „Výpočet priemerného týždenného služobného času v sledovaných referenčných obdobiach“, ktorú žalovaný priložil k jeho písomnému podaniu zo dňa 31.07.2024, bol maximálny 48 hodinový týždenný služobný čas žalobcu počas žalovaného obdobia prekročený v 4 zo 6 referenčných období; v tomto rozsahu teda nemôže byť porušenie článku 6 písm. b) Smernice akokoľvek sporné;
12.11 v ďalšom texte podania sa žalobca venuje dôvodom, pre ktoré sa v časti (pokiaľ ide o referenčné obdobia a spôsob preukazovania prekročenia maximálneho priemerného týždenného služobného času) nestotožňuje s názorom odvolacieho súdu, pričom poukázal na súdne rozhodnutia viacerých krajských súdov, ktoré dospeli k rovnakému právnemu záveru o neaplikovateľnosti referenčných období; poukázal tiež na postup samotného žalovaného (a teda tunajšieho zákonodarcu), ktorý sám o sebe najlepšie potvrdzuje skutočnosť, že referenčné obdobia neboli v žalovanom období prevzaté do nášho právneho poriadku - ak totiž referenčné obdobia skutočne mali byť súčasťou právnej úpravy a mali byť transponované a zakotvené v ustanovení § 86 ods. 1 ZoHaZZ v znení účinnom počas žalovaného obdobia tak, ako k tomu dospel odvolací súd v zrušujúcom uznesení, logicky potom neexistoval žiadny dôvod, aby tunajší zákonodarca v neskoršom období (nadväzujúcom na žalované obdobie) vykonal legislatívne zmeny ZoHaZZ tak, že do ustanovenia § 97 bol doplnený nový odsek 3, ktorý znie: „Na účely výpočtu priemerného týždenného služobného času, ktorý vrátane služobnej pohotovosti podľa § 92 ods. 1 a ods. 2 písm. a) a štátnej služby nadčas v období šiestich mesiacov nesmie prekročiť 48 hodín, sa ako vykonávanie štátnej služby neposudzujú časy podľa odseku 1 písm. a) až d), okrem rekondičného pobytu podľa § 161 ods. 4 písm. a), a odseku 1 písm. h) až l); čerpanie dovolenky podľa § 93 ods. 1 prvej a druhej vety a čas podľa odseku 1 písm. j) prvého bodu sa na účely výpočtu priemerného týždenného služobného času do obdobia šiestich mesiacov nezapočítavajú.“; následne bola dňa 17.06.2025 v skrátenom legislatívnom konaní na návrh Vlády Slovenskej republiky, zákonom č. 179/2025 Z. z. schválená novela zákona ZoHaZZ, účinná od 01.07.2025, pričom boli zmenené ustanovenia § 86 nasledovne: Podľa § 85 ods. 3 ZoHaZZ: „Priemerný týždenný služobný čas príslušníka vrátane štátnej služby nadčas a služobnej pohotovosti v mieste výkonu štátnej služby nesmie prekročiť 48 hodín, ak odsek 4 neustanovuje inak.“ Podľa § 85 ods. 4 ZoHaZZ: „Priemerný týždenný služobný čas príslušníka môže prekročiť 48 hodín za obdobie 6 po sebe nasledujúcich mesiacov, ak príslušník s takým rozsahom služobného času súhlasí. Priemerný týždenný služobný čas príslušníka podľa prvej vety vrátane štátnej služby nadčas a služobnej pohotovosti nesmie presiahnuť 72 hodín.“ Podľa § 85 ods. 5 ZoHaZZ: „Služobný úrad je povinný viesť aktuálne záznamy o príslušníkoch, ktorí súhlasili s prekročením priemerného týždenného služobného času podľa odseku 4, a poskytovať ich príslušným orgánom dozoru v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ak o ne požiadajú.“ Podľa § 85 ods. 6 ZoHaZZ: „Príslušník nesmie byť zo strany služobného úradu prenasledovaný alebo inak postihovaný za to, že nesúhlasí s rozsahom služobného času nad 48 hodín týždenne v priemere.“ Podľa § 85 ods. 7 ZoHaZZ: „Príslušník má právo odvolať súhlas podľa odseku 4; odvolanie súhlasu je účinné uplynutím jedného mesiaca odo dňa doručenia písomného oznámenia služobnému úradu.“ Žalobca súhlasí s názorom odvolacieho súdu, že referenčné obdobia majú slúžiť na to, aby v určenom referenčnom období bol v priemere dodržaný rozsah ustanoveného týždenného pracovného času a zároveň tak, aby nebol prekračovaný maximálny priemerný týždenný pracovný čas podľa článku 6 písm. b) Smernice; referenčné obdobie totiž aj podľa judikatúry Súdneho dvora (napr. rozhodnutie C-254/18) má slúžiť práve na to, aby bolo zabezpečené dodržiavanie a neprekročenie maximálneho priemerného 48 hodinového týždenného pracovného času. Tu je však potrebné zdôrazniť, že prvý krát sa niečo, čo by sme aspoň teoreticky mohli označiť za „referenčné obdobie“, v ktorom sa sleduje priemerný týždenný služobný čas, objavilo v ZoHaZZ až od účinnosti ustanovenia § 97 ods. 3 ZoHaZZ -toto ustanovenia však v žalovanom období neexistovalo. Za (aspoň) formálnu transpozíciu článku 6 písm. b) Smernice pritom možno považovať až právnu úpravu ZoHaZZ účinnú od 01.07.2025, kedy boli do zákona doplnené vyššie citované ustanovenia § 85 ods. 3 až ods. § 85 ods. ZoHaZZ. Ani tieto ustanovenia v žalovanom období neexistovali. Ak by však mal byť správny právny názor, že referenčné obdobia vyplývali z ustanovenia § 86 ods. 1 ZoHaZZ (ktoré upravuje nerovnomerné rozvrhnutie služobného času na obdobie 6 mesiacov), boli by posledné (vyššie presne špecifikované) legislatívne zmeny ZoHaZZ zrejme úplne nadbytočné (duplicitné) a boli by teda prijaté v rozpore s tzv. princípom racionálneho zákonodarcu. Tento princíp

predpokladá, že zákonodarca nevytvára nadbytočné ustanovenia, teda také, ktoré už zákonná úprava už obsahuje. Práve z tohto pohľadu potom žalobca nevidí dôvod, prečo by tunajší zákonodarca v poslednej dobe opakovane novelizoval ZoHaZZ a upravoval v ňom práve tie ustanovenia, ktorých obsahom a výsledkom má byť dodržiavanie neprekročenia maximálneho priemerného 48 hodinového týždenného pracovného času v období 6 mesiacov, ak má teda platiť záver, že referenčné obdobia už v právnej úprave v skutočnosti zavedené boli, a to práve v ustanovenia § 86 ods. 1 ZoHaZZ. Zákonodarca by tak vlastne duplicitne upravoval niečo, čo v právnej úprave upravené údajne byť malo. V nadväznosti na skutočnosti uvedené v predchádzajúcom odseku považuje žalobca za potrebné zdôrazniť, že už len z obsahu novoprijatých ustanovení ZoHaZZ je samo o sebe zrejmé, že sám žalovaný si bol a je veľmi dobre vedomý skutočnosti, že Smernica nebola správne transponovaná do ZoHaZZ a že Smernica bola (a naďalej je), pokiaľ ide o dodržanie ustanovení o pracovnom čase a jeho limitoch, na úkor zásahových hasičov dlhoročne sústavne porušovaná. V tejto súvislosti dáva do pozornosti súdu dôvod poslednej legislatívnej zmeny (uskutočnenej dokonca v skrátenom legislatívnom konaní) tak, ako je tento explicitne vyjadrený v dôvodovej správe zákona č. 179/2025 Z. z. novelizujúcom ZoHaZZ: „Súdny dvor Európskej únie posudzuje legálnosť postupu Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) pri aplikácii smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo 4. novembra 2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času (ďalej len „smernica 2003/88/ES“), ktorá stanovuje maximálny pracovný čas zamestnanca. Smernica 2003/88/ES sa vzťahuje aj na hasičské a záchranné zložky. Zároveň začne Európska komisia posudzovať súlad zákona so smernicou 2003/88/ES (doteraz sa legislatívou SR v tejto oblasti Európska komisia ani Súdny dvor Európskej únie nezaoberali); nie je predpoklad úspechu SR, pričom pri nezosúladení národnej legislatívy so smernicou 2003/88/ES hrozia pokuty v státisícoch až miliónoch eur (vysoká pravdepodobnosť v pomerne krátkom horizonte).“ Vyššie citované, zákonodarcom explicitne priznané dôvody legislatívnej zmeny ZoHaZZ, samy o sebe vyvracajú dôvodnosť takmer všetkých námietok, ktoré žalovaný prezentoval počas celého doterajšieho priebehu (nie len tohto) sporu a na základe ktorých argumentoval v prospech ním tvrdeného záveru o nedôvodnosti žaloby. Tieto námietky sa týkali skutočností vzťahujúcich sa k dôvodnosti samotného žalovaného nároku ako takého. Námietky žalovaného sa týkali najmä ním tvrdenej správnej a úplnej transpozície Smernice (vrátane článkov 2, 6 a 16 Smernice, ktoré sú tomto spore rozhodujúce), rozsahu vecnej a osobnej pôsobnosti Smernice, spochybňovania porušovania práv hasičov na dodržanie úniových limitov pracovného času ako aj ďalších elementárnych skutočností podmieňujúcich dôvodnosť žalovaného nároku. Už len vzhľadom tieto skutočnosti považuje žalobca za nepochybné a postupom samotného žalovaného za najlepšie preukázané, že žalovaný si musel byť plne vedomý protiprávnosti takéhoto stavu, avšak jeho prístup a procesný postup v týchto sporoch bol v úplnom rozpore s jeho (zjavne už v dôsledku nevyhnutnosti a s vedomím nevyhnutného postihu na pôde úniových inštitúcií) posledne vykonanými úpravami ZoHaZZ. Nič lepšie nesvedčí o účelovosti a nedôvodnosti drvivej väčšiny námietok a procesnej obrany žalovaného v týchto sporoch ako to, čo sám žalovaný v dôvodovej správe uviedol ako dôvod aktuálnej legislatívnej zmeny ZoHaZZ. Zjavne až tlak hrozby značných finančných sankcií a medzinárodných reputačných škôd žalovaného primäli k tomu, aby aspoň formálne transponoval Smernicu do nášho právneho poriadku. Ani táto transpozícia však sama o sebe bez ďalšieho nezamedzí ďalšiemu porušovaniu práv hasičov na dodržanie limitov pracovného času, keďže táto skutočnosť je v skutočnosti riešiteľná len zásadným personálnym rozšírením počtu zásahových hasičov v HaZZ. Až v prípade zásadného personálneho posilnenia HaZZ o dostatočný počet príslušníkov bude možné nanovo rozvrhnúť služobný čas hasičov aspoň tak, aby tento neprekračoval aspoň 48 hodinový limit priemerného týždenného služobného času, keďže žalovaný nemôže očakávať, že dostatočný počet príslušníkov bez ďalšieho udelí písomný súhlas podľa § 85 ods. 4 ZoHaZZ s prekračovaním 48 hodinového limitu pracovného času. I

13. V ďalšom svojom podaní zo dňa 17.09.2025 žalovaný uviedol, že:
13.1 ustanovenie § 86 ods. 1 Zákon o HaZZ. jasne stanovuje, že služobný čas žalobcu je rozvrhnutý nerovnomerne v obdobiach 6 mesiacov;
13.2 žalobcom predložený spôsob výpočtu odslúžených hodín je zavádzajúci, nepresný a nekorešponduje so skutočnosťou; v zmysle § 149 a nasl. CSP je povinnosťou žalobcu tvrdené skutočnosti preukázať a tieto nemôže suplovať ani žalovaný a v konečnom dôsledku ani konajúci súd nemôže vyvíjať proaktívny prístup pri posúdení nároku žalobcu v sporovom konaní;
13.3 pretože prezentovaný názor žalobcu považuje za rozporný s judikatúrou Súdneho dvora EÚ a to z nasledujúcich dôvodov:

13.3.1 z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci C-303/98, bod 70 vyplýva, že ak nedošlo k transpozícii všeobecného referenčného obdobia podľa čl. 16 písm. b), resp. výnimky podľa čl. 17 ods. 2 až 4, tak aj tak je potrebné počítať priemerný pracovný čas pracovníka v referenčných obdobiach;
13.3.2 z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci C-254/18 vyplýva, že priemerný pracovný čas sa počíta nie z období 7 dní, ale z období nazývaných „referenčné“ v zmysle všeobecného režimu alebo režimu odchýlky, ak ju možno uplatniť (bod 23); preambula v ods. 15 smernice 2003/88/E predstavuje možnosť pružnosti článku 6 písm. b) smernice v určitých prípadoch, a teda smernica nevyžaduje, aby došlo k rovnomernému rozvrhnutiu počtu pracovných hodín v celom referenčnom období, ale stačí, že ak v určitej časti referenčného obdobia došlo k prekročeniu maximálneho priemerného pracovného času, tak aby v inej časti referenčného obdobia došlo ku kompenzácii a to spôsobom zníženia počtu pracovných hodín (bod 23); pojem „referenčné obdobie“ predstavuje autonómny pojem Spoločenstva, ktoré nemá žiadny odkaz na vnútroštátnu právnu úpravu a je potrebné ho chápať v zmysle práva Únie a vykladať ho jednotne (bod 24); referenčné obdobie predstavuje „jednotku merania času“ (bod 29); aplikácia referenčného obdobia je bez vplyvu na dodržiavanie zásad ochrany bezpečnosti a zdravia pracovníka (bod 35); z uvedeného rozsudku vyplýva, že zákonná požiadavka stanovenia referenčného obdobia sa vzťahuje iba na pevne stanovené referenčné obdobia [nie na pružné, ktoré odvolací súd (ako aj žalovaný) aplikoval v tomto konaní].
13.4 Žalovaný k neutrálnym dňom uvádza, že neutrálne dni predstavujú dni času odpočinku, počas ktorých žalobca odpracuje 0 hodín pracovného času, avšak tieto sa „preskočia“ ako keby neexistovali, čím dôjde k poníženiu počtu dní v referenčnom období, a teda zvýšeniu priemeru. Podľa smernice 2003/88/ES ide striktne iba o 4 týždne riadnej ročnej dovolenky (pozn. v plachtách služieb označenú ako „DOV“) a všetku práceneschopnosť (pozn. v plachtách služieb označenú ako „PN“, „PNK“ a „OČR“);
13.5 žalovaný poukazuje na zmätočnosť prepočtov žalobcu, ktorý uviedol, že vychádzal z výplatných pások, ako aj z tzv. plachiet služieb; má za to, že výplatné pásky vzhliadajú všetky hodiny, za ktoré patrí žalobcovi mzda, resp. náhrada mzdy; s ohľadom na názor odvolacieho súdu o fonde pracovného času je nemožné vychádzať z výplatných pások. Žalobca v otázke „neutrálne dni“ okrem toho, že neutralizuje aj dni mimo tých, ktoré sám označil (DOV / PN / PNK / OČR / VSZ), tak ich aj matematicky nesprávne prepočítava, kedy za 1 deň považuje 0,42 týždňa. Predmetný prístup je nesprávny, nakoľko [ako to vyplýva priamo z článku 6 písm. b) smernice], tak týždeň predstavuje 7 po sebe nasledujúcich dní, teda 1 deň v týždni môže predstavovať 0,14 týždňa (nie 0,42). Žalobca si do svojich prepočtov započítaval ako pracovný čas aj čas náhradného voľna (NV), ako aj čas voľna za prácu vo sviatok (VS), čo je jednoznačne v rozpore s kritériami pracovného času stanovenými smernicou 2003/88/ES, ako aj judikatúrou Súdneho dvora EÚ. Žalobca v rozpore s matematickou logikou prepočítaval 1 neutrálny deň ako 0,42 týždňa, čo nie je matematicky možné (1 deň predstavuje 0,143 týždňa [1 / 7]). Zatiaľ čo pri neutrálnych dňoch 1 deň predstavuje 0,42 týždňa (podľa názoru žalobcu), tak v celkovom počte týždňov už 1 týždeň predstavuje 7 dní. Podľa jeho logiky, by tak 30 dňový mesiac mal predstavovať 12,6 týždňa. Nemožno v tomto konaní náhodne zamieňať podmienky a spôsoby týkajúce sa pracovného času, keďže sa nejedná o pracovnoprávny spor. Preto žalobca nemôže náhodne určovať, čo je a čo nie je pracovným časom, rovnako nemôže počítať rozsah 1 týždňa raz klasicky (7 dní) a raz podľa pracovnoprávnych prepočtov tak, ako to žalobcovi vyhovuje. Uvedené zdôraznil aj odvolací súd;
13.6 žalovaný žiada „odvolací“ súd, aby na argumentáciu žalobcu týkajúcu sa dôvodovej správy k zákonu č. 179/2025 Z. z., ktorým sa novelizoval zákon č. 315/2001 Z. z. neprihliadol, nakoľko uvádzaná novela sa nevzťahuje na žalované obdobie; predmetom posudzovaného konania je žalované obdobie od apríla 2021 do februára 2024;
13.7 vo vzťahu k výške uplatnenej náhrady zdôraznil, že samotná podstata relutárnej náhrady spočíva v ochrane najvyšších spoločenských hodnôt a to života, zdravia a rodinných väzieb. Uvedené hodnoty sa nachádzajú na samotnom vrchole hierarchie, ktoré má právny poriadok a súdne autority chrániť; nemožno preto pripustiť, aby sa pracovný diskomfort či skutočnosť, že príslušník HaZZ musel o niekoľko hodín dlhšie zotrvať na pracovisku, ocitli na rovnakej úrovni alebo dokonca boli odškodňované porovnateľnými sumami ako smrť blízkeho človeka. Pokiaľ by príslušné súdy priznávali za tzv. „spánok v práci“ náhradu v neprimeranej výške (žalobcom uplatnených 5 808,18 Eur), zatiaľ čo rodičom či deťom pozostalých obetí dopravných nehôd sú pravidelne priznávané sumy 2 000 až 10 000 Eur, vytvoril by sa tým nebezpečný precedens, ktorý by znevážil samotný význam ochrany ľudského života. Hodnota ľudského života musí byť vždy nadradená akejkoľvek nepohode pri výkone povolania, inak by sme pripustili stav ad absurdum, v ktorom sa strata dieťaťa či rodiča finančne ocení na rovnakej úrovni ako tzv. „prerušený spánok“ príslušníka HaZZ. Uvedený prístup by nielenže popieral elementárnu hierarchiu hodnôt, ale zároveň by nebezpečne posunul rozhodovaciu prax smerom k devalvácii základných práv a princípov, ktoré má súdna moc chrániť. Uplatnený nárok vo výške 5 808,18 Eur je neprimeraný a

v maximálnom rozpore s výškou náhrad ujmy obetiam násilných trestných činov, pričom vyslovene predstavuje iba doplatok finančného rozdielu medzi určenou a nariadenou služobnou pohotovosť a vôbec nezohľadňuje predmet tohto sporu (teda či a ak áno, tak o koľko došlo k prekročeniu maximálneho priemerného pracovného času).
13.8 v ostatnom texte podania žalovaný poukázal na viaceré rozhodnutia súdov SR.

14. Súd prvej inštancie vec opätovne prejednal na pojednávaní dňa 19.11.2025, na ktorom :
14.1 žalobca poprel tvrdenie žalovaného, že si mal započítavať ako pracovný čas aj čas náhradného voľna a čas voľna za sviatok - žalobca si tieto údaje nezapočítal, vychádzal z výplatných pások, a to z údajov pod skratkou „Odp.h“, čo už samo o sebe znamená, že ide odpracované hodiny; je povinnosťou žalovaného viesť riadne výkaz pracovných, alebo odpracovaných služobných hodín; žalobca vychádza z výplatných pások, ktoré sú jediným relevantným dôkazom v tomto konaní; pokiaľ ide o neutralizáciu, dôvod na neutralizáciu je nielen v prípade 4-týždňovej riadnej dovolenky, ale aj v prípade dodatkovej dovolenky (ďalších 2 týždňov), pričom aj žalovaný pri neutralizácii postupuje tak, že neutralizuje aj hodiny PN, alebo covidovej PN a preto nie je dôvod na odlišný postup;
14.2 žalovaný s tvrdením žalobcu o neutralizácii nesúhlasil - mal za to, že neutralizovať možno iba riadnu ročnú dovolenku, a nie aj ďalšie typy voľna, ktoré sú poskytované príslušníkom hasičského záchranného zboru, či už na základe Zákona o HaZZ, alebo na základe Kolektívnej zmluvy, ako istá forma benefitu; čo sa týka PN, žalobca nesprávne tvrdí, že neutralizovať nemožno ostatné dni neprítomnosti týkajúce sa napríklad návštevy lekára alebo podobne; tieto dni majú svoju povahu práceneschopnosti a preto žalovaný postupoval správne, ak tieto dni rovnako neutralizoval; na otázku súdu, ktoré konkrétne dni PN, kovidových PN resp. OČR mali byť vo výpočtoch žalobcu neutralizované a ktoré neboli žalobcom neutralizované, poukázal na svoje podanie zo dňa 17.09.2025 (v ňom sa však predmetná konkretizácia nenachádza- pozn. súdu) a ku konkrétnemu počtu hodín, ktoré podľa žalovaného mali byť žalobcom nesprávne neutralizované, sa žalovaný nevedel vyjadriť;
14.3 žalobca poprel tvrdenie žalovaného o tom, že žalobca neneutralizoval niektoré dni - poukázal, že v mesiaci február r. 2022, kde bolo vykázaných 7 dní covidovej PN-ky, tieto dni boli zohľadnené aj v jeho prepočte, konkrétne boli zohľadnené 2 služobné dni, ktoré pripadli na túto PN-ku; rovnako tak postupoval aj v iných mesiacoch - PN v rozsahu 5 dní bol v mesiaci júl 2021, pričom v tomto smere boli započítané 2 služobné dni PN-ky, zároveň čerpal dovolenku, aj tieto dni boli zohľadnené ako neutrálne dni; rovnako tak v prípade mesiacov október 2022, prípadne november 2022, kde bol žalobca dlhodobejšie PN; v rámci tejto PN sa mu zohľadnilo 9 služobných dní, ktoré pripadli na jeho služobné dni v prípade rozvrhovania; v tomto smere teda žalobca postupoval tak, ako uviedol vo vyjadrení zo dňa 08.08.2025; v prípade PN-ky alebo dovolenky započítaval iba služobné dni; v prípade dovolenky vychádzal z údajov, ktoré sú na výplatnej páske, v časti dovolenka čerpaná aktívne t. z. toľko dní dovolenky, koľko bolo vykázaných ako čerpané dovolenky, žalobca zohľadnil v rámci svojho výpočtu; v prípade odpočtu kalendárnych dní nie je možné odpočítavať kalendárne dni v prípade pracovníka s rovnomerne rozvrhnutým služobným časom a nerovnomerne rozvrhnutým služobným časom - v prípade týždenného služobného času, ktorým je 40 hodín týždenne, sa u pracovníka s rovnomerne rozvrhnutým služobným časom v prípade jedného kalendárneho dňa odpočíta z jeho fondu pracovného času v prípade čerpania dovolenky, alebo PN-ky len 8 hodín, avšak v prípade príslušníka s nerovnomerne rozvrhnutým služobným časom sa odpočíta dokonca 16 hodín t. z., že uvedené odpočítavanie podľa kalendárnych dní nie je spravodlivé a nezohľadňuje nerovnomerné rozvrhnutie služobného času a práve z toho dôvodu žalobca pristúpili k pomernému znižovaniu týždňov, čiže zisťoval, aká časť zmeny pripadá na ten konkrétny týždeň, pričom tento pomer je zistený v rozsahu 0,42; tento koeficient používal v prípade dovolenky, aj PN-ky a to práve z toho titulu, že aj samotná kolektívna zmluva v prípade dovolenky priznáva v prípade 16-hodinovej služby nárok na 6 týždňov dovolenky, ktorým zodpovedá 14 zmien, čiže v pomere 6:14 predstavuje tento koeficient 0,42. Rovnako tak v prípade kalendárneho roka, ak má kalendárny rok 52,14 týždňa zodpovedá tomu určitý počet zmien; ak dáme do pomeru tento počet zmien a príslušných týždňov kalendárneho roka, dostaneme rovnaký koeficient. Vzhľadom na uvedené žalobca vychádzal z tohto pomeru, čomu zodpovedá aj ustanovenie § 93 ods.4 Zákona o HaZZ;
14.4 žalobca ďalej uviedol, že :
14.4.1 potom, ako mu doručené zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu, opätovne prepočítal priemerný týždenný služobný čas žalobcu, a to s rozdelením na 6-mesačné referenčné obdobia, pričom pri výpočte vychádzal len z tých časových období, ktoré podľa odvolacieho súdu (senátov 17Co, 13Co, 14Co, alebo 15Co) a zároveň aj podľa samotného žalovaného majú byť považované za služobný čas - ide o výkon služby, nariadenú pohotovosť, určenú pohotovosť, nadčasy, výcviky, kurzy, školenia a rekondičné pobyty a aj z takto nanovo prepočítavaného pracovného času je zrejmé, že maximálny 48 hodinový priemerný

týždenný služobný čas žalobcu, obmedzený článkom 6, písm. b) Smernice, bol prekročený v každom jednom 6-mesačnom referenčnom období; je nepochybné, že bol ešte zásadnejšie prekračovaný aj vnútroštátne stanovený týždenný služobný čas žalobcu, ktorý je v zmysle § 85 ods.2 Zákona o HaZZ 40-hodinový, a v zmysle jednotlivých kolektívnych zmlúv platných v žalovanom období dokonca len 37,5-hodinový;
14.4.2 pokiaľ žalovaný sám predložil určitý výpočet (ktorý žalobca namieta), žalovaný nezohľadnil viac ako 148 hodín, a aj napriek tomu vyšlo samotnému žalovanému prekročenie 48-hodinového služobného maximálneho času v 4 zo 6 referenčných období a v prípade tých 2 referenčných období, kde žalovaný vykázal nižší priemerný týždenný pracovný čas, bol žalobca PN, čo nemôže byť započítané na škodu samotného žalobcu (v prípade, ak by bol bežný chod zachovaný a nedošlo by k čerpaniu PN, alebo dovolenky, tak by tento čas, ktorý žalobca odslúžil na pracovisku, tak či tak prekročil 48 hodinový týždenný služobný čas);
14.4.3 už samotné rozvrhnutie služobného času hasičov, ktoré je stanovené tak, že každý druhý resp. každý tretí deň odslúžia 24 hodín, čo do týždňa predstavuje 48 resp. 72 hodín týždenne, znamená prekročenie maximálneho 48 hodinového služobného času stanoveného samotnou Smernicou;
14.4.4 v konaní bolo preukázané nielen samotné prekročenie maximálnych limitov pracovného času, ale zároveň aj ďalšie následky tohto protiprávneho stavu, a teda zásahy do súkromného, rodinného života žalobcu, pričom v tomto smere v plnom rozsahu poukazuje na výsluch žalobcu a na všetky skutočnosti, ktoré žalobca počas tohto výsluchu prezentoval a s poukazom na rozsudok Súdneho dvora, C/243/09 zo dňa 14.10.2010, vo veci Günter Fuß, už len samotná strata času odpočinku sama o sebe, bez ďalšieho, zakladá nárok na náhradu škody porušením článku 6, písm. b) Smernice, a to bez toho, aby k tomuto následku musel pristúpiť aj akýkoľvek ďalší prípadný následok na osobnostných právach žalobcu; tento právny záver Súdny dvor potvrdil aj v recentnom rozhodnutí C/367/23 zo dňa 20.06.2024 vo veci EA proti Artemis Security S.A. v bode 38.;
14.4.5 všetky rozhodujúce skutkové tvrdenia o dĺžke priemerného týždenného pracovného času žalobcu neboli zo strany žalovaného účinne popreté, a preto ich je potrebné považovať za preukázané v zmysle 151 ods.1 a ods. 2 CSP, nakoľko je nepochybné a nesporné, že počas žalovaného obdobia nebola žalobcovi započítaná služobná pohotovosť, ktorá bola určenou v rozsahu 1991,89 hodín a zároveň služobná pohotovosť, ktorá bola nariadenou v rozsahu 143,08 hodín - spolu všetkých pohotovostí v rozsahu 2134,97 hodín;
14.4.6 čo sa týka výšky žalovaného nároku, túto považuje za primeranú vzhľadom na všetky skutkové a právne okolností, za ktorých žalovaná škoda vo forme nemajetkovej ujmy vznikla; celkový počet hodín, ktorý žalobca strávil na pracovisku a neboli mu započítané do služobného času, pričom zároveň došlo aj k prekročeniu priemerného týždenného služobného času, nie je možné kompenzovať inak ako len určitým finančným zadosťučinením. V tomto smere tiež poukazuje na dĺžku žalovaného protiprávneho stavu, zásahy do jeho základných práv, garantovaných článkami 19, 36 a 40 Ústavy SR, a to na právo na ochranu súkromia a rodinného života, právo na spravodlivé a uspokojujúce pracovné podmienky, ako aj právo na ochranu zdravia, ako aj na následky protiprávneho stavu na jeho osobnom resp. rodinnom živote tak, ako o nich vypovedal;
14.4.7 ani senát 14Co odvolacieho súdu vo svojom zrušujúcom uznesení neuviedol, že by takýto prepočet resp. uplatnenie nemohlo byť v rámci konania posúdené ako primerané; pri samotnej výške náhrady nemajetkovej ujmy je potrebné preukázať primeranosť tejto nemajetkovej ujmy, pričom tento žalobcom uvedený spôsob je len akousi pomôckou súdu vo vzťahu k základnému kritériu pre určenie výšky, a teda aj jej primeranosti. Žalobca si takto nežiada viac ako 166 Eur za mesiac, resp. necelých 6 Eur za 1 deň, s ohľadom na celé žalované obdobie, ktoré trvalo 35 mesiacov. Žalovaná suma je tak vo vzťahu ku všetkým okolnostiam primeraná, aj s ohľadom na fyzickú a aj na psychickú náročnosť jeho povolania. Rovnako tak je aj v súlade s aktuálnou rozhodovacou praxou jednotlivých senátov odvolacieho súdu, aj vo vzťahu k výške priznávanej v iných obdobných veciach kolegov hasičov, nakoľko žalovaná suma ani nedosahuje výšku 6 000 Eur, ktorá je v priemere priznávaná v iných konaniach, pričom v rámci aj iných konaní boli priznávané dokonca oveľa vyššie sumy - aktuálne ide už 107 rozhodnutí súdov, ktoré takýto spôsob uplatnenia, ale aj samotnú výšku považovali za plne primeranú,;
14.5 žalovaný zotrval na správnosti prepočtov, ktoré predložil v konaní, pričom nepoprel, že v niektorých referenčných obdobiach došlo k prekročeniu maximálneho 48 hodinového pracovného času stanoveného Smernicou; tento rozsah však nespôsobuje zásah do osobnostného života v zmysle § 11 Občianskeho zákonníka, pričom žalovaný zdôrazňuje, že žalobca sám vymedzil svoj nárok ako „nárok na nemajetkovú ujmu“; Občiansky zákonník striktne rozlišuje medzi nemajetkovou ujmou a náhradou škody, pričom žalobca nesie zodpovednosť za to, akým spôsobom si uplatňuje tento nárok; čo sa týka

výsluchu žalobcu, žalovaný má za to, že tieto jeho tvrdenia ostali výlučne tvrdeniami, pričom žalobca nijakým spôsobom nepreukázal zásah do svojho osobného a súkromného života;
14.6 obidve strany sporu zhodne uviedli, že je medzi nimi nesporné, že na dovolenku, aj na práceneschopnosť, bolo v roku 2021 započítavaných 17 hodín a od roku 2022 bolo započítavaných 16 hodín; v prípade školenia sa započítaval buď reálny čas, alebo - pokiaľ tam bolo uvedené v dokladoch len školenie - započítalo sa 7,5 hodiny;
14.7 žalovaný nevedel konkrétne odpovedať na otázku súdu prvej inštancie - za aké obdobie, kedy a koľko si mal žalobca podľa žalovaného nesprávne započítavať ako pracovný čas aj čas náhradného voľna pod skratkou „NV“ a čas voľného sviatku pod skratkou „VS“;
14.8 súd prvej inštancie opätovne pristúpil k vysloveniu predbežného právneho posúdenia a doplnil dokazovanie o listinné dôkazy : Výpočet priemerného služobného času za obdobie apríl 2021 až marec 2024 (č. l. 508); výplatná páska žalobcu za marec 2024 (č.l. 509) a Plán služieb za marec 2024 (č. l. 510); ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania strany sporu nemali.

15. Po opätovnom prejednaní veci, po doplnení dokazovania a po právnom zhodnotení veci, dospel súd prvej inštancie opätovne k záveru, že žaloba je dôvodná v celom rozsahu;
15.1 vo vzťahu k žalobcom predloženému novému prepočtu priemerného času v 6-mesačných referenčných obdobiach (č.l. 500 p.v.-501 p.v.) súd prvej inštancie konštatuje, že žalovaný tento spôsob výpočtu a údaje v ňom uvedené namietal v zásade len všeobecným spôsobom (č.l. 523 p.v.), keď uviedol, že žalobca mal nesprávne započítať ako pracovný čas aj čas náhradného voľna (NV) a čas voľna za prácu vo sviatok (VS) – o ktoré konkrétne dni, v akom období a v akom konkrétnom (nesprávnom) rozsahu sa malo jednať však neuviedol, a to ani v písomnom podaní zo dňa 17.09.2025 a ani na pojednávaní dňa 19.11.2025, napriek tomu, že na to bol súdom vyzvaný; súd prvej inštancie mal z tohto dôvodu procesnú obranu žalovaného v tomto smere za nedostatočnú a k účinnému popretiu predmetného tvrdenia žalobcu zo strany žalovaného nedošlo; naopak, žalobca (okrem toho, že poprel tvrdenia žalovaného o nesprávnej neutralizácii a o nesprávnom započítavaní odpracovaných hodín), uviedol konkrétnym spôsobom (či už v písomnom podaní zo dňa 08.08.2025, alebo aj na pojednávaní), ako dospel k výpočtom, pričom vychádzal len z reálne odpracovaných hodín (evidovaných na výplatných páskach ako položkách Odp.h.“) a uviedol, ktoré konkrétne dni a ako ich neutralizoval; samotný žalovaný pritom nepoprel, že v niektorých referenčných obdobiach skutočne došlo k prekročeniu maximálneho týždenného pracovného času;
15.2 vo vzťahu k prepočtu žalovaného (č.l. 203) súd prvej inštancie uvádza, že tento je zjavne nesprávny, keďže žalovaný do celkovej sumy odpracovaných hodín nezahrnul všetky žalobcom odpracované (odslúžené) hodiny – napr. už z prvého riadku – mesiac apríl r. 2021 vyplýva, že žalobca odpracoval 153 hodín + 49 hodín nočnej pohotovosti, čo spolu predstavuje 202 hodín, avšak žalovaný vo výpočtoch uvádza len sumu 192 odslúžených hodín;
15.3 súd prvej inštancie, viazaný pokynom odvolacieho súdu, prepočítal jednotlivé 6-mesačné (pružné) referenčné obdobia, tak ako ich vymedzil žalobca (a nenamietal voči tomu ani žalovaný), pričom vychádzal z údajov odpracovaných hodín a hodín pohotovosti na výplatných páskach (č.l. 25-45), ako aj z údajov o počte dní resp. hodín školení, dovoleniek, OČR a PN, tak ako ich uviedol žalobca resp. tak ako vyplývajú z plánov služieb, a ktoré skutočnosti žalovaný účinne nepoprel (v tejto súvislosti súd prvej inštancie konštatuje, že niet žiadneho dôvodu, prečo by sa na účely neutralizácie mali počítať žalobcovi len dni dovolenky v rámci základnej 4- týždňovej dovolenky a nie aj dni dovolenky v rámci ďalších 2 týždňov, ktoré mu žalovaný poskytol, keďže aj tieto dni sú v zmysle čl. 16 písm. b) veta druhá Smernice „dobami“ platenej ročnej dovolenky, ktoré sa nezahŕňajú alebo sú pri výpočte priemeru neutrálne), pričom súd:
15.3.1 vypočítal, koľko týždňov pripadá na ten-ktorý mesiac v tom-ktorom roku, v tom-ktorom referenčnom období a tiež celkový počet týždňov v danom referenčnom období - napr. v mesiaci apríl roku 2021 to bolo 4,28571429 týždňa a spolu v prvom referenčnom období to bolo 26,14285714 týždňa (druhý stĺpec tabuliek uvedených nižšie);
15.3.2 následne vypočítal maximálny možný počet hodín za daný mesiac, ktorý žalobca mohol odpracovať (pri limite 48 hodín týždenne) a to pred neutralizáciou, t.zn. bez zohľadnenia reálneho počtu hodín dovolenky, PN, PNK, OČR, VSZ (tretí stĺpec) - napr. v mesiaci apríl roku 2021 ako súčin 4,28571429 x 48 = 205,7142857 hodín, a tiež celkový maximálny počet hodín pred neutralizáciou, ktorý žalobca v danom referenčnom období mohol odpracovať pri limite 48 hodín týždenne (tretí stĺpec dole) - napr. za prvé referenčné obdobie spolu 1254,857143 hodín (tretí stĺpec dole);
15.3.3 následne sčítal žalobcove (a) hodiny služobnej činnosti (štvrtý stĺpec) + (b) hodiny služobnej pohotovosti (piaty stĺpec) + (c) hodiny školení, výcvikov/ kurzov a prác nadčas (šiesty stĺpec) + (d)

hodiny rekondičných pobytov (siedmy stĺpec) a (e) akcií (ôsmy stĺpec) a výsledná suma (deviaty stĺpec) predstavovala (1.) reálny počet žalobcom opracovaných (odslúžených) hodín v danom mesiaci (napr. v mesiaci apríl roku 2021 žalobca odpracoval reálne 202 hodín) a (2.) tiež (deviaty stĺpec dole) celkový reálny počet žalobcom opracovaných (odslúžených) hodín v danom referenčnom období (napr. v prvom referenčnom období žalobca reálne odslúžil 1290,90 hodín)
15.3.4 prepočtom (1 deň dovolenky, resp. PN, resp. OČR = 17 hodín) v roku 2021 a od roku 2022 prepočtom (1 deň dovolenky, resp. PN, resp. OČR = 16 hodín) súd zistil počet hodín potrebných na neutralizáciu v danom mesiaci (desiaty stĺpec) - napr. v mesiaci apríl roku 2021 to bolo celkom 0 hodín na neutralizáciu a tiež celkový počet hodín potrebných na neutralizáciu v danom referenčnom období (desiaty stĺpec dole) – napr. v prvom referenčnom období bol celkový počet 85 hodín potrebných na neutralizáciu;
15.3.5 následne súd vypočítal maximálny možný počet hodín za daný mesiac, ktorý žalobca mohol odpracovať po neutralizácii (jedenásty stĺpec) a to ako rozdiel : (sumy maximálneho možného počtu hodín za daný mesiac pred neutralizáciou mínus sumy neutralizovaných hodín); – napr. v mesiaci apríl roku 2021 to bolo 205,7142857 hodín (205,7142857 – 0); taktiež súd vypočítal maximálny možný počet hodín za dané referenčné obdobie, ktorý žalobca mohol odpracovať po neutralizácii (jedenásty stĺpec dole) - napr. v prvom referenčnom období mohol žalobca po zohľadnení neutralizácie odpracovať 1169,857143 hodín;
15.3.6 následne od sumy reálne odpracovaných hodín v každom referenčnom období (deviaty stĺpec dole) odpočítal sumu maximálneho možného počtu hodín v danom referenčnom období po neutralizácii (jedenásty stĺpec dole) - napr. v prvom referenčnom období (apríl r. 2021 až september r. 2021) od sumy 1290,90 hodín odpočítal sumu 1169,857143 hodín; v prípade kladného výsledku (+ hodnoty) v dvanástom stĺpci potom dospel súd k záveru o prekročení maximálneho týždenného pracovného času v danom referenčnom období – napr. v prvom referenčnom období došlo k prekročeniu o 121,0428571 hodín;
15.4 uvedenými vlastnými prepočtami (tak ako vyplýva z tabuliek nižšie) súd prvej inštancie zistil, že v každom jednom zo šiestich referenčných obdobiach došlo k prekročeniu maximálneho 48-hodinového týždenného pracovného času, konkrétne :

15.4.1 v prvom referenčnom období apríl r. 2021 až september r. 2021 došlo k prekročeniu o 121,0428571 hodín (pri počte 26,1428571 týždňov daného referenčného obdobia vychádza priemerná hodnota prekročenia na každý týždeň + 4,63005464 hodiny):
mesiac/
rok
počet
týždňov
max. možný
počet hodín za
daný mesiac
-pred neutraliz.
hodiny
služobnej
činnosti
hodiny
služobnej
pohot.
hodiny školenia/
výcvikov/
kurzov/
prác
nadčas
hodiny
- rek.
pobyt
akcie
spolu reálne odrobené
hodiny
spolu

hodiny
na neutral.
max. možný
počet hodín
za daný mesiac
- po neutralizácii
prekročené
hodiny
(+ hodnota)
apr.21
4,285714286
205,7142857
153
49
0
0
0
202
0
205,7142857

máj.21
4,428571429
212,5714286
155,25
63
0
0
0
218,25
0
212,5714286

jún.21
4,285714286
205,7142857
165,27
90,88
0
0
0
256,15
0
205,7142857

júl.21
4,428571429
212,5714286
85
42
0
0
0
127
85
127,5714286

aug.21

4,428571429
212,5714286
155,68
84,32
0
0
0
240
0
212,5714286

sep.21
4,285714286
205,7142857
191
49
7,5
0
0
247,5
0
205,7142857

spolu
26,14285714
1254,857143
905,2
378,2
7,5
0
0
1290,9
85
1169,857143
121,0428571

priemerné prekr.
na týždeň
4,630054645

15.4.2 v druhom referenčnom období október r. 2021 až marec r. 2022 došlo k prekročeniu o 42,65 hodín (pri počte 26 týždňov daného referenčného obdobia vychádza priemerná hodnota prekročenia na každý týždeň + 1,64038462 hodiny):

mesiac/
rok
počet
týždňov
max. možný

počet hodín za daný mesiac -pred neutraliz.
hodiny služobnej činnosti
hodiny služobnej pohot.
hodiny školenia/ výcvikov/ kurzov/
prác nadčas
hodiny - rek.
pobyt akcie spolu
reálne odrobené hodiny spolu
hodiny na neutral.
max. možný počet hodín za daný mesiac - po neutralizácii
prekročené hodiny (+ hodnota)
okt.21
4,428571429
212,571429
157,17
74,88
0
0
0
232,05
0
212,571429

nov.21
4,285714286
205,714286
132,87
41,53
0
0
0
174,4
17
188,714286

dec.21
4,428571429

212,571429
138,7
56
0
0
0
194,7
8,5
204,071429

jan.22
4,428571429
212,571429
105,78
46,22
0
0
0
152
56
156,571429

feb.22
4
192
128
80
0
0
0
208
32
160

mar.22
4,428571429
212,571429
116,13
51,87
0
0
0
168
48
164,571429

spolu
26,00
1248,00
778,65
350,5
0
0
0
1129,15
161,5
1086,5
42,65

priemerné prekr.
na týždeň
1,64038462

15.4.3 v treťom referenčnom období apríl r. 2022 až september r. 2022 došlo k prekročeniu o 138,54 hodín (pri počte 26,1428571 týždňov daného referenčného obdobia vychádza priemerná hodnota prekročenia na každý týždeň + 5,299453522 hodiny):

mesiac/
rok
počet
týždňov
max. možný
počet hodín za
daný mesiac
-pred neutraliz.
hodiny
služobnej
činnosti
hodiny
služobnej
pohot.
hodiny školenia/
výcvikov/
kurzov/
prác
nadčas
hodiny
- rek.
pobyt
akcie
spolu
reálne odrobené
hodiny
spolu
hodiny
na
neutral.
max. možný
počet hodín
za daný mesiac
- po neutralizácii
prekročené
hodiny
(+ hodnota)
apr.22
4,285714286

205,7142857
143,4
55,6
0
0
0
199
32
173,7142857

máj.22
4,428571429
212,5714286
139,25
56
0
0
0
195,25
16
196,5714286

jún.22
4,285714286
205,7142857
129,17
63,33
0
0
0
192,5
32
173,7142857

júl.22
4,428571429
212,5714286
152,67
66,49
0
0
0
219,16
32
180,5714286

aug.22
4,428571429
212,5714286
176
88
0
0
0
264
0
212,5714286

sep.22
4,2857143
205,7142857
116,68
46,81
0
0
0
163,49
48
157,7142857

spolu
26,14285714
1254,86
857,17
376,23
0
0
0
1233,40
160
1094,86
138,54

priemerné prekr.
na týždeň
5,299453552

15.4.4 vo štvrtom referenčnom období október r. 2022 až marec r. 2023 došlo k prekročeniu o 28,72 hodín (pri počte 26 týždňov daného referenčného obdobia vychádza priemerná hodnota prekročenia na každý týždeň + 1,104615385 hodiny):

mesiac/
rok
počet
týždňov
max. možný
počet hodín za
daný mesiac
-pred neutraliz.
hodiny
služobnej
činnosti
hodiny
služobnej

pohot.
hodiny školenia/
výcvikov/
kurzov/
prác
nadčas
hodiny
- rek.
pobyt
akcie
spolu
reálne
odrobené
hodiny
spolu
hodiny
na
neutral.
max. možný
počet hodín
za daný mesiac
- po neutralizácii
prekročené
hodiny
(+ hodnota)
okt.22
4,428571429
212,5714286
80
32
0
0
0
112
80
132,5714286

nov.22
4,285714286
205,7142857
32
16
0
0
0
48
128
77,71428571

dec.22
4,428571429
212,5714286
145,08
60,14
0
0
0
205,22

32
180,5714286

jan.23
4,428571429
212,5714286
96
40
0
0
0
136
64
148,5714286

feb.23
4
192
128
64
7,5
0
0
199,5
32
160

mar.23
4,428571429
212,5714286
166,5
73,5
0
0
0
240
0
212,5714286

spolu
26,00
1248,00
647,58
285,64
7,5
0
0
940,72
336
912,00
28,72

primerné prekr.
na týždeň
1,104615385

15.4.5 v piatom referenčnom období apríl r. 2023 až september r. 2023 došlo k prekročeniu o 119,89 hodín (pri počte 26,1428571 týždňov daného referenčného obdobia vychádza priemerná hodnota prekročenia na každý týždeň + 4,586065574hodiny):

mesiac/
rok
počet
týždňov
max. možný
počet hodín za
daný mesiac
-pred neutraliz.
hodiny
služobnej
činnosti
hodiny
služobnej
pohot.
hodiny školenia/
výcvikov/
kurzov/
prác
nadčas
hodiny
- rek.
pobyt
akcie
spolu
reálne odrobené
hodiny
spolu
hodiny
na
neutral.
max. možný
počet hodín
za daný mesiac
- po neutralizácii
prekročené
hodiny
(+ hodnota)
apr.23
4,285714286
205,7142857
102
48
0
0
0
150

48
157,7142857

máj.23
4,428571429
212,5714286
168
64
0
0
0
232
0
212,5714286

jún.23
4,285714286
205,7142857
82,42
31,58
67,5
0
0
181,5
0
205,7142857

júl.23
4,428571429
212,5714286
128
64
0
0
0
192
48
164,5714286

aug.23
4,428571429
212,5714286
184
80
0
0
0
264
0
212,5714286

sep.23
4,2857143
205,7142857
177,6
81,65
0
0

0
259,25
0
205,7142857

spolu
26,14285714
1254,86
842,02
369,23
67,5
0
0
1278,75
96
1158,86
119,89

priemerné prekr.
na týždeň
4,586065574

15.4.6 v šiestom referenčnom období október r. 2023 až marec r. 2024 (žalované obdobie končí mesiacom február r. 2024 – pozn. súdu) došlo k prekročeniu o 126,312857 hodín (pri počte 26,14 týždňov daného referenčného obdobia vychádza priemerná hodnota prekročenia na každý týždeň + 4,83163944 hodiny):

mesiac/
rok
počet
týždňov
max. možný
počet hodín za
daný mesiac
-pred neutraliz.
hodiny
služobnej
činnosti
hodiny
služobnej
pohot.
hodiny školenia/
výcvikov/
kurzov/
prác
nadčas
hodiny
- rek.

pobyt
akcie
spolu
reálne odrobené
hodiny
spolu
hodiny
na
neutral.
max. možný
počet hodín
za daný mesiac
- po neutralizácii
prekročené
hodiny
(+ hodnota)
okt.23
4,428571429
212,5714286
144
72
7,5
0
0
223,5
16
196,5714286

nov.23
4,285714286
205,7142857
128
64
9,5
0
0
201,5
16
189,7142857

dec.23
4,428571429
212,5714286
130,75
64
0
0
0
194,75
32
180,5714286

jan.24
4,428571429
212,5714286
144,42
71,58
0

0
0
216
16
196,5714286

feb.24
4,142857143
198,8571429
144
72
0
0
0
216
16
182,8571429

mar.24
4,428571429
212,5714286
129,92
64
7,5
0
0
201,42
32
180,5714286

spolu
26,14
1254,86
821,09
407,58
24,5
0
0
1253,17
128
1126,86
126,312857

priemerné prekr.
na týždeň
4,831639344

16. Vzhľadom na skutočnosti vyššie uvedené, súd prvej inštancie sumarizuje nasledovne:

16.1 žalovaný nepoprel, že v niektorých (6- mesačných) referenčných obdobiach došlo u žalobcu k prekročeniu maximálneho 48-hod. týždenného pracovného času (podľa tvrdenia žalobcu, ktoré žalovaný nepoprel, v samotných prepočtoch žalovaného ide o 4 zo 6 referenčných období);
16.2 prepočty žalovaného (č.l. 203) súd prvej inštancie nepovažoval za korektné – naopak, potvrdzujú záver, že služobná pohotovosť hasiča sa nezapočítava do služobného času hasiča; prepočty žalovaného žalobca namietol konkrétnym spôsobom - v písomnom podaní zo dňa 03.10.2024 a uviedol, ktoré hodiny mu žalovaný do ním predloženej tabuľky zo dňa 26.07.2024 (označenej ako „Výpočet priemerného týždenného služobného času v sledovaných referenčných obdobiach“) nezapočítal;
16.3 podľa tvrdení a prepočtov žalobcu, ktoré žalovaný účinne nepoprel, došlo k prekročeniu maximálneho 48-hod. týždenného pracovného času v každom jednom zo šiestich referenčných období;
16.4 k prekročeniu maximálneho 48-hod. týždenného pracovného času v každom jednom zo šiestich referenčných období v žalovanom období (apríl 2021 – február 2024) došlo aj podľa vlastných prepočtov súdu prvej inštancie;
16.5 s poukazom na už skôr uvedené vlastné závery ako aj na závery odvolacieho súdu (body 8. a 9. odôvodnenia tohto rozsudku) súd prvej inštancie konštatuje, že :
16.5.1 žalobca je v spore aktívne vecne legitimovaný; v zmysle judikatúry Súdneho dvora EÚ má jednotlivec nárok na náhradu škody od členského štátu, ktorý nedodržiava právne predpisy EÚ (rozhodnutie v spoločnej veci C-60/90 a C-9/90 Francovich); podľa judikatúry Súdneho dvora EÚ, v prípade každého porušenia práva EÚ členským štátom, a to bez ohľadu na to, ktorý verejný orgán sa tohto porušenia dopustil, má členský štát povinnosť škodu vzniknutú jednotlivcovi porušením práva EÚ zo strany členského štátu, nahradiť;
16.5.2 Slovenská republika je v danej veci pasívne vecne legitimovaným subjektom, za ktorý koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky ako ústredný štátny orgán, do pôsobnosti ktorého patrí hasičský a záchranný zbor, ktorého príslušníkom bol žalobca v posudzovanom období; Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky je zároveň štátnym orgánom, do kompetencie ktorého spadá právna úprava zriadenia, postavenia organizácie a riadenia hasičského a záchranného zboru, úprava štátnej služby a právnych vzťahov, ktoré súvisia so vznikom, zmenami a so skončením štátnej služby príslušníkov hasičského a záchranného zboru a je tiež kompetenčne zodpovedné za riadnu transpozíciu smerníc EÚ do slovenského právneho poriadku;
16.5.3 nakoľko v Slovenskej republike neexistuje žiadny orgán oprávnený prejednávať a rozhodovať o práve žalobcu na náhradu škody voči štátu pre porušenie práva EÚ, je zrejmé, že takáto vec patrí do právomoci súdov Slovenskej republiky; v prostredí Slovenskej republiky, je to práve všeobecný súd, kto má právomoc prejednať a rozhodnúť daný spor.
16.5.4 v zmysle § 19 písm. b) CSP, ktorý upravuje osobitnú miestnu príslušnosť, je popri všeobecnom súde žalovaného na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody. Zo skutkových tvrdení žalobcu
ako aj z vykonaného dokazovania vyplýva, že k zásahu do jeho práv došlo v súvislosti s výkonom štátnej služby v mieste výkonu štátnej služby, a teda v územnom obvode Okresného súdu Zvolen, vzhľadom na čo súd vyhodnotil námietku miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Zvolen ako nedôvodnú a konštatoval, že na prejednanie a rozhodnutie veci je miestne príslušným;
16.5.5 žalobca preukázal danosť nároku náhrady škody vo forme nemajetkovej ujmy, spôsobenej mu prekročením maximálneho limitu týždenného pracovného času, stanoveného článkom 6 písm. b) Smernice, v žalovanom období od apríla 2021 do februára 2024 (vrátane), v dôsledku nesprávnej implementácie Smernice do Zákona o HaZZ. Slovenská republika ako členský štát Európskej únie v súlade s potrebou chrániť bezpečnosť a zdravie pracovníkov, v tomto prípade príslušníkov hasičského a záchranného zboru, neprijala v rozhodnom období opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie požiadavky, aby bol služobný čas definovaný v súlade s pojmom pracovný čas podľa článku 2 Smernice pre účely dodržania maximálnej hranici priemerného týždenného pracovného času (čl. 6 písm. b/ Smernice). Služba žalobcu sa nevyznačuje žiadnymi osobitosťami, ktoré by odporovali použitiu právnych noriem Spoločenstva v oblasti ochrany bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov, preto sa na ňu nevzťahuje vylúčenie pôsobnosti, ktoré vyplýva z čl. 2 ods. 2 prvého pododseku Smernice 89/391/EHS, naopak na službu žalobcu sa predmetná smernica použije v plnom rozsahu. Na vec je potrebné nahliadať cez Zákon o HaZZ v znení účinnom do 31. októbra 2024 a cez Zákonník práce v znení účinnom do 29. februára 2024. Článok 6 písm. b) Smernice stanovuje, že priemerný pracovný čas pre každé obdobie siedmich dní vrátane nadčasov neprekročí 48 hodín. Podľa § 85 ods. 1 Zákona o HaZZ v znení účinnom do 31. októbra 2024, služobný čas príslušníka je časový úsek, v ktorom príslušník vykonáva štátnu službu a je k dispozícii služobnému úradu. Podľa § 86 ods. 1 a 2 Zákona o HaZZ v znení účinnom do 31. októbra 2024, služobný čas príslušníkov môže byť rozvrhnutý nerovnomerne. Nerovnomerne rozvrhnutý

služobný čas príslušníkov je rozvrhnutý na obdobie šiestich mesiacov. Pri nerovnomernom rozvrhnutí nesmie byť dĺžka služobného času v jednotlivých služobných dňoch vyššia ako 18 hodín. Celková dĺžka vykonávania štátnej služby a na ňu bezprostredne nadväzujúcej určenej služobnej pohotovosti v mieste vykonávania štátnej služby je najviac 24 hodín v služobnom dni. Podľa § 86 ods. 4 veta prvá Zákona o HaZZ Vykonávanie služobných činností príslušníkov s nerovnomerne rozvrhnutým služobným časom sa rozvrhuje spravidla na obdobie jedného mesiaca. Podľa § 92 ods. 1 Zákona o HaZZ v znení účinnom do 31. októbra 2024, služobný úrad určuje príslušníkovi služobnú pohotovosť v štátnej službe v mieste vykonávania štátnej služby, ktorá bezprostredne nadväzuje na vykonávanie štátnej služby podľa § 86 ods. 2 v rámci rozvrhnutia služobného času. Z citovaných ustanovení Zákona o HaZZ v znení účinnom do 31. októbra 2024 vyplýva, že zákon oddeľuje vykonávanie štátnej služby hasiča v rámci služobného času a vykonávanie štátnej služby hasiča v rámci určenej služobnej pohotovosti, pretože služobná pohotovosť hasiča bezprostredne nadväzuje na služobný čas hasiča. Výsledkom uvedenej úpravy je záver, že hoci v obidvoch prípadoch ide o výkon štátnej služby hasiča, služobná pohotovosť hasiča sa nezapočítava do služobného času hasiča. Podľa článku 2 ods. 1 a 2 Smernice však pracovný čas predstavuje akýkoľvek čas, počas ktorého pracovník pracuje podľa pokynov zamestnávateľa a vykonáva svoju činnosť alebo povinnosti v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a (alebo) praxou a naproti tomu čas odpočinku je akýkoľvek čas, ktorý nie je pracovným časom, z čoho možno vyvodiť, že čas určenej služobnej pohotovosti hasiča má byť súčasťou služobného času, pretože nejde o čas odpočinku. Zákon o HaZZ v znení účinnom do 31. októbra 2024 tak jednoznačne v rozpore so Smernicou zo služobného (pracovného) času hasiča vyčleňuje čas určenej služobnej pohotovosti. Uvedené možno dovodiť aj z ustanovenia § 122 ods. 3 Zákona o HaZZ v znení účinnom do 31. októbra 2024, z ktorého tiež vyplýva rozlíšenie, že ak počas trvania služobnej pohotovosti dôjde k vykonaniu štátnej služby (k výjazdu), až takéto vykonanie je štátnou službou. Smernica pritom neumožňuje, aby členské štáty ponechali v platnosti alebo prijali inú definíciu pojmu „pracovný čas“, ako je definícia uvedená v Smernici. Súdny dvor pritom viackrát rozhodol, že členské štáty nemôžu jednostranne určiť rozsah pôsobnosti článku 6 písm. b) Smernice tak, že uplatnenie tohto nároku pracovníkov na to, aby priemerný týždenný pracovný čas nepresahoval maximálnu hranicu, budú viazať na nejakú podmienku alebo ho určitým spôsobom obmedzia. Z uvedeného potom vyplýva záver, že vnútroštátna právna úprava v rozhodnom obdobní umožňovala (a) žalovanému nezapočítať neaktívnu časť služobnej pohotovosti žalobcu do jeho služobného času (hoci žalobca ako príslušník je v službe a k dispozícii služobnému úradu) a (b) rozvrhnúť žalobcovi služobný čas tak, že tento presiahne maximálnu hranicu stanovenú článkom 6 písm. b) Smernice. Povedané inak, Zákonník práce v znení účinnom do 29. februára 2024 v ust. § 85 ods. 9 uvádza, že priemerný týždenný pracovný čas zamestnancov, vrátane práce nadčas nesmie prekročiť 48 hodín. V § 96 ods. 2 Zákonník práce uvádza, že čas, počas ktorého sa zamestnanec zdržiava na pracovisku a je pripravený na výkon práce, ale prácu nevykonáva, je neaktívna časť pracovnej pohotovosti, ktorá sa považuje za pracovný čas. Oproti tomu z ustanovení § 85 až § 93 Zákona o HaZZ v znení účinnom do 31. októbra 2024 nevyplýva, že by služobná pohotovosť hasičov v mieste výkonu služby bola považovaná za súčasť ich služobného času a práve v tom spočíva rozpor s právom Európskej únie (napr. rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/36/2022 zo dňa 23. marca 2023, sp. zn. 17Co/59/2022 zo dňa 14. decembra 2022); z dôvodu, že žalobca počas výkonu služobnej pohotovosti musí byť k dispozícii zamestnávateľovi na pracovisku, t. j. v mieste výkonu práce, celý čas služobnej pohotovosti je potom potrebné započítať do pracovného času žalobcu, pričom skutočnosť, že za pracovnú pohotovosť je žalobcovi vyplácaná náhrada v zmysle § 122 ods. 1 Zákona o HaZZ, nemá vplyv na porušenie článku 6 písm. b/ Smernice. Z uvedeného preto možno vyvodiť záver, že práva žalobcu sú vzhľadom na znenie čl. 2 a čl. 6 písm. b) Smernice porušované;

16.5.6 Súdny dvor EÚ rozhodol, že poškodení jednotlivci majú právo na náhradu škody v prípade, keď sú splnené tri podmienky, t. j. že cieľom porušenej právnej normy EÚ je priznať jednotlivcom práva, porušenie je dostatočne závažné a medzi týmto porušením a škodou spôsobenou poškodeným jednotlivcom existuje priama príčinná súvislosť (C-429/09, bod 47); pokiaľ ide o prvú podmienku, možno konštatovať, že článok 6 písm. b) Smernice predstavuje v rozsahu, v akom ukladá členským štátom maximálnu hranicu priemerného týždenného pracovného času, ktorá musí byť ako minimálna požiadavka priznaná každému pracovníkovi, dôležité pravidlo sociálneho práva EÚ, ktoré nemožno podrobiť akejkoľvek podmienke alebo akémukoľvek obmedzeniu a ktoré jednotlivcom priznáva práva, ktorých sa môžu dovolávať priamo pred vnútroštátnymi súdmi. Porušenie práva EÚ je dostatočne závažné, pokiaľ je v zjavnom rozpore s judikatúrou Súdneho dvora EÚ v danej oblasti (pozri napr. spojené veci C-46/93 a C-48/93, bod 55 až 57). V posudzovanom prípade súd dospel k jednoznačnému záveru, že čl. 6 písm. b) Smernice nebol do právneho poriadku Slovenskej republiky prebratý (transponovaný) správne, pretože Zákon o HaZZ umožňuje, aby priemerný týždenný pracovný čas

žalobcu, vrátane nadčasov, presiahol 48 hodín, keď do pracovného času sa v rozpore s článkom 2 ods. 1 Smernice žalobcovi nezapočítava čas služobnej pohotovosti; zároveň je splnená aj podmienka porušenia práva EÚ dostatočne závažným spôsobom, keď možno konštatovať, že porušenie článku 6 písm. b) Smernice vo vzťahu k žalobcovi je dostatočne závažné, pretože ide o porušenie jasnej a konkrétnej normy EÚ, ktorá, pokiaľ ide o hornú hranicu priemerného týždenného pracovného času, neponecháva členským štátom priestor na voľnú úvahu a súčasne ide o porušenie práva EÚ, ktoré je v zjavnom rozpore s judikatúrou Súdneho dvora EÚ (C-429/09); zároveň je splnená je aj tretia podmienka, podmienka príčinnej súvislosti medzi porušením práva EÚ členským štátom a vznikom ujmy (škody/ nemajetkovej ujmy) u jednotlivca, keď v príčinnej súvislosti s porušením práva EÚ zo strany žalovaného došlo u žalobcu ku vzniku škody (nemajetkovej ujmy), a to v dôsledku zásahu do práva žalobcu na ochranu zdravia v zmysle článku 40 Ústavy SR, a tiež do jeho práva na súkromie a rodinný život v zmysle článku 19 ods. 2 Ústavy SR, keďže žalobca reálne musel odpracovať viac
ako bol povinný v zmysle Smernice, a to na úkor seba ako aj svojich blízkych, pričom tým,
že musel tráviť čas v práci, prichádzal o čas, ktorý by chcel a mohol venovať sebe, svojej rodine, priateľom, záľubám či iným aktivitám, ktoré nesúvisia s jeho pracovným zaradením. V dôsledku nerešpektovania Smernice pri rozvrhovaní pracovného času žalobca prišiel o veľký počet hodín voľného času, ktorý by inak mohol venovať rozvíjaniu osobných
a rodinných aktivít, fyzickej a psychickej relaxácii, regenerácii a odpočinku. Žalobca počas vykonávania služobnej pohotovosti musí byť fyzicky prítomný na mieste určenom zamestnávateľom, je teda oddelený od svojho vlastného sociálneho, súkromného prostredia, rodinných a spoločenských väzieb a jeho možnosť organizovať si svoj súkromný čas
a program, venovať sa svojim vlastným potrebám je z týchto dôvodov fakticky vylúčená. Bez ohľadu na to, že nemusí byť aktívny počas celej dĺžky trvania služobnej pohotovosti a že má vytvorené podmienky aj na oddych, resp. spánok, musí byť plne k dispozícii a pripravený okamžite plniť svoje povinnosti. Všetky predpoklady zodpovednosti žalovaného za škodu vzniknutú žalobcovi tak boli splnené. S ohľadom na povahu škody nie je pre vec relevantné, o aké konkrétne (vyšpecifikované) činnosti či aktivity bol žalobca porušením práva únie ukrátený, pretože tieto sa z logiky veci - s prihliadnutím na rozmanitosť a nepredvídateľnosť života - nedajú absolútne konkretizovať. Dôležitým aspektom je pre posúdenie ujmy objektívne kritérium, a to, že žalobcovi bolo v dôsledku porušenia práva únie zasiahnuté do práva na ochranu zdravia a práva na súkromie a rodinný život. Neobstojí námietka, v zmysle ktorej je žalobca povinný preukázať čo konkrétne chcel vo voľnom čase robiť. Z povahy veci totiž nie je logické a ani spravodlivé od žalobcu žiadať, aby spätne (v horizonte troch rokov) tvrdil a predovšetkým dokazoval, o čo konkrétne bol v dôsledku porušenia maximálneho priemerného týždenného pracovného času ukrátený. Preto v tomto smere postačuje už zistenie, že v referenčnom období k prekročeniu maximálneho priemerného týždenného pracovného času skutočne došlo (pozri rozsudok Súdneho dvora C-243/09). Súd sa preto nestotožňuje s námietkou žalovaného, že v posudzovanej veci neboli splnené podmienky pre uplatnenie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Práve naopak, s ohľadom na povahu práv, ktoré boli v danom prípade porušené, ako aj na okolnosti porušovania práva žalobcu, keď žalovaný ako členský štát Európskej únie neprijal opatrenia nevyhnutné za zabezpečenie požiadavky, aby nebola prekročená maximálna hranica priemerného týždenného pracovného času podľa článku 6 písm. b/ Smernice, možno konštatovať, že žaloba na upustenie od neoprávneného zásahu, ani žaloba na odstránenie trvajúcich následkov, a ani morálna satisfakcia nie je vzhľadom na subjekt zodpovednosti za neoprávnený zásah namieste a že sú splnené podmienky na aplikáciu § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka;
16.5.7 neobstojí ani námietka žalovaného, že žalobca mohol upozorniť zamestnávateľa,
ak mal za to, že mu zamestnávateľ určoval pohotovosť nad Smernicou povolený limit
a žiadať, aby mu táto nebola určovaná, keď z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že nemožno považovať za primerané požadovať od pracovníka, ktorému vznikla škoda z dôvodu, že jeho zamestnávateľ porušil práva priznané jednotlivcovi čl. 6 písm. b) Smernice, aby na účely uplatnenia nároku na získanie náhrady tejto škody najprv podal žiadosť tomuto zamestnávateľovi. V tejto súvislosti súd prvej inštancie opätovne zdôrazňuje, že ide o už druhú žalobu žalobcu a v príčinnej súvislosti s porušovaním čl. 2 a čl. 6 písm. b) Smernice tak dlhodobo dochádzalo (a dochádza) k porušovaniu osobnostných práv žalobcu (práva na ochranu zdravia, bezpečnosti a zdravia pri práci, práva na najvyššiu prípustnú dĺžku pracovného času a primeraný odpočinok po práci, ako aj práva na súkromný a rodinný život);
16.5.8 vo vzťahu k námietke žalovaného o neprimeranosti uplatnenej výšky náhrady nemajetkovej ujmy v porovnaní s priznávanými náhradami obetiam trestných činov, súd prvej inštancie poukazuje na svoje už skoršie závery, uvedené v bode 8.20 odôvodnenia tohto rozsudku.

17. Vzhľadom na vyššie uvedené dospel súd prvej inštancie k záveru, že základ nároku žalobcu bol v posudzovanej veci daný a preukázaný a za zásah do práv žalobcu mu nepochybne patrí nárok na primerané odškodnenie - samotné konštatovanie porušenia práva nie je v posudzovanom prípade možné považovať za dostatočné zadosťučinenie a práve peňažná náhrada v určitej, primeranej výške sa javí ako spôsobilá forma odškodnenia takto vzniknutej ujmy;
17.1 v zmysle nálezu III. ÚS 288/2017 zo dňa 05. 12. 2017, pri určovaní sumy náhrady nemajetkovej ujmy musia všeobecné súdy zároveň zohľadňovať svoju vlastnú rozhodovaciu činnosť, a teda v súlade s princípom rovnosti rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako, a v ich judikatúre by tak mal existovať vzťah priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady. Rozhodovacia prax Okresného súdu Zvolen, ako aj iných okresných súdov v obvode pôsobnosti odvolacieho súdu – Krajského súdu v Banskej Bystrici (ako aj prax samotného odvolacieho súdu) je jednotná v názore, že v obdobných veciach si žalobcovia (hasiči) správne uplatňujú nárok na náhradu nemajetkovej ujmy s poukazom na ustanovenia §11-§13 Občianskeho zákonníka, ktoré závery okresných súdov boli už mnohokrát potvrdené odvolacím súdom, pričom súdna prax je jednotná, aj pokiaľ ide o posudzovanie primeranosti výšky uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy (primerané finančné odškodnenie zodpovedá odmene, ktorú žalobcovi priznáva Zákon o HaZZ pri nariadenej služobnej pohotovosti, t.j. mimo určenej služobnej pohotovosti), teda rovnakým spôsobom, ako si v tomto spore uplatnil žalobca; v tejto súvislosti súd prvej inštancie príkladmo poukazuje napr. na:
17.1.1 rozsudok Okresného súdu Zvolen č.k. 19C/3/2023-206 zo dňa 06.09.2023 (v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 15Co/130/2023-271 zo dňa 14.08.2024), ktorým bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 6.233,52 Eur);
17.1.2 rozsudok Okresného súdu Zvolen sp.zn. 12C/15/2021 (v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 14Co/36/2022), ktorým bol priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 6.167,21 Eur;
17.1.3 rozsudok Okresného súdu Zvolen sp.zn. 16C/7/2023 (v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 11Co/78/2023), ktorým bol priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 6.435,23 Eur;
17.1.4 rozsudok Okresného súdu Zvolen sp.zn. 16C/6/2023 (v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 14Co/88/2023), ktorým bol priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 6.265,33 Eur;
17.1.5 rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp.zn. 18C/38/2022 (v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 11Co/53/2022), ktorým bol priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 6.404,56 Eur;
17.1.6 rozsudok Okresného súdu Zvolen sp.zn. 17C/16/2021 (v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 14Co/65/2023), ktorým bol priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 6.506,40 Eur;
17.1.7 rozsudok Okresného súdu Zvolen sp.zn. 18C/3/2023 (v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 16Co/77/2023), ktorým bol priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 5.712,09 Eur;
17.1.8 rozsudok Okresného súdu Zvolen sp.zn. 18C/18/2023 (v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 16Co/84/2023), ktorým bol priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 6.409,80 Eur;
17.1.9 rozsudok Okresného súdu Zvolen sp.zn. 15C/59/2023 (v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 15Co/25/2024), ktorým bol priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 6.436,28 Eur.
17.2 V tejto súvislosti súd prvej inštancie tiež poukazuje na právne závery, ktoré vyplynuli z Nálezu Ústavného súdu SR zo dňa 04.01.2007, sp.zn. III. ÚS 300/06, podľa ktorého aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v rozhodnutiach vo veci samej nemajú charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty, ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (napr. IV. ÚS 49/06);
17.3 pokiaľ ide o primeranosť uplatňovanej výšky náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú v dôsledku nesprávnej implementácie práva EÚ žalobca utrpel, súd uvádza, že pri posudzovaní nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy je viazaný len v tom smere, že má posúdiť jej primeranosť. Spôsob určenia resp. posudzovania výšky je na úvahe súdu - i keď priznanie náhrady nemajetkovej ujmy závisí vo veľkej miere na úvahe rozhodujúceho súdu, na druhej strane táto úvaha neznamená priestor na svojvôľu, či arbitrárnosť, keď aj táto musí byť odôvodnená a musí mať základ v zistenom skutkovom stave;

17.4 forma zásahu do práv žalobcu, ktorá bola vykonaným dokazovaním preukázaná, sa aj s poukazom na dlhodobé permanentné porušovanie práva na odpočinok u žalobcu v zmysle judikatúry Súdneho dvora EÚ považuje za závažný zásah do práv jednotlivca - v prípade žalobcu pritom ide už o druhú žalobu, t.zn. že ide o druhé trojročné obdobie porušovania jeho práv, pričom ani prvé právoplatné rozhodnutie tunajšieho súdu neviedlo k žiadnej náprave;
17.5 súd posudzoval primeranosť výšky uplatnenej náhrady k ujme, ktorá v dôsledku neúplnej transpozície Smernice do právneho poriadku Slovenskej republiky žalobcovi vznikla. Cieľom a účelom priznania náhrady je satisfakcia za spôsobený zásah do života žalobcu tak, aby náhrada bola adekvátna spôsobenej škode. Pokiaľ žalobca primeranosť uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy odôvodnil matematickým výpočtom (vychádzajúc z počtu hodín služobnej pohotovosti, ktoré preukázateľne odslúžil a ktoré mu neboli započítané do služobného času), s poukazom na rozdiel (mínus 35%, resp. mínus 20%) v odmeňovaní (náhrad uvedenej v § 122 ods. 1 a § 122 ods. 2 písm. a) Zákona o HaZZ), súd prvej inštancie konštatuje, že (1.) zo strany žalobcu išlo len o zdôvodnenie primeranosti uplatnenej výšky náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá pre súd nie je v žiadnom prípade záväzná a (2.) primeranosť výšky uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy posudzoval súd s ohľadom na všetky vyššie uvedené skutkové okolnosti, predovšetkým existenciu protiprávneho stavu, dĺžky a intenzity zásahu do osobnostných práv žalobcu (k prekročeniu limitu 48 hod. týždenného pracovného času došlo vo všetkých 6-mesačných referenčných obdobiach a to už v druhom žalovanom trojročnom období), ako aj vzhľadom na rozhodovaciu prax súdov prvej inštancie v obvode Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako aj na rozhodovaciu prax Krajského súdu v Banskej Bystrici (napr. rozhodnutia sp. zn. 16Co/11/2022 zo dňa 23. februára 2023, sp. zn. 16Co/36/2022 zo dňa 23. marca 2023, sp. zn. 17Co/47/2022 zo dňa 23. novembra 2022, sp. zn. 14Co/34/2022 zo dňa 24. januára 2023, sp. zn. 14Co/113/2023 zo dňa 27. februára 2024);
17.6 nad rámec uvedeného súd dodáva, že ujmu žalobcu, z dôvodu neexistencie pravidiel pre odškodňovanie jednotlivcov pri porušení komunitárneho práva v právnom poriadku Slovenskej republiky, analogicky posúdil podľa ust. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Pokiaľ ide o žalovaným namietanú výšku náhrady, súd, ako už bolo uvedené, posudzoval
jej primeranosť k ujme, ktorá v dôsledku neúplnej implementácie Smernice do právneho poriadku Slovenskej republiky žalobcovi vznikla. Súd zároveň bral do úvahy aj tú skutočnosť, že cieľom a účelom priznania náhrady má byť satisfakcia za spôsobený zásah do života žalobcu tak, aby náhrada bola adekvátna spôsobenej škode.

18. Na základe vykonaného dokazovania a zisteného skutkového a právneho stavu, po zohľadnení výpočtov žalobcu a žalovaného, po zohľadnení všetkých námietok vznesených žalovaným a po vykonaní vlastných prepočtov súdom prvej inštancie, tento dospel k záveru, že nárok žalobcu na náhradu škody vo forme nemajetkovej ujmy v dôsledku porušenia práva EÚ nesprávnym prevzatím (transpozíciou) Smernice do slovenského právneho poriadku, konkrétne do Zákona o HaZZ, je daný v celom rozsahu, čo do dôvodu aj výšky, súd prvej inštancie preto žalobe v celom rozsahu vyhovel a žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 5 808,18 Eur, pričom žalovanému určil na plnenie paričnú lehotu 15 dní, keď vzal do úvahy potrebu dostatočného času žalovaného pre „sprocesovanie“ vyplatenia priznanej sumy žalobcovi (výrok I.).

19. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP s spojení s § 262 ods.1 a s § 396 ods. 3 CSP; v konaní mal žalobca (právne zastúpený) úspech v celom rozsahu, preto mu vznikol nárok na náhradu trov konania (a) na súde prvej inštancie ako aj (b) na odvolacom súde v rozsahu 100 %, súd preto žalovaného zaviazal na zaplatenie týchto náhrad žalobcovi v rozsahu 100 %, pričom paričnú lehotu na zaplatenie náhrad trov konania súd prvej inštancie z rovnakých dôvodov ako pri plnení istiny (výrok I.) určil na 15 dní (výrok II.); o konkrétnej výške náhrad bude rozhodnuté samostatným uznesením tunajšieho súdu po právoplatnosti tohto rozsudku (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne a v potrebnom počte vyhotovení.

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil. Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v písm. a) až h), ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak subjekt zaviazaný na plnenie dobrovoľne nesplní to, čo mu vykonateľný rozsudok (exekučný titul) ukladá, možno na návrh toho, kto je oprávnený požadovať splnenie nároku z exekučného titulu, vykonať exekúciu podľa ustanovení zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení neskorších zákonov.